

**URZĄD STATYSTYCZNY
W ŁODZI**

**INFORMACJE
I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE**

**WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
W 2013 R.**

ŁÓDŹ 2015

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO W ŁODZI**

Piotr Ryszard Cmela - Przewodniczący, Piotr Chabior, Jerzy Harbat, Anna Jaeschke,
Izabela Kaleta, Włodzimierz Obraniak, Tomasz Piasecki, Jolanta Włodarczyk

SERIA: INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

OPRACOWANIE:

ŁÓDZKI OŚRODEK BADAŃ REGIONALNYCH
Aleksandra Krupińska

OŚRODEK WARUNKÓW ŻYCIA I BADAŃ ANKIETOWYCH
Paweł Armatys, Joanna Balcerkiewicz-Wasilewska

POD KIERUNKIEM:

Anny Jaeschke
i Jolanty Włodarczyk

SKŁAD, GRAFIKA:

ŁÓDZKI OŚRODEK BADAŃ REGIONALNYCH
Aleksandra Krupińska

PROJEKT OKŁADKI:

ŁÓDZKI OŚRODEK BADAŃ REGIONALNYCH
Katarzyna Szkopiecka

Przy publikowaniu danych US – prosimy o podanie źródła

ISBN 978-83-60002-73-5

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa

Nakład 95 egz.

Cena 18,00 zł

PRZEDMOWA

Publikacja „Warunki życia ludności w województwie łódzkim w 2013 r.”, przedstawia wybrane obszary społeczno-gospodarcze w regionie, opisane szeregiem wskaźników. Celem opracowywanej corocznie publikacji jest wskazanie miejsca województwa łódzkiego wśród innych województw pod względem dobranych zmiennych charakteryzujących różnorodne aspekty warunków życia mieszkańców.

Opracowanie składa się z pięciu części. Pierwsza zawiera uwagi metodyczne precyzujące pojęcia i wskaźniki wykorzystane w publikacji. W części drugiej zamieszczono analizę wskaźników częściowych dla poszczególnych grup zmiennych i wskaźnika syntetycznego, poprzedzoną opisem zmiennych przyjętych do analizy oraz opisem zastosowanej metody konstrukcji wskaźnika syntetycznego. Wyniki analizy przedstawiono również na wykresach oraz kartogramach. W trzeciej części publikacji zaprezentowano podstawowe tendencje zmian, jakie zaszły w województwie łódzkim w ciągu roku. Czwarta część zawiera wybrane dane dla województwa łódzkiego w latach 2010-2013. Ostatnia, piąta część, obejmuje tabelaryczne zestawienie wskaźników z analizowanych dziedzin, zaprezentowanych w przekroju województw, na tle roku 2012.

Mam nadzieję, że informacje zawarte w publikacji okażą się przydatne dla osób i instytucji zainteresowanych obserwacją tendencji w sferze warunków życia mieszkańców województwa łódzkiego.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Łódź, kwiecień 2015 r.

FOREWORD

"Live conditions of the population in the Łódzkie Voivodship in 2013" presents various aspects of socio-economic reality in the region characterised by set of indicators. The aim of this annual study is to indicate the rank of the Łódzkie Voivodship among other voivodships in terms of selected indicators describing living conditions of inhabitants.

The publication consists of five parts. The first one contains methodological notes specifying basic concepts and defining the indicators used. The second part includes the analysis of partial indicators for each group of variables as well as the synthetic index, and it's preceded by description of the variables and the methods of synthetic index construction. The results of the analysis are also shown in charts and cartograms. The third part of the publication presents basic trends observed during a year and the fourth one includes selected data on Łódzkie Voivodship in years 2010-2013. The last, fifth section contains the list of analysed indicators broken down by voivodship and compared to 2012.

I hope the publication will constitute a valuable source of information for all interested in trends observed in living conditions of the population of the Łódzkie Voivodship.

*Director
of the Statistical Office in Łódź*

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

Łódź, April 2015

SPIS TREŚCI

Przedmowa	3
1. UWAGI METODYCZNE	13
2. ANALIZA SYNTETYCZNEGO WSKAŹNIKA POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI.....	23
2.1. Zastosowana metoda badawcza i dobór zmiennych	23
2.2. Analiza wskaźników cząstkowych dla poszczególnych grup zmiennych charakteryzujących poziom życia ludności	30
2.2.1. Zasoby ludzkie i rynek pracy	30
2.2.2. Aktywność i infrastruktura gospodarcza	31
2.2.3. Zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe	33
2.2.4. Dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne	35
2.3. Syntetyczna ocena poziomu życia mieszkańców województwa łódzkiego	37
3. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2012-2013 – PODSTAWOWE TENDENCJE ZMIAN	40
4. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM - WYBRANE DANE	44
5. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW - WYBRANE WSKAŹNIKI	57

SPIS TABLIC

Tabl. 1. Zestaw wskaźników społeczno-ekonomicznych charakteryzujących poziom życia ludności	25
Tabl. 2. Wartości wskaźników grupowych i syntetycznego wskaźnika poziomu życia ludności województwa łódzkiego na tle innych województw w 2013 r.	39

WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM – WYBRANE DANE

Tabl. 1 (3). Ruch naturalny ludności	44
Tabl. 2 (4). Wybrane dane o ochronie środowiska	44
Tabl. 3 (5). Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	45
Tabl. 4 (6). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto oraz przeciętne miesięczne świadczenie emerytalno-rentowe	45
Tabl. 5 (7). Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	46
Tabl. 6 (8). Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych	46
Tabl. 7 (9). Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	47
Tabl. 8 (10). Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	48

SPIS TABLIC (dok.)

Tabl. 9 (11). Wyposażenie gospodarstw domowych w niektóre przedmioty trwałego użytkowania	48
Tabl. 10 (12). Wskaźnik zagrożenia ubóstwem według poszczególnych granic ubóstwa	49
Tabl. 11 (13). Zasoby mieszkaniowe	49
Tabl. 12 (14). Mieszkania wyposażone w instalacje	49
Tabl. 13 (15). Mieszkania oddane do użytkowania.....	50
Tabl. 14 (16). Drogi publiczne o twardej nawierzchni.....	50
Tabl. 15 (17). Linie kolejowe eksploatowane	50
Tabl. 16 (18). Pojazdy samochodowe i motocykle zarejestrowane.....	50
Tabl. 17 (19). Podstawowe usługi pocztowe	51
Tabl. 18 (20). Pracownicy medyczni.....	51
Tabl. 19 (21). Ambulatoryjna opieka zdrowotna	51
Tabl. 20 (22). Szpitale ogólne	52
Tabl. 21 (23). Apteki i punkty apteczne	52
Tabl. 22 (24). Żłobki i kluby dziecięce	52
Tabl. 23 (25). Wychowanie przedszkolne	52
Tabl. 24 (26). Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży.....	53
Tabl. 25 (27). Szkoły specjalne w roku szkolnym 2013/2014	54
Tabl. 26 (28). Szkolnictwo dla dorosłych.....	54
Tabl. 27 (29). Biblioteki publiczne.....	55
Tabl. 28 (30). Instytucje kultury	55
Tabl. 29 (31). Abonenci radiowi i telewizyjni.....	55
Tabl. 30 (32). Baza noclegowa turystyki	55
Tabl. 31 (33). Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych	56
Tabl. 32 (34). Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON.....	56
Tabl. 33 (35). Produkt krajowy brutto	56
Tabl. 34 (36). Wskaźniki cząstkowe poziomu życia ludności według województw	57

SPIS KARTOGRAMÓW

- Kartogram 1. Zasoby ludzkie i rynek pracy
- Kartogram 2. Aktywność i infrastruktura gospodarcza
- Kartogram 3. Zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe
- Kartogram 4. Dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne
- Kartogram 5. Wskaźnik syntetyczny poziomu życia ludności
- Kartogram 6. Ludność na 1 km² w 2013 r.
- Kartogram 7. Kobiety na 100 mężczyzn w 2013 r.
- Kartogram 8. Ludność w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności w 2013 r.
- Kartogram 9. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2013 r.
- Kartogram 10. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.
- Kartogram 11. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.
- Kartogram 12. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem w 2013 r.
- Kartogram 13. Odpady wytworzone w ciągu roku na 1 km² w 2013 r.
- Kartogram 14. Emisja przemysłowych gazowych (bez CO₂) zanieczyszczeń powietrza na 1 km² w 2013 r.
- Kartogram 15. Lesistość w 2013 r.
- Kartogram 16. Pracujący ogółem na 1000 ludności w 2013 r.
- Kartogram 17. Bezrobotni zarejestrowani na 1000 pracujących w 2013 r.
- Kartogram 18. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2013 r.
- Kartogram 19. Stopa bezrobocia długotrwałego w 2013 r.
- Kartogram 20. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2013 r.
- Kartogram 21. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem w 2013 r.
- Kartogram 22. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i przeciętne miesięczne wydatki w gospodarstwach domowych na 1 osobę w 2013 r.
- Kartogram 23. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania na 1 osobę w 2013 r.
- Kartogram 24. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2013 r.
- Kartogram 25. Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km² w 2013 r.
- Kartogram 26. Liczba ludności na 1 lekarza w 2013 r.
- Kartogram 27. Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności w 2013 r.
- Kartogram 28. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku w 2013 r.
- Kartogram 29. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu w 2013 r.
- Kartogram 30. Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności w 2013 r.
- Kartogram 31. Widzowie w kinach na 1000 ludności w 2013 r.

SPIS KARTOGRAMÓW (dok.)

Kartogram 32. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w bazie noclegowej turystyki w 2013 r.

Kartogram 33. Wypadki drogowe na 10 tys. ludności w 2013 r.

Kartogram 34. Przepięstwa stwierdzone na 10 tys. ludności w 2013 r.

Kartogram 35. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2012 r.

Kartogram 36. Nakłady na działalność badawczo-rozwojową na 1 mieszkańca w 2013 r.

WYBRANE DANE O POWIATACH

Kartogram 37. Gęstość zaludnienia i współczynnik feminizacji w 2013 r.

Kartogram 38. Ludność w wieku poniżej 25 lat oraz współczynnik obciążenia demograficznego w 2013 r.

Kartogram 39. Przyrost naturalny w 2013 r.

Kartogram 40. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w 2013 r.

Kartogram 41. Emisja gazowych (bez CO₂) zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2013 r.

Kartogram 42. Odpady wytworzone w ciągu roku w 2013 r.

Kartogram 43. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem w 2013 r.

Kartogram 44. Lesistość w 2013 r.

Kartogram 45. Przepięstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych oraz wskaźnik wykrywalności sprawców przepięstw stwierdzonych w 2013 r.

Kartogram 46. Pracujący w 2013 r.

Kartogram 47. Bezrobotni w wieku 24 lata i mniej oraz stopa bezrobocia rejestrowanego w 2013 r.

Kartogram 48. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2013 r.

Kartogram 49. Gęstość sieci kanalizacyjnej rozdzielczej w 2013 r.

Kartogram 50. Zasoby mieszkaniowe oraz przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w 2013 r.

Kartogram 51. Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r.

Kartogram 52. Drogi powiatowe i gminne oraz zarejestrowane samochody osobowe w 2013 r.

Kartogram 53. Wypadki drogowe w 2013 r.

Kartogram 54. Łóżka w szpitalach ogólnych oraz apteki ogólnodostępne w 2013 r.

Kartogram 55. Uczniowie w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży w 2013 r.

Kartogram 56. Placówki biblioteczne w 2013 r.

Kartogram 57. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w bazie noclegowej turystyki w 2013 r.

Kartogram 58. Podmioty w rejestrze REGON w 2013 r.

Kartogram 59. Dochody budżetów powiatów i miast na prawach powiatu w 2013 r.

Kartogram 60. Wydatki budżetów powiatów i miast na prawach powiatu w 2013 r.

TABLE OF CONTENTS

<i>Preface</i>	4
1. METHODOLOGICAL NOTES	13
2. ANALYSIS OF THE SYNTHETIC INDICATOR OF LIVING STANDARD	23
2.1. <i>Methodology applied and selection of variables</i>	23
2.2. <i>Partial indexes' analysis for respective groups of variables describing living conditions</i>	30
2.2.1. <i>Human resources and labour market</i>	30
2.2.2. <i>Economic activity and infrastructure</i>	31
2.2.3. <i>Inhabitant's wealth and dwellings</i>	33
2.2.4. <i>Availability of social services and public safety</i>	35
2.3. <i>Overall evaluation of living conditions in Lodzkie Voivodship</i>	37
3. LIVING CONDITIONS OF THE POPULATION IN THE ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN 2012-2013	40
4. LIVING CONDITIONS IN THE LODZKIE VOIVODSHIP — SELECTED INDICATORS	44
5. LIVING CONDITIONS IN THE LODZKIE VOIVODSHIP COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS — SELECTED INDICATORS	57

LIST OF TABLES

<i>Tabl. 1. Set of socio-economic indicators characterizing standard of living</i>	25
<i>Tabl. 2. The values of group indicators and synthetic indicator of the level of living for the Lodzkie voivodship compared to other voivodships in 2013.....</i>	39

LIVING CONDITIONS IN THE LODZKIE VOIVODSHIP — SELECTED INDICATORS

<i>Tabl. 1 (3). Vital statistics</i>	44
<i>Tabl. 2 (4). Selected data about environmental protection</i>	44
<i>Tabl. 3 (5). Legally protected areas possessing unique environmental value</i>	45
<i>Tabl. 4 (6). Average monthly gross wages and salaries and gross retirement pay pension benefits</i>	45
<i>Tabl. 5 (7). Registered unemployed persons, unemployment rate and job offers</i> .	46
<i>Tabl. 6 (8). Average monthly per capita available income of households</i>	46
<i>Tabl. 7 (9). Average monthly per capita expenditures of households</i>	47
<i>Tabl. 8 (10). Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households</i>	48
<i>Tabl. 9 (11). Households furnished with selected durable goods</i>	48
<i>Tabl. 10 (12). At risk poverty rate in % of persons in households by poverty line</i> ...	49

LIST OF TABLES (cont.)

<i>Tabl. 11 (13). Dwelling stocks .....</i>	<i>49</i>
<i>Tabl. 12 (14). Dwellings fitted with instalations .....</i>	<i>49</i>
<i>Tabl. 13 (15). Dwellings completed .....</i>	<i>50</i>
<i>Tabl. 14 (16). Hard surface public roads .....</i>	<i>50</i>
<i>Tabl. 15 (17). Railway lines operated .....</i>	<i>50</i>
<i>Tabl. 16 (18). Registered road vehicles and motorcycles .....</i>	<i>50</i>
<i>Tabl. 17 (19). Basic post-office services .....</i>	<i>51</i>
<i>Tabl. 18 (20). Medical personnel .....</i>	<i>51</i>
<i>Tabl. 19 (21). Out-patient health care .....</i>	<i>51</i>
<i>Tabl. 20 (22). General hospitals .....</i>	<i>52</i>
<i>Tabl. 21 (23). Pharmacies and pharmaceutical outleys .....</i>	<i>52</i>
<i>Tabl. 22 (24). Nurseries and children's clubs .....</i>	<i>52</i>
<i>Tabl. 23 (25). Pre-primary education .....</i>	<i>52</i>
<i>Tabl. 24 (26). Education for children and youth .....</i>	<i>53</i>
<i>Tabl. 25 (27). Special schools in school year 2013/14 .....</i>	<i>54</i>
<i>Tabl. 26 (28). Schools for adults .....</i>	<i>54</i>
<i>Tabl. 27 (29). Public libraries .....</i>	<i>55</i>
<i>Tabl. 28 (30). Cultural institutions .....</i>	<i>55</i>
<i>Tabl. 29 (31). Radio and television subscribers .....</i>	<i>55</i>
<i>Tabl. 30 (32). Tourist accommodation establishments .....</i>	<i>55</i>
<i>Tabl. 31 (33). Rate of detectability of delinquens in ascertained crimes .....</i>	<i>56</i>
<i>Tabl. 32 (34). Entities of the national economy recorded in the REGON register ...</i>	<i>56</i>
<i>Tabl. 33 (35). Gross domestic product .....</i>	<i>56</i>
<i>Tabl. 34 (36). Subindices of living standards by voivodships .....</i>	<i>57</i>

LIST OF CARTOGRAMS

- Cartogram 1. Human resources and labour market*
- Cartogram 2. Economic activity and infrastructure*
- Cartogram 3. Inhabitants' wealth and dwellings*
- Cartogram 4. Availability of social services and public safety*
- Cartogram 5. Synthetic indicator – live condition of population*

LIST OF CARTOGRAMS (cont.)

- Cartogram 6. Population per 1 km² in 2013*
- Cartogram 7. Females per 100 males in 2013*
- Cartogram 8. Population at age below 25 years in % of total population in 2013*
- Cartogram 9. Non-working age population per 100 persons of working age in 2013*
- Cartogram 10. Natural increase per 1000 population in 2013*
- Cartogram 11. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in 2013*
- Cartogram 12. Population connected to waste water treatment plants in % of total population in 2013*
- Cartogram 13. Waste generated per 1 km² in 2013*
- Cartogram 14. Emission of industrial air pollutants (excluding CO₂) per 1 km² in 2013*
- Cartogram 15. Forest cover in 2013*
- Cartogram 16. Employed persons per 1000 population in 2013*
- Cartogram 17. Registered unemployed persons per 1000 employed persons in 2013*
- Cartogram 18. Registered unemployment rate in 2013*
- Cartogram 19. Long-term unemployment rate in 2013*
- Cartogram 20. Average monthly gross wages and salaries in 2013*
- Cartogram 21. At risk of poverty rate in % of persons in households with the expenditure below subsistence minimum in 2013*
- Cartogram 22. Average monthly available income and average monthly expenditures in households per capita in 2013*
- Cartogram 23. Average usable floor space of dwelling per 1 person in 2013*
- Cartogram 24. Dwellings completed per 1000 of population in 2013*
- Cartogram 25. Hard surface public road per 100 km² in 2013*
- Cartogram 26. Population per 1 doctor in 2013*
- Cartogram 27. Beneficiaries of social welfare benefits per 10 thous. population in 2013*
- Cartogram 28. Children attending pre-primary education establishments aged 3-5 in % of population of corresponding age group in 2013*
- Cartogram 29. Pupils and students per 1 computer with access to the Internet in 2013*
- Cartogram 30. Higher education students per 10 thous. population in 2013*
- Cartogram 31. Audience in cinemas per 1000 population in 2013*
- Cartogram 32. Occupancy rate of bed places in collective tourist accommodation establishments in 2013*
- Cartogram 33. Road traffic accidents per 10 thous. population in 2013*
- Cartogram 34. Ascertained crimes per 10 thous. population in 2013*

LIST OF CARTOGRAMS (cont.)

Cartogram 35. Gross domestic product per capita in 2012

Cartogram 36. Gross domestic expenditures on research-development activity per capita in 2013

SELECTED DATA BY POWIATS

Cartogram 37. Population density and feminization ratio in 2013

Cartogram 38. Population at age below 25 years old and age dependency rate in 2013

Cartogram 39. Natural increase in 2013

Cartogram 40. Internal and international net migration for permanent residence in 2013

Cartogram 41. Emission of air gases pollutants (excluding CO₂) from plants of significant nuisance to air quality in 2013

Cartogram 42. Waste generated in 2013

Cartogram 43. Share of area of special value under legal protection in total area in 2013

Cartogram 44. Forest cover in 2013

Cartogram 45. Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings and rates of detectability of delinquents ascertained crimes by the Police in 2013

Cartogram 46. Employed persons in 2013

Cartogram 47. Registered unemployed person aged 24 and less and registered unemployment rate in 2013

Cartogram 48. Average monthly gross wages and salaries in 2013

Cartogram 49. Sewage network density in 2013

Cartogram 50. Dwelling stocks and average useful floor area of 1 dwelling in 2013

Cartogram 51. Dwellings completed in 2013

Cartogram 52. Powiat and gmina roads and registered passenger cars in 2013

Cartogram 53. Road accidents in 2013

Cartogram 54. Beds in general hospitals and pharmacies in 2013

Cartogram 55. Pupils in primary schools for children and youth in 2013

Cartogram 56. Public libraries in 2013

Cartogram 57. Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments in 2013

Cartogram 58. Registered entities in 2013

Cartogram 59. Revenues of powiat and cities with powiat status

Cartogram 60. Expenditures of powiat and cities with powiat status

1. UWAGI METODYCZNE

1. Do **przeliczeń** przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
2. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
3. **Przy przeliczaniu** na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) — według stanu w dniu 30 VI.
4. Informacje o **stanie i strukturze ludności** opracowano według faktycznego miejsca zamieszkania. Do ludności faktycznie zamieszkałej w danej jednostce podziału terytorialnego zalicza się ludność zameldowaną na pobyt stały i faktycznie tam zamieszkałą oraz ludność przebywającą tam czasowo (zameldowaną na pobyt czasowy ponad 3 miesiące).
5. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet 18—59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz **ludność w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.
6. **Przyrost naturalny** ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.
7. **Dane o ruchu naturalnym** ludności opracowano: małżeństwa — według miejsca zameldowania męża przed ślubem, a jeśli mąż mieszkał na stałe za granicą — według miejsca zameldowania żony w Polsce przed zawarciem związku małżeńskiego; rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo; urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka; zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.
8. **Przeciętne dalsze trwanie życia** wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.
9. **Współczynniki** dotyczące **ruchu naturalnego i migracji ludności** obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).
10. **Ścieki przemysłowe** to ścieki odprowadzane z terenów, na których prowadzi się działalność przemysłową, handlową albo składową, niebędące ściekami bytowymi lub wodami opadowymi.
11. **Ścieki wymagające oczyszczenia** to ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych, z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

12. Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.
13. **Ścieki komunalne** to ścieki bytowe (z zamieszkałych budynków i osiedli mieszkaniowych oraz terenów usługowych) lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi.
14. Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.
15. Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.
16. Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).
17. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia jest obowiązany. Dane o odpadach za 2013 r. zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013, poz. 21), zmieniającą ustawę z dnia 27 IV 2001 r. obowiązującą do 2012 r.

Informacje o ilości i rodzajach **odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).
18. **Ochrona przyrody i krajobrazu** polega na tworzeniu parków narodowych i rezerwatów przyrody, uznaniu za pomniki przyrody poszczególnych tworów przyrody i ich skupień, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt zagrożonych w swym bycie lub rzadko występujących, tworzeniu parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony, jak: stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne.
19. **Parki spacerowo-wypoczynkowe** są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki, itp.

Do kategorii **zieleńce** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową i izolacyjną.
20. **Wskaźnik lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa/powiatu.
21. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:
  - 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);

- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
    - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),
    - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
    - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
  - 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
  - 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
  - 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
  - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.
22. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst, Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.
- Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat a nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.
23. Za **długotrwale bezrobotne** uważa się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.
24. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.
- Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

25. Informacje o bezrobotnych BAEL opracowane na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, dotyczą osób w wieku 15-74 lata uznanych za bezrobotne.
- Stopę bezrobocia BAEL** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) do liczby ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).
26. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** w wieku 15 lat i więcej opracowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.
27. Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne.
28. Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.
29. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).
30. **Wskaźnik informujący o osobach dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu i szkoleniu** obliczono jako procentowy udział osób w wieku 25-64 lata uczących się i doksztalających się w ludności ogółem w tej samej grupie wieku (w okresie czterech tygodni przed badaniem).
31. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie powodujące uraz u osoby poszkodowanej, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika: zwykłych czynności, poleceń przełożonych, czynności wykonywanych w interesie zakładu pracy, również bez polecenia, a także w czasie pozostawania w dyspozycji zakładu pracy, w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.
32. **Wskaźnik wypadkowości** jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnią arytmetyczną 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.
33. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

34. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy. Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.
35. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:
- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
  - wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
  - dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
  - honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

36. **Świadczenia emerytalne i rentowe** dotyczą świadczeń z pozarolniczego systemu ubezpieczeń (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:
- emerytury,
  - renty z tytułu niezdolności do pracy,
  - renty rodzinne.
37. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej wysokości emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.
38. Dane o **przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych** prezentowane są w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.
39. Podstawowym **źródłem informacji o warunkach bytu ludności**, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa członków korpusu dyplomatycznego państw obcych.
40. **Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych** ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:
- 1) do osób pracujących zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej umowa z agentem, umowa zlecenie, umowa ustna itd.),
  - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
  - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
  - 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.
41. **Dochód rozporządzalny obejmuje** bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych, pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.
- Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.
42. **Dochód do dyspozycji** jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Pozostałe wydatki składają się z: darów przekazanych innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym; niektórych podatków, w tym podatku od spadków i darowizn, podatku od nieruchomości, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntu; zaliczek na podatek od dochodów osobistych oraz składek na ubezpieczenia społeczne płaconych samodzielnie przez podatnika; pozostałych rodzajów wydatków nie przeznaczonych bezpośrednio na cele konsumpcyjne, w tym strat pieniężnych, odszkodowań za wyrządzone szkody. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.
43. **Wydatki gospodarstwa domowego** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

44. **Spożycie artykułów żywnościowych** (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymywane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.
45. **Minimum egzystencji** szacowane jest przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych i stanowi podstawę wyznaczania granicy ubóstwa skrajnego. Minimum egzystencji uwzględnia jedynie te potrzeby, których zaspokojenie nie może być odłożone w czasie, a konsumpcja niższa od tego poziomu prowadzi do biologicznego wyniszczenia.
46. **Relatywna granica ubóstwa** - ustalona jest na poziomie 50% średnich miesięcznych wydatków ekwiwalentnych gospodarstw domowych.
47. **Ustawowa granica ubóstwa** - kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia z systemu pomocy społecznej. W 2013 r. wyniosła ona 542 zł dla gospodarstw jednoosobowych, 456 zł na osobę dla gospodarstw wieloosobowych.
48. **Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych** - obliczany jest jako procent osób, których dochód ekwiwalentny do dyspozycji (po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych) jest niższy od granicy ubóstwa ustalonej na poziomie 60% mediany ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji w kraju.
49. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych z uwzględnieniem wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
50. **Mieszkanie** jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.
51. **Izba** jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeżeli odpowiada warunkom określonym w definicji.
52. **Dane o liczbie izb** w mieszkaniach uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.
53. **Powierzchnia użytkowa mieszkania** jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.
54. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach,

znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli pracowniczych, domów studenckich, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

55. Dane o liczbie **mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.
56. **Placówkę pocztową** stanowi jednostka organizacyjna operatora wyznaczonego lub jego agenta (do 2012 r. operatora publicznego), w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.
57. **Dane o łóżkach w szpitalach** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych.
58. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.
59. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy (osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz), łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.
60. **Apteki** ogólnodostępne nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali. **Punkty apteczne** są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony.
61. Dane o **świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne.
62. **Placówki wychowania przedszkolnego** są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.
63. **Studentów** wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi.

Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

64. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.
65. Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.
66. **Informacje o teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych prowadzących regularną działalność sceniczną.
67. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych).
68. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.
69. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.
70. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo - zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) - jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym, obowiązującym od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 186, z późniejszymi zmianami) – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to przestępstwo wykryte.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.
71. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.
72. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

73. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

Dane z rachunków regionalnych za lata 2010-2011 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji z tytułu wdrożenia Metodologii ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych i poszerzenia zakresu danych administracyjnych zastosowanych w obliczeniach. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) znajdują się w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2012 r.”.

74. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

75. **Wartość dodana brutto** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

76. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

77. **Nakłady na działalność badawczo-rozwojową** obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R (badania i rozwój), niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

2. ANALIZA SYNTETYCZNEGO WSKAŹNIKA POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI

2.1. ZASTOSOWANA METODA BADAWCZA I DOBÓR ZMIENNYCH

W literaturze statystycznej, ekonomicznej i socjologicznej pojęcia dotyczące terminu „warunki życia” i innych pochodnych np. poziomu życia, jakości życia, dobrobytu społecznego itp. nie są do tej pory ujednoczone. Warunki życia definiowane są jednak najczęściej jako całokształt relacji w jakich żyje społeczeństwo, gospodarstwo domowe lub jednostka. Określane są często przez cztery podstawowe elementy:

- poziom dobrobytu ekonomicznego (dochód ludności), gwarantujący określony poziom zaspokojenia potrzeb materialnych,
- stopień wyposażenia w infrastrukturę mieszkaniową i komunalną (np. liczba gospodarstw domowych na 1 mieszkanie, liczba osób na 1 izbę, wyposażenie mieszkania w c.o., gaz, łazienkę itp., długość oczekiwania na mieszkanie, dostępność ekonomiczna),
- stopień wyposażenia w infrastrukturę społeczną (np. zabezpieczenie społeczne, bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia),
- warunki środowiska naturalnego, w którym żyje człowiek (np. stopień zanieczyszczenia wód, powietrza itp.)¹.

W ramach tych grup do opisu warunków życia niezbędna staje się dalsza dezagregacja cech składowych, które łączą się z określonymi potrzebami człowieka.

Pojęcie *warunków życia (bytu) ludności* często stosowane jest zamiennie z pojęciem poziomu życia ludności. Warto jednak zaznaczyć, że terminy dotyczące tych zagadnień różnią się od siebie. Warunki życia na ogół określają całokształt czynników determinujących zaspokojenie potrzeb ludzkich, wpływających na poziom życia i możliwości ich zaspokojenia; poziom życia odnosi się zaś do samego stopnia zaspokojenia potrzeb ludzkich².

Dokonanie jednoznacznego podziału cech, polegające na przypisaniu ich do odpowiednich kategorii. Wynika to z faktu, że np. warunki pracy, sytuacja mieszkaniowa, warunki środowiska naturalnego itp. mogą określać zarówno warunki życia (bytu), jak i poziom życia.

W poniższym opracowaniu pojęcie poziomu życia ludności używane jest zamiennie z pojęciem warunków życia.

---

¹ Markowski T., *Lokalna polityka kształtowania warunków bytowych w świetle teorii efektów zewnętrznych*, „Acta Universitatis Lodzies”, Łódź 1987.

² Luszniwicz A., *Statystyka poziomu życia ludności*, PWN, Warszawa 1972.

W opracowaniu, do oceny poziomu życia ludności, wykorzystano taksonomiczne bezwzorcowe syntetyczne miary rozwoju. Oceny poziomu życia ludności województwa łódzkiego, jak i określenie jego miejsca na tle pozostałych województw dokonano na podstawie wskaźnika syntetycznego, który uwzględnił szeroki zakres zagadnień.

Do określenia poziomu życia ludności wykorzystano 41 wskaźników społeczno-ekonomicznych (subiektywnie wybranych z szerokiego zestawu zmiennych zaprezentowanych w tablicach w rozdziale 5), które zgrupowano w czterech podstawowych dziedzinach charakteryzujących badane zjawisko:

1. Zasoby ludzkie i rynek pracy;
2. Aktywność i infrastruktura gospodarcza;
3. Zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe;
4. Dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne.

Zbiór przyjętych zmiennych diagnostycznych określających warunki życia ludności podzielono na dwa podzbiory: stymulanty (x_S) i destymulanty (x_D). Wpływają one na zmienną syntetyczną w dwóch różnych kierunkach. Stymulanta (S) to taka wielkość, której wysokie wartości są pożądane z punktu widzenia charakterystyki agregatowej i powodują wzrost jej wartości. W przypadku destymulant (D) sytuacja jest odwrotna, a wysokie wartości zmiennych powodują obniżenie poziomu wartości miary agregatowej.³ Przykładem stymulanty w badaniu warunków życia ludności może być wielkość przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych (w zł), natomiast destymulanty - liczba bezrobotnych na 1 wolne miejsce pracy.

W przeprowadzonym badaniu wszystkim wskaźnikom diagnostycznym przypisano stałą wagę (równą 1), nadając im w ten sposób jednakowe znaczenie.

---

³ Grabiński T., Wydmus S., Zeliaś A., *Metody taksonometrii numerycznej w modelowaniu zjawisk społeczno-gospodarczych*, PWN, Warszawa 1989.

TABL. 1. ZESTAW WSKAŹNIKÓW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH CHARAKTERYZUJĄCYCH POZIOM ŻYCIA LUDNOŚCI

Grupy wskaźników	Treść wskaźników (definicje)	S – stymulanta D – destymulanta
1. ZASOBY LUDZKIE I RYNEK PRACY		
Współczynnik młodości	ludność w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności	S
Współczynnik urodzeń	urodzenia żywe na 1000 ludności	S
Trwanie życia	przeciętne dalsze trwanie życia noworodka	S
	a) mężczyzny b) kobiety	
Współczynnik rozwodów	rozwoły na 1000 ludności	D
Wskaźnik zatrudnienia	pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	S
Współczynnik obciążenia demograficznego	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	D
Stopa bezrobocia rejestrowanego	udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie czynnych zawodowo	D
Stopa bezrobocia długotrwałego	udział bezrobotnych poszukujących pracy rok lub dłużej w liczbie ludności aktywnej zawodowo	D
Liczba bezrobotnych a wolne miejsca pracy	liczba bezrobotnych na 1 wolne miejsce pracy	D
Migracje	saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	S
2. AKTYWNOŚĆ I INFRASTRUKTURA GOSPODARCZA		
Podmioty gospodarcze	podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	S
Produkt Krajowy Brutto	produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł w 2012 r.	S
Stopień atrakcyjności regionu	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	S
	przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	S
Nakłady na działalność badawczo-rozwojową	nakłady na działalność badawczo-rozwojową (B+R) na 1 mieszkańca w zł	S

TABL. 1. ZESTAW WSKAŹNIKÓW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH CHARAKTERYZUJĄCYCH POZIOM ŻYCIA LUDNOŚCI (cd.)

Grupy wskaźników	Treść wskaźników (definicje)	S – stymulanta D – destymulanta
2. AKTYWNOŚĆ I INFRASTRUKTURA GOSPODARCZA (dok.)		
Zanieczyszczenie środowiska	emisja przemysłowych zanieczyszczeń gazowych (bez CO ₂) w tonach na 1 km ²	D
	stopień redukcji wytworzonych pyłowych zanieczyszczeń powietrza w %	S
	ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia	S
	odpady (z wyłączeniem komunalnych) wytworzone w ciągu roku na 1 km ² w tonach	D
Warunki pracy	zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia związanymi ze środowiskiem pracy na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości	D
3. ZAMOŻNOŚĆ MIESZKAŃCÓW I WARUNKI MIESZKANIOWE		
Przeciętny dochód rozporządzalny	przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w zł w gospodarstwach domowych	S
Wskaźnik kosztów utrzymania mieszkania	przeciętne miesięczne wydatki na użytkowanie mieszkania i nośniki energii na 1 osobę w gospodarstwach domowych w % ogółu wydatków	D
Mieszkania	mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	S
Zasoby materialne	gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych posiadające: a) zmywarkę do naczyń	S
	b) komputer osobisty z dostępem do Internetu	S
	c) samochód osobowy	S
Korzystanie ze świadczeń społecznych	osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności	D
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem	wskaźniki zagrożenia ubóstwem w % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej minimum egzystencji	D

TABL. 1. ZESTAW WSKAŹNIKÓW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH CHARAKTERYZUJĄCYCH POZIOM ŻYCIA LUDNOŚCI (dok.)

Grupy wskaźników	Treść wskaźników (definicje)	S – stymu- lanta D – desty- mulanta
4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG SPOŁECZNYCH I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE		
Ochrona zdrowia	a) liczba ludności na 1 lekarza b) łóżka w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności c) liczba ludności na 1 przychodnię	D S D
Kina	wizytacje w kinach na 1000 ludności	S
Teatry i instytucje muzyczne	wizytacje i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	S
Wskaźnik informatyzacji szkół podstawowych	liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych)	D
Przedszkola	dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku	S
Studenci	studenci szkół wyższych (bez cudzoziemców) na 10 tys. ludności	S
Bezpieczeństwo publiczne	a) przestępstwa stwierdzone na 10 tys. ludności b) wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % c) wypadki drogowe na 10 tys. ludności	D S D

Wykorzystując metody taksonomiczne doprowadzono zmienne diagnostyczne do wzajemnej porównywalności poprzez nadanie im wartości niemianowanych i jednorodności poprzez ujednoczenie charakteru zmiennych, czyli przekształcenie destymulant w stymulanty (lub odwrotnie). Stosuje się do tego różne metody normalizacyjne, wśród których w analizach statystycznych najczęściej wykorzystywane są: rangowanie, przekształcenie ilorazowe i standaryzacja⁴.

⁴ *ibidem*.

W niniejszej publikacji, w celu normalizacji wartości cech, wykorzystano przekształcenie ilorazowe, w którym podstawą odniesienia były wartości optymalne (najlepsze) zmiennych diagnostycznych.⁵ Zastosowaną transformację można zapisać wzorem (1):

$$Z_{ik} = \frac{X_{ik}}{X_{ik(opt)}}, \quad (1)$$

w szczególności dla stymulant wzór (1) przyjmuje postać (2):

$${}_S Z_{ik} = \frac{X_{ik}}{X_{ik(max)}}, \quad (2)$$

a dla destymulant wzór (1) przyjmuje postać (3):

$${}_D Z_{ik} = \frac{X_{ik(min)}}{X_{ik}}, \quad (3)$$

gdzie:

Z_{ik} – znormalizowana wartość k -tej zmiennej dla i -tego obiektu ($k = 1, \dots, K, i = 1, \dots, n$),

X_{ik} – wartość k -tej zmiennej dla i -tego obiektu ($k = 1, \dots, K, i = 1, \dots, n$),

$X_{ik(opt)}$ – optymalna wartość k -tej zmiennej dla i -tego obiektu, przy czym dla stymulant (subskrypt S) są to wartości maksymalne $X_{ik(max)}$, a dla destymulant (subskrypt D) są to wartości minimalne $X_{ik(min)}$.

W wyniku normalizacji każdy ze wskaźników cząstkowych został przekształcony we wskaźnik mieszczący się w przedziale od 0 do 1. W przypadku stymulant - najwyższa wartość wskaźnika dawała po przekształceniu najwyższą znormalizowaną wartość równą 1,000 i w konsekwencji lokatę z numerem 1. W przypadku destymulant odwrotnie – najwyższą znormalizowaną wartość (1,000) oraz najwyższą lokatę uzyskiwano w przypadku wskaźnika o najniższej wartości wyjściowej.

Po znormalizowaniu wartości cech diagnostycznych dalszy etap analizy polegał na konstrukcji dla każdego z i obiektów **syntetycznych wskaźników grupowych** $M_l^{(i)}$, których wartości mieściły się w przedziale od 0 do 1. Wykorzystana została w tym celu taksonomiczna bezwzorcowo metoda agregacji zmiennych polegająca na uśrednianiu znormalizowanych wartości zmiennych diagnostycznych:

$$M_l^{(i)} = \frac{1}{k_l} \sum_{k=1}^{k_l} Z_{ik} \quad (4)$$

k_l – liczba cech opisujących obiekty (województwa) w l -tym segmencie ($l = 1, 2, \dots, 4$).

⁵ Strahl D., *Propozycja konstrukcji miary syntetycznej*, „Przegląd Statystyczny”, Nr 2, 1978.

W ostatnim etapie analizy dla każdego z i obiektów dokonano syntetycznej oceny warunków życia ludności na podstawie wartości wskaźników grupowych $M_I^{(i)}$. **Wskaźnik syntetyczny** $M^{(i)}$ jest średnią arytmetyczną grupowych wskaźników syntetycznych $M_I^{(i)}$ (patrz tabl. 2). Wartości obliczonego miernika syntetycznego $M^{(i)}$ mieszczą się w przedziale od 0 do 1, a jego interpretacja jest następująca – im wartość jest bliższa 1, tym i -ty obiekt⁶ posiada lepsze warunki życia ludności według przyjętych kryteriów (wskaźników grupowych):

$$M^{(i)} = \frac{1}{4} \sum_{I=1}^4 M_I^{(i)} \quad (5)$$

Wartości miernika $M^{(i)}$ wyznaczone dla każdego z i badanych obiektów (województw) pozwoliły na ich liniowe uporządkowanie i pogrupowanie w cztery skupiska⁷. Kolejne grupy województw z punktu widzenia warunków życia ludności zostały wyodrębnione poprzez dodanie do minimalnej wartości miernika syntetycznego $M_{\min} = \min M^{(i)}$ odpowiednio jednego, dwóch i trzech odchyłeń standardowych wartości wskaźnika syntetycznego S_M , przy czym średnią wartość wskaźnika syntetycznego $\bar{M}$ oraz jego odchylenie standardowe S_M obliczono zgodnie ze wzorami (6) i (7):

$$\bar{M} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n M^{(i)} \quad (6)$$

$$S_M = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (M^{(i)} - \bar{M})^2} \quad (7)$$

Na podstawie wartości miernika $M^{(i)}$ wyróżniono cztery skupiska województw o podobnym poziomie warunków życia ludności, odpowiednio M_I , M_{II} , M_{III} i M_{IV} :

- wysoki poziom życia:

$$M_I \geq M_{\min} + 3S_M, \quad (8)$$

- przeciętny poziom życia:

$$M_{II} \geq M_{\min} + 2S_M \text{ i } M_{II} < M_{\min} + 3S_M, \quad (9)$$

- niski poziom życia:

$$M_{III} \geq M_{\min} + S_M \text{ i } M_{III} < M_{\min} + 2S_M, \quad (10)$$

- bardzo niski poziom życia:

$$M_{IV} < M_{\min} + S_M. \quad (11)$$

⁶ Taksonomicznymi jednostkami operacyjnymi (obiettami) w powyższym badaniu są województwa.

⁷ W analogiczny sposób dokonano wydzielenia skupisk w ośmiu analizowanych segmentach.

2.2. ANALIZA WSKAŹNIKÓW CZĄSTKOWYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH GRUP ZMIENNYCH CHARAKTERYZUJĄCYCH POZIOM ŻYCIA LUDNOŚCI

2.2.1. Zasoby ludzkie i rynek pracy

W tej grupie wzięto pod uwagę 11 zmiennych diagnostycznych – **6 stymulant** (ludność w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności, urodzenia żywe na 1000 ludności, przeciętne dalsze trwanie życia noworodka płci męskiej i żeńskiej, pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym oraz saldo migracji na 1000 ludności) oraz **5 destymulant** (rozwoły na 1000 ludności, ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, stopa bezrobocia rejestrowanego - udział liczby zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie czynnych zawodowo, wskaźnik bezrobocia długotrwałego - udział bezrobotnych poszukujących pracy rok i dłużej w liczbie ludności aktywnej zawodowo, liczba bezrobotnych na 1 wolne miejsce pracy).

Najwyższą wartość wskaźnika grupowego otrzymano dla województwa mazowieckiego (0,854), a najniższą dla województwa warmińsko-mazurskiego (0,555). Województwo łódzkie zajęło 9 pozycję z wartością wskaźnika równą 0,662 (*patrz tabl. 2*).

Na wysoką wartość wskaźnika grupowego dla województwa mazowieckiego bezpośredni wpływ miały wartości trzech zmiennych diagnostycznych: pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym (1,000; 1 lokata wśród wszystkich województw), saldo migracji (1,000; 1 lokata) oraz stopa bezrobocia rejestrowanego (0,865; 2 lokata). Dla uzyskania ostatniej pozycji przez województwo warmińsko-mazurskie istotne okazały się zmienne dotyczące rynku pracy: stopa bezrobocia rejestrowanego (0,444; 16 lokata), stopa bezrobocia długotrwałego (0,381; 16 lokata) oraz pracujący ogółem na 1000 ludności w wieku produkcyjnym (0,655; 16 lokata).

Wszystkie województwa podzielono na cztery grupy. Pierwszą grupę województw (o najwyższym poziomie życia) stanowiły te, dla których wartość wskaźnika grupowego była większa bądź równa 0,835 ($M_i \geq 0,835$) i znalazły się w niej 2 województwa: mazowieckie i wielkopolskie. Druga grupa (o średnim poziomie życia) objęła 3 województwa, dla których wartość wskaźnika mieściła się w przedziale $<0,742;0,835$) i były to województwa: małopolskie, pomorskie i dolnośląskie. Kolejna grupa – trzecia (o niskim poziomie życia) obejmowała przedział $<0,648;0,742$), w którym znalazło się 5 województw: śląskie, lubuskie, podkarpackie, łódzkie oraz zachodniopomorskie. W grupie czwartej (o najniższym poziomie

życia) z wartością wskaźnika ($M_i < 0,648$) znalazło się 6 województw: kujawsko-pomorskie, świętokrzyskie, podlaskie, lubelskie, opolskie i warmińsko-mazurskie (*patrz kartogram 1*).

Województwo łódzkie, w świetle wartości syntetycznej dla tej grupy wskaźników znalazło się wśród województw, które zgodnie z przyjętą w opracowaniu klasyfikacją, określono jako województwa o niskim poziomie życia. Bezpośredni wpływ na tę pozycję łódzkiego miały najniższe wartości wskaźników dla zmiennych dotyczących przeciętnego dalszego trwania życia noworodka płci męskiej (0,945; 16 lokata wśród wszystkich województw) oraz liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (0,905; 16 lokata). Korzystnie kształtował się wskaźnik dotyczący pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym (0,861; 5 lokata).

Pozostałe wskaźniki z tej grupy tematycznej dały łódzkiemu odpowiednio:

- 7 lokatę według stopy bezrobocia rejestrowanego (0,681) oraz salda migracji (-0,440),
- 8 lokatę według stopy bezrobocia długotrwałego (0,577),
- 9 lokatę według liczby bezrobotnych na 1 ofertę pracy (0,451) oraz rozwodów na 1000 ludności (0,611),
- 12 lokatę według urodzeń żywych na 1000 ludności (0,840),
- 13 lokatę według ludności w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności (0,874).

2.2.2. Aktywność i infrastruktura gospodarcza

Do grupy wskaźników charakteryzujących tę dziedzinę zaliczono 7 stymulant: produkt krajowy brutto w cenach bieżących na 1 mieszkańca w 2012 r., liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności, liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, nakłady na działalność badawczo-rozwojową na 1 mieszkańca, stopień redukcji wytworzonych pyłowych zanieczyszczeń powietrza, ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczania oraz 3 destymulanty: emisja przemysłowych zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) w tonach na 1 km², odpady wytworzone w ciągu roku na 1 km² w tonach, liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych.

Pierwsze miejsce, z najwyższą wartością wskaźnika grupowego, zajęło województwo mazowieckie (0,830), na ostatniej pozycji znalazło się województwo świętokrzyskie (0,457), łódzkie zajęło 11 pozycję z wartością wskaźnika wynoszącą 0,558 (*patrz tabl. 2*).

Wysoka pozycja województwa mazowieckiego jest spowodowana uzyskaniem najwyższych wartości wskaźników (osiągnęły poziom równy 1,000) dla 6 zmiennych diagnostycznych, tj.: produkt krajowy brutto w cenach bieżących na 1 mieszkańca w 2012 r., liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności, liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności, nakłady na działalność badawczo-rozwojową na 1 mieszkańca, liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto. Najniższą wartość wskaźnika (0,971) mazowieckie otrzymało dla zmiennej ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia (13 lokata).

Województwo świętokrzyskie, które zajęło ostatnią pozycję wśród wszystkich województw, w przypadku wskaźników cząstkowych najczęściej zajmowało 12 pozycję (dla 7 zmiennych). Korzystnie kształtował się wskaźnik dotyczący stopnia redukcji wytworzonych pyłowych zanieczyszczeń powietrza (0,999; 4 lokata). Natomiast w przypadku jednej zmiennej – ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczania – wskaźnik wyniósł 0,614, dając świętokrzyskiemu ostatnie miejsce w zestawieniu województw.

Analogicznie jak w pozostałych analizowanych dziedzinach, województwa zostały przyporządkowane do czterech grup wyznaczonych na podstawie wielkości wskaźnika grupowego (*patrz kartogram 2*).

W pierwszej grupie, o najwyższym poziomie życia, gdzie wartość wskaźnika była większa bądź równa 0,717 ($M_i \geq 0,718$) znalazło się jedynie województwo mazowieckie (0,830). W skład grupy drugiej, o średnim poziomie życia, dla której wielkość wskaźnika kształtowała się w przedziale $<0,630;0,717$) weszły trzy województwa: warmińsko-mazurskie (0,686), podlaskie (0,653) oraz pomorskie (0,653). Najliczniejszą, trzecią grupę ze wskaźnikiem mieszczącym się w przedziale $<0,543;0,630$) tworzyło 7 województw – wielkopolskie (0,602), dolnośląskie (0,600), lubuskie (0,592), zachodniopomorskie (0,591), małopolskie (0,588), podkarpackie (0,574) oraz łódzkie (0,558). Czwarta grupa województw, o najniższym poziomie wskaźnika ($M_i < 0,543$), obejmowała 5 województw: kujawsko-

pomorskie (0,528), lubelskie (0,522), opolskie (0,522), śląskie (0,517) i z najniższym poziomem wskaźnika, województwo świętokrzyskie (0,457).

W świetle analizy wskaźników społeczno-ekonomicznych charakteryzujących dziedzinę życia: *aktywność i infrastruktura gospodarcza*, województwo łódzkie znalazło się w grupie województw o niskim poziomie życia. Na tę pozycję regionu zasadniczy wpływ miały wartości wskaźników dla następujących zmiennych diagnostycznych: emisja przemysłowych zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) powietrza na 1 km² (0,046; 15 lokata wśród wszystkich województw), odpady wytworzone w ciągu roku na 1 km² w tonach (0,092; 14 lokata), ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia (0,964; 14 lokata) oraz liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności (0,694; 10 lokata). Natomiast korzystnie kształtowały się wskaźniki dotyczące liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych (0,512 – 3 lokata) oraz stopnia redukcji wytworzonych pyłowych zanieczyszczeń powietrza, gdzie łódzkie osiągnęło najwyższy poziom wskaźnika, równy 1,000, i wspólnie z opolskim i dolnośląskim zajęło pierwsze miejsce w zestawieniu województw.

Pozostałe wskaźniki z tej grupy tematycznej uplasowały łódzkie na następujących pozycjach:

- 6 lokata według produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w zł (0,585),
- 7 lokata według przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (0,734),
- 8 lokata według nakładów na działalność badawczo-rozwojową na 1 mieszkańca (0,251),
- 9 lokata według jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (0,699).

2.2.3. Zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe

Do analizy w tej grupie wybrano 5 zmiennych będących stymulantami (przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych, mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności, gospodarstwa domowe wyposażone w zmywarkę w % ogółu gospodarstw domowych, gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu w % ogółu gospodarstw domowych, gospodarstwa domowe posiadające samochód osobowy w % ogółu gospodarstw domowych) oraz 3 zmienne wpływające negatywnie na warunki życia, czyli destymulanty (przeciętne miesięczne wydatki

na użytkowanie mieszkania i nośniki energii na 1 osobę w gospodarstwach domowych w % ogółu wydatków, osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności oraz wskaźnik zagrożenia ubóstwem w % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej minimum egzystencji).

Najwyższą wartość wskaźnika grupowego, podobnie jak w przypadku poprzednich wskaźników grupowych, otrzymano dla województwa mazowieckiego (0,941), najniższą dla warmińsko-mazurskiego (0,624). Łódzkie, z wartością wskaźnika grupowego równą 0,731, uplasowało się na 9 miejscu (*patrz tabl. 2*).

Najwyższa pozycja województwa mazowieckiego to efekt wpływu zmiennych charakteryzujących przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w zł w gospodarstwach domowych (1,000; 1 lokata wśród wszystkich województw), mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności (0,975; 2 lokata), gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu (0,959; 2 lokata) oraz gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych wyposażone w zmywarkę (0,964; 2 lokata).

Ostatnia pozycja województwa warmińsko-mazurskiego wynika z przyjmowania najniższych wartości wskaźników dla następujących zmiennych diagnostycznych: osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności (0,445; 16 lokata) oraz wskaźnik zagrożenia ubóstwem w % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej minimum egzystencji (0,371; 16 lokata). Równie niską, 15 pozycję warmińsko-mazurskie zajęło w przypadku zmiennych diagnostycznych: przeciętne miesięczne wydatki na użytkowanie mieszkania i nośniki energii na 1 osobę w gospodarstwach w % ogółu wydatków (0,801), gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu (0,808) oraz gospodarstwa domowe posiadające samochód osobowy w % ogółu gospodarstw domowych (0,784).

W omawianym zbiorze analizowanych zmiennych również zastosowano podział na 4 grupy w ten sposób, że największe wartości wskaźników charakteryzują województwa o najwyższym poziomie zamożności mieszkańców i najlepszych warunkach mieszkaniowych. W pierwszej grupie ze wskaźnikiem $M_i \geq 0,889$ znalazło się jedynie województwo mazowieckie (0,941). Do kolejnej grupy zaklasyfikowało się 5 województw, dla których wartość wskaźnika grupowego mieści się w przedziale $<0,801;0,889$ – dolnośląskie (0,872), pomorskie (0,842), małopolskie (0,836), śląskie (0,821) oraz opolskie (0,812). Trzecia grupa w przedziale $<0,712;0,801$ objęła 5 województw: wielkopolskie (0,795), lubuskie (0,748),

łódzkie (0,731), lubelskie (0,724) oraz zachodniopomorskie (0,716). Najniższe wartości wskaźników grupowych ($M_i < 0,712$) otrzymały następujące województwa: podlaskie (0,691), podkarpackie (0,688), kujawsko-pomorskie (0,686), świętokrzyskie (0,644) i warmińsko-mazurskie (0,624) (*patrz kartogram 3*).

Zgodnie z przyjętą w opracowaniu klasyfikacją, wartość wskaźnika grupowego lokuje łódzkie wśród województw o niskim poziomie życia. Bezpośredni wpływ na pozycję województwa w tej dziedzinie miały następujące zmienne diagnostyczne: stopień wyposażenia gospodarstw domowych w komputer osobisty z dostępem do Internetu w % ogółu gospodarstw domowych (0,825 – 14 lokata wśród wszystkich województw), stopień wyposażenia gospodarstw domowych w zmywarkę w % ogółu gospodarstw domowych (0,528 – 14 lokata), liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności (0,423 – 13 lokata), a także odsetek gospodarstw domowych posiadających samochód osobowy (0,857 – 11 lokata).

Pozostałe wskaźniki z tej grupy tematycznej dały łódzkiemu odpowiednio:

- 5 lokatę dla wskaźników dotyczących przeciętnych miesięcznych wydatków na użytkowanie mieszkania i nośniki energii na 1 osobę w gospodarstwach domowych w % ogółu wydatków (0,895) oraz przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w zł w gospodarstwach domowych (0,767), a także dla wskaźnika zagrożenia ubóstwem (0,803),
- 7 lokatę według liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności (0,749).

2.2.4. Dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne

W tym bloku tematycznym uwzględniono 6 zmiennych będących stymulantami (łóżka w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności, widzowie w kinach na 1000 ludności, widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności, dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku, studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności oraz wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych) oraz 5 zmiennych wpływających negatywnie na warunki życia, czyli destymulanty (liczba ludności na 1 lekarza, liczba ludności na 1 przychodnię, uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach

podstawowych dla dzieci i młodzieży, liczba przestępstw stwierdzonych na 10 tys. ludności oraz wypadki drogowe na 10 tys. ludności).

Pierwsze miejsce w tej grupie zmiennych, podobnie jak we wcześniej opisanych grupach, zajęło województwo mazowieckie z wartością wskaźnika grupowego równą 0,853, na ostatniej pozycji znalazło się natomiast województwo warmińsko-mazurskie (0,679). Łódzkie zajęło 6 lokatę ze wskaźnikiem na poziomie 0,730 (*patrz tabl. 2*).

Dla uzyskania czołowej pozycji przez województwo mazowieckie istotne okazały się zmienne diagnostyczne z zakresu kultury i edukacji: widzowie w kinach na 1000 ludności (1,000; 1 lokata wśród wszystkich województw), widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności (1,000; 1 lokata), liczba ludności na 1 lekarza (1,000; 1 lokata), studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności (0,996; 2 lokata) oraz dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku (0,990; 2 lokata).

Na ostatnią pozycję warmińsko-mazurskiego znaczący wpływ miały niskie wartości następujących wskaźników: studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności (0,476; 15 lokata), dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku (0,799; 16 lokata), a także wypadki drogowe na 10 tys. ludności (0,504; 13 lokata).

Analogicznie jak w poprzednich analizowanych zbiorach zmiennych, województwa zostały podzielone na 4 grupy w ten sposób, że największe wartości wskaźników charakteryzują województwa o najwyższym poziomie dostępności usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego.

W pierwszej grupie ($M_i \geq 0,807$) znalazło się województwo mazowieckie wyróżniające się najwyższą wartością wskaźnika grupowego (0,853). W drugim przedziale $<0,764;0,807$) znalazło się województwo podlaskie (0,787). Wysokie lokaty dla zmiennych: liczba ludności na 1 przychodnię (1,000; 1 lokata), przestępstwa na 10 tys. ludności (0,898; 2 lokata) oraz wypadki drogowe na 10 tys. ludności (0,915; 2 lokata) ułożyły to województwo jako jedyne w grupie o średnim poziomie życia. W dalszej kolejności, według wskaźnika $<0,722;0,764$), uplasowały się województwa: lubelskie (0,750), dolnośląskie (0,747), małopolskie (0,740), łódzkie (0,730) oraz śląskie (0,723). Najniższe wartości wskaźników ($<0,722$) odnotowano dla województw: kujawsko-pomorskiego (0,720), podkarpackiego (0,717), wielkopolskiego (0,714), lubuskiego (0,710), opolskiego (0,707),

WSKA NIKI GRUPOWE POZIOMU YCIA

Kartogram 1.

ZASOBY LUDZKIE I RYNEK PRACY 2013

2012

Kartogram 2.

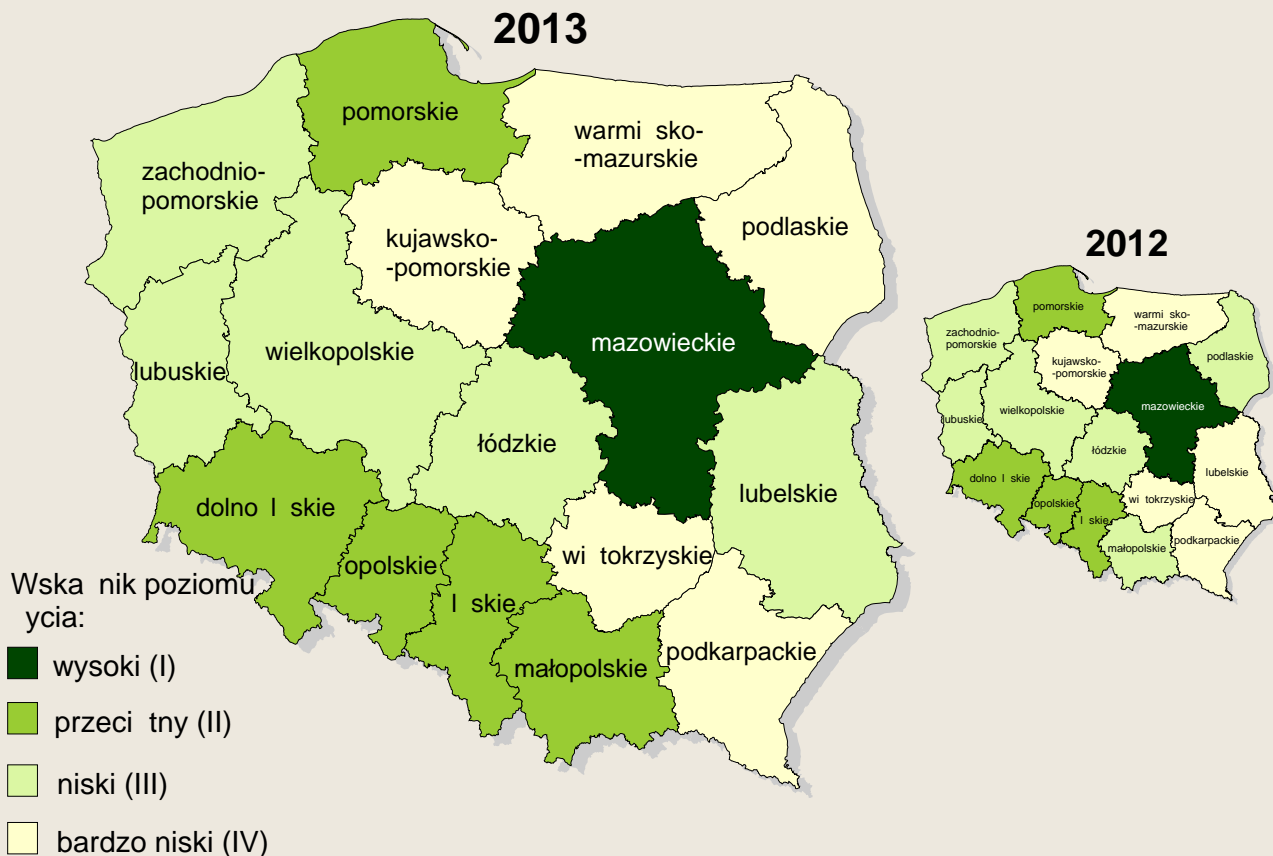
AKTYWNO I INFRASTRUKTURA GOSPODARCZA

2013

2012

WSKAŹNIK SYNTETYCZNY POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI

2013

2012

Wskaźnik poziomu życia:

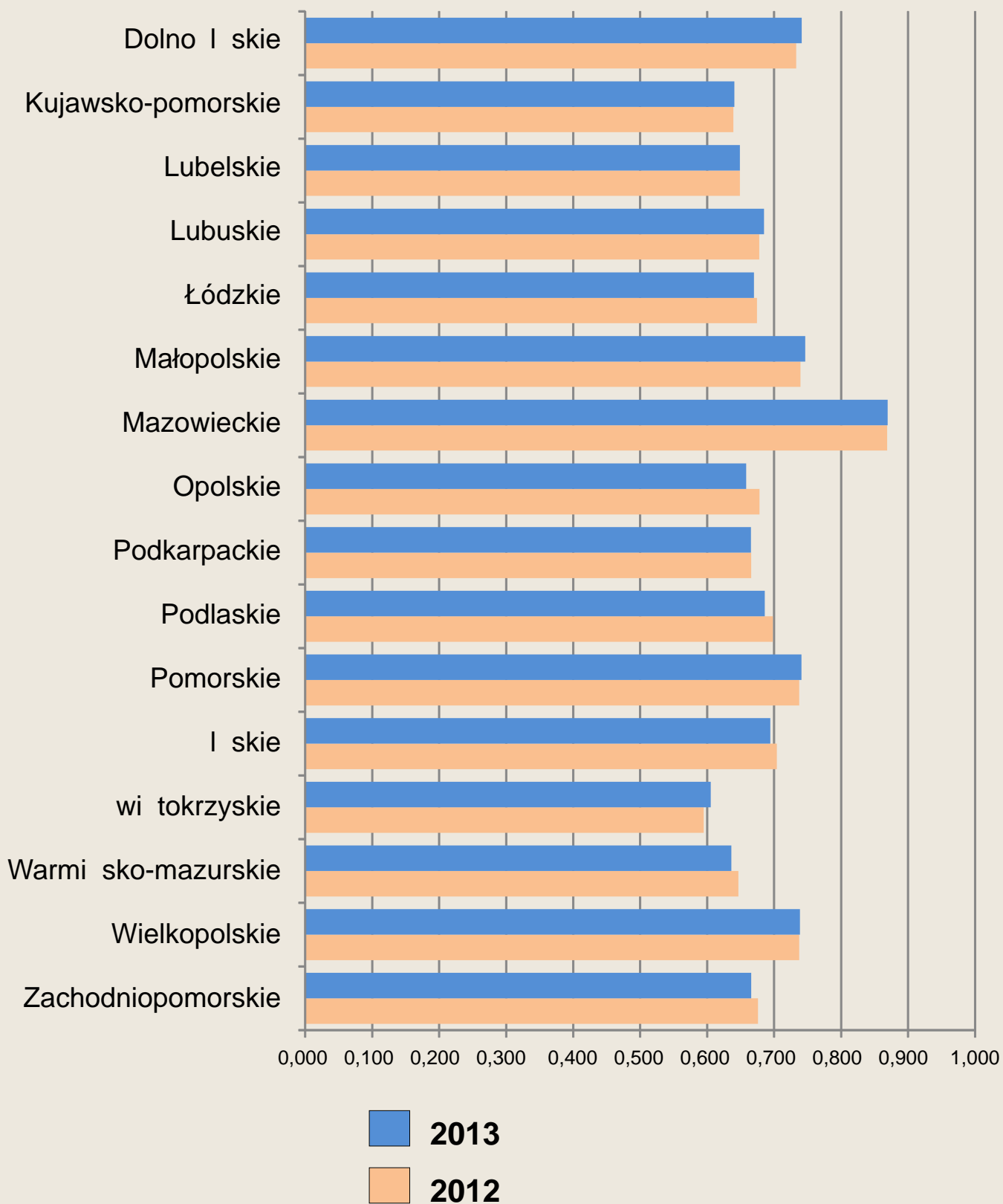
■ wysoki (I)

■ przeciętny (II)

■ niski (III)

□ bardzo niski (IV)

WSKAŹNIK SYNTETYCZNY POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI

świętokrzyskiego (0,697), zachodniopomorskiego (0,695), pomorskiego (0,690) i warmińsko-mazurskiego (0,679) (*patrz kartogram 4*).

Analiza wartości wskaźników dla tej grupy tematycznej wskazuje, że województwo łódzkie znalazło się wśród województw określonych jako województwa o niskim poziomie życia. Na taką pozycję regionu zasadniczy wpływ miały niskie wartości wskaźników z zakresu bezpieczeństwa publicznego: wypadki drogowe na 10 tys. ludności (0,371; 16 lokata wśród wszystkich województw) oraz wykrywalność sprawców przestępstw stwierdzonych (0,838; 15 lokata). Bardzo korzystnie natomiast kształtowały się wskaźniki dotyczące ochrony zdrowia, tj.: liczba ludności na 1 lekarza (0,971; 2 lokata), liczba ludności na 1 przychodnię (0,963; 2 lokata) oraz łóżka w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności (0,948; 2 lokata).

Pozostałe wskaźniki z tej grupy tematycznej uplasowały łódzkie na następujących pozycjach:

- 5 lokata według ilości dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku (0,931),
- 6 lokata według studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności (0,703) oraz według liczby uczniów na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych) (0,770),
- 8 lokata według liczby widzów w kinach na 1000 ludności (0,498),
- 9 lokata według liczby przestępstw stwierdzonych na 10 tys. ludności (0,636),
- 10 lokata według liczby widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności (0,396).

2.3. SYNTETYCZNA OCENA POZIOMU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

W ostatnim etapie analizy dla każdego z województw dokonano syntetycznej oceny warunków życia ludności na podstawie wartości wskaźników grupowych.

Wszystkie województwa zostały przyporządkowane do czterech grup wyznaczonych na podstawie wielkości wskaźnika syntetycznego (uwzględniającego średnią arytmetyczną oraz odchylenie standardowe). O zaliczeniu danego województwa do odpowiedniej grupy i zajęcia odpowiedniej pozycji w rankingu, zdecydował różny poziom wartości wskaźników grupowych, które z kolei ukształtowała różna wartość zmiennych diagnostycznych.

Przyporządkowanie województw do poszczególnych grup (o najwyższym, średnim, niskim lub najniższym poziomie życia) w ramach grupowych wskaźników przedstawiają kartogramy 1-4. Wskaźnik syntetyczny poziomu życia ludności w podziale na grupy województw ilustruje kartogram 5, natomiast wartości wskaźników grupowych oraz syntetycznego wskaźnika poziomu życia zawarte zostały w tabelicy 2.

Do pierwszej grupy województw, charakteryzujących się **najwyższym** poziomem życia ($M_i \geq 0,795$), zakwalifikowało się jako jedyne województwo mazowieckie z wartością wskaźnika syntetycznego równą 0,870. Region ten uzyskał najwyższe w kraju wskaźniki grupowe we wszystkich dziedzinach: zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,941), zasoby ludzkie i rynek pracy (0,854), dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne (0,853) oraz aktywność i infrastruktura gospodarcza (0,830).

W drugiej grupie, charakteryzującej się **średnim** poziomem życia ($0,795 < M_i \leq 0,731$), znalazły się województwa: małopolskie (0,746), dolnośląskie i pomorskie (0,741) oraz wielkopolskie (0,738). Na pozycję województwa małopolskiego pozytywnie wpłynęły wartości wskaźników z grup: zasoby ludzkie i rynek pracy (0,822) oraz zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,836). Województwo pomorskie swoje wysokie lokaty zawdzięcza wysokim wartościom wskaźników z grup: zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,842), zasoby ludzkie i rynek pracy (0,778) oraz aktywność i infrastruktura gospodarcza (0,653). W przypadku województwa dolnośląskiego istotny okazał się wskaźnik grupowy charakteryzujący zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,872). Korzystny wpływ na pozycję wielkopolskiego miały wskaźniki z grup tematycznych zasoby ludzkie i rynek pracy (0,843) oraz aktywność i infrastruktura gospodarcza (0,602).

Trzecia grupa charakteryzująca się **niskim** poziomem życia ($0,731 < M_i \leq 0,668$) obejmuje województwa: śląskie (0,694), podlaskie (0,686), lubuskie (0,685) oraz łódzkie (0,670). Najkorzystniejszy wynik w tej grupie uzyskało województwo śląskie dzięki stosunkowo wysokim wartościom wskaźników w trzech z czterech dziedzin: zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,821), zasoby ludzkie i rynek pracy (0,716), a także dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne (0,723).

Najliczniejszą grupę stanowiła grupa czwarta obejmująca województwa o **najniższym** poziomie życia ($M_i < 0,668$): zachodniopomorskie (0,666), podkarpackie (0,665), opolskie (0,658), lubelskie (0,649), kujawsko-pomorskie (0,640) warmińsko-mazurskie (0,636) oraz świętokrzyskie (0,605). Wśród województw zaliczonych do tej grupy najwyżej uplasowało

się zachodniopomorskie z relatywnie niskim wskaźnikiem grupowym charakteryzującym dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne.

Wyniki przeprowadzonej analizy wykazują, że najniższy poziom życia obserwowano w województwie warmińsko-mazurskim, które mimo wysokiej wartości wskaźnika dla aktywności i infrastruktury gospodarczej, w trzech pozostałych dziedzinach uzyskało najniższe lokaty.

Analiza syntetycznego wskaźnika poziomu życia ludności pozwoliła określić położenie województwa łódzkiego w układzie przestrzennym na tle pozostałych województw. Łódzkie zajęło 9 pozycję w rankingu wszystkich województw z wartością wskaźnika syntetycznego równą 0,670.

W ramach grupy czterech województw o niskim poziomie życia, województwo łódzkie uplasowało się na ostatniej pozycji. Wpłynęły na to niekorzystne wartości wskaźników z grup: aktywność i infrastruktura gospodarcza (0,558), zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe (0,731) oraz zasoby ludzkie i rynek pracy (0,662).

Relatywnie korzystną wartość w ramach wskaźników grupowych łódzkie odnotowało w dziedzinie - dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne (0,730).

TABL. 2. WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW GRUPOWYCH I SYNTETYCZNEGO WSKAŹNIKA POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźniki grupowe								Wskaźnik Syntetyczny	
	zasoby ludzkie i rynek pracy		aktywność i infrastruktura gospodarcza		zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe		dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne			
Dolnośląskie.....	0,746	5	0,600	6	0,872	2	0,747	4	0,741	3
Kujawsko-pomorskie	0,628	11	0,528	12	0,686	14	0,720	8	0,640	14
Lubelskie.....	0,600	14	0,522	13	0,724	10	0,750	3	0,649	13
Lubuskie.....	0,690	7	0,592	7	0,748	8	0,710	11	0,685	8
Łódzkie	0,662	9	0,558	11	0,731	9	0,730	6	0,670	9
Małopolskie.....	0,822	3	0,588	9	0,836	4	0,740	5	0,746	2
Mazowieckie	0,854	1	0,830	1	0,941	1	0,853	1	0,870	1
Opolskie	0,592	15	0,522	14	0,812	6	0,707	12	0,658	12
Podkarpackie.....	0,681	8	0,574	10	0,688	13	0,717	9	0,665	11
Podlaskie.....	0,613	13	0,653	3	0,691	12	0,787	2	0,686	7

TABL. 2. WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW GRUPOWYCH I SYNTETYCZNEGO WSKAŹNIKA POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2013 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźniki grupowe								Wskaźnik Syntetyczny	
	zasoby ludzkie i rynek pracy		aktywność i infrastruktura gospodarcza		zamożność mieszkańców i warunki mieszkaniowe		dostępność usług społecznych i bezpieczeństwo publiczne			
Pomorskie	0,778	4	0,653	4	0,842	3	0,690	15	0,741	4
Śląskie	0,716	6	0,517	15	0,821	5	0,723	7	0,694	6
Świętokrzyskie	0,624	12	0,457	16	0,644	15	0,697	13	0,605	16
Warmińsko-mazurskie	0,555	16	0,686	2	0,624	16	0,679	16	0,636	15
Wielkopolskie	0,843	2	0,602	5	0,795	7	0,714	10	0,738	5
Zachodniopomorskie	0,661	10	0,591	8	0,716	11	0,695	14	0,666	10
Średnia arytmetyczna	0,692		0,592		0,761		0,729		0,693	
Odchylenie standardowe ..	0,093		0,087		0,088		0,043		0,063	
Współczynnik zmienności.	0,135		0,146		0,116		0,058		0,091	

Uwaga: W tabeli zaprezentowano wartości wskaźników zaokrąglone do trzech miejsc po przecinku, natomiast poszczególne lokaty ustalono na podstawie pełnych wartości

3. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2012-2013 – PODSTAWOWE TENDENCJE ZMIAN

Na poziom życia mieszkańców ma wpływ wiele czynników zarówno środowiskowych, gospodarczych, jak i społecznych. Można wśród nich wymienić m.in. stan i zanieczyszczenie powietrza i wód, strukturę demograficzną ludności, sytuację na rynku pracy, zmiany w strukturze podmiotów gospodarczych oraz dostępność usług związanych z edukacją czy ochroną zdrowia. Zmiany w poziomie życia znajdują swoje odzwierciedlenie również w strukturze dochodów i wydatków gospodarstw domowych. Poniżej zestawiono informacje o wybranych zmianach w tym zakresie, jakie zaszły w województwie łódzkim w latach 2012-2013:

- w województwie łódzkim obserwuje się systematyczny spadek liczby mieszkańców. W 2013 r. liczba ludności zmniejszyła się o 0,5% w porównaniu z 2012 r. Jest to wynik zarówno ujemnego przyrostu naturalnego, jak i ujemnego salda migracji. Po raz

kolejny liczbą zgonów przewyższyła liczbę urodzeń (31,3 tys. wobec 22,4 tys.), w wyniku czego przyrost naturalny wyniósł minus 8,8 tys. Liczba opuszczających województwo przewyższyła liczbę imigrantów, w wyniku czego saldo migracji ukształtowało się na poziomie -2,7 tys. osób (wobec -1,8 tys. w 2012 r.).

Nastąpiły dalsze przesunięcia w strukturze mieszkańców według wieku, świadczące o postępującym procesie starzenia się populacji. Zmniejszył się odsetek osób w wieku poniżej 25 lat w ludności ogółem – do poziomu 25,6% (wobec 26,0% w 2012 r.), przy jednoczesnym wzroście odsetka osób w wieku 65 lat i więcej – z 16,0% do 16,6%. Rezultatem zmian było pogorszenie wskaźnika obciążenia demograficznego – liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrosła z 59,0 do 60,2 w 2013 r.

Wydłużeniu uległo przeciętne dalsze trwanie życia – mężczyzn z 70,6 do 70,7 lat, a kobiet z 79,8 do 80,1 lat, na tak dużą różnicę między płciami wpływa liczba zgonów mężczyzn znacznie przewyższająca liczbę zgonów wśród kobiet (16,1 tys. wobec 15,2 tys.).

- Liczba pracujących w 2013 r. wyniosła 925,3 tys. osób (wobec 924,6 tys. rok wcześniej). Ten niewielki wzrost przełożył się na zwiększenie liczby pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym – z 582 do 590.

Jednocześnie rok 2013 był kolejnym, w którym odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych – o 0,4% do poziomu 151,6 tys. osób, a stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła z 14,0% w 2012 r. do 14,1%. W populacji bezrobotnych odnotowano wzrost odsetka pozostających bez pracy dłużej niż rok z 37,0% do 41,0%. Zmniejszyła się natomiast liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy (stan w końcu roku) – z 146 osób do 82 w 2013 r.

Zmniejszyła się liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości – do 64,4.

- W 2013 r. odnotowano wzrost zarówno wynagrodzeń, jak i świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej wzrosło o 3,8% do poziomu 3659,40 zł, a przeciętna miesięczna emerytura z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zwiększyła się o 5,2% do poziomu 1836,35 zł,
- Wzrost aktywności zawodowej, jak i wysokości wynagrodzeń oraz emerytur i rent, znalazł odzwierciedlenie w wielkości dochodów w gospodarstwach domowych. W 2013 r. przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę

w gospodarstwach domowych wzrósł o 2,2% i wyniósł 1296,47 zł; dominowały dochody z pracy najemnej, pochodziła z nich ponad połowa (52,9%) dochodu rozporządzalnego.

Wzrosły także – o 3,0% – przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych do poziomu 1132,27 zł (wobec 1099,45 zł w 2012 r.). Jednocześnie zmniejszyło się miesięczne spożycie na 1 osobę większości podstawowych artykułów żywnościowych. Poprawie uległo natomiast wyposażenie gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania, min. w zmywarkę do naczyń (16,2% wobec 14,8%) oraz komputer z dostępem do Internetu (62,8% wobec 59,2%).

W 2013 r. zwiększyło się zagrożenie ubóstwem mieszkańców województwa łódzkiego. Jedynie wskaźnik dotyczący relatywnej granicy ubóstwa zmniejszył się o 0,9 p. proc. do 12,5%. Wyższe niż przed rokiem były odsetki osób o wydatkach poniżej ustawowej granicy ubóstwa – wzrost z 5,7% do 9,7% oraz poniżej minimum egzystencji – wzrost z 5,7% do 6,1%.

- W zakresie aktywności gospodarczej w województwie łódzkim obserwowano zmniejszenie o 0,5% liczby nowo zarejestrowanych (w ciągu roku) podmiotów gospodarczych.

Obniżeniu uległy nakłady na działalność badawczo-rozwojową, które w stosunku do 2012 r. zmniejszyły się o 11,3%.

Odnotowano jednak wzrost wartości produktu krajowego brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca – o 4,5% do poziomu 39,1 tys. zł.

- W 2013 r. kolejny rok z rzędu, odnotowano poprawę warunków mieszkaniowych – zmniejszyła się liczba osób przypadających na 1 mieszkanie (2,53) oraz na 1 izbę (0,71), przy jednoczesnym wzroście powierzchni użytkowej przypadającej na 1 osobę (26,9 m²).

Jednocześnie zmniejszyła się (o 25,1%) liczba oddanych do użytkowania mieszkań. Spadek ten dotyczył przede wszystkim lokali mieszkalnych przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem.

- Mimo spadku liczby przychodni i praktyk (odpowiednio o 2,0% i 5,4%) zwiększyła się liczba udzielonych porad – o 0,6%. Liczba szpitali wzrosła o 8 placówek, a liczba łóżek zwiększyła się z 13,1 tys. do 13,4 tys., co oznacza, że w 2013 r. na 10 tys. ludności przypadały przeciętnie 53 łóżka.

W porównaniu z 2012 r. zwiększyła się liczba przedszkoli (z 591 do 615), a liczba miejsc wzrosła o 2,8 tys. do 59,6 tys. Zwiększyła się także liczba oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, jak i zespołów wychowania przedszkolnego oraz punktów przedszkolnych. W konsekwencji z 70,9% do 75,4% wzrósł udział dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3-5 lat w % ludności w tej grupie wieku.

- Zmniejszyła się, kolejny rok z rzędu, liczba bibliotek (o 1 placówkę w porównaniu z 2012 r.) i punktów bibliotecznych (57 wobec 62 rok wcześniej). Spadek odnotowano także wśród liczby czytelników i wypożyczeń (odpowiednio o 1,8% i 0,8%).

Systematycznie spada także liczba widzów w kinach stałych, w 2013 r. spadek ten wyniósł 2,4%, tj. 49,9 tys. widzów przy stałej liczbie kin (22) i miejsc na widowni (11,8 tys.).

- W ciągu roku poprawie uległy wskaźniki dotyczące bezpieczeństwa publicznego. Liczba stwierdzonych przestępstw zmniejszyła się o 2,9% do 66,5 tys. Nieznacznie wzrósł – z 62,5% do 62,9% wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych. Zmniejszyła się także liczba wypadków drogowych – o 1,9%, a wskaźnik na 1000 ludności wyniósł 15,2 (wobec 15,4 rok wcześniej).
- Wśród danych charakteryzujących stan i ochronę środowiska w województwie łódzkim niewielkiemu zmniejszeniu uległa wielkość emisji przemysłowych gazowych (bez CO₂) zanieczyszczeń powietrza na 1 km² – z 8,92 ton do 8,05 ton. Wśród ścieków wymagających oczyszczania zmniejszył się odsetek ścieków oczyszczanych – z 98,2% do 96,4%, w ciągu roku wzrosła natomiast liczba odpadów wytworzonych na 1 km² – z 445,0 ton do 499,9 ton.

4. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM - WYBRANE DANE

TABL. 1 (3). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeństwa		Roz- wody	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	
	ogółem	w tym wyzna- niowe ^a			ogółem	w tym nie- mowląt		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH								
O G Ó Ł E M	2010	14513	10013	4267	25526	31221	101	-5695
	2012	12616	8224	4512	23851	31352	101	-7501
	2013	10916	6977	4417	22420	31251	105	-8831
NA 1000 LUDNOŚCI								
O G Ó Ł E M	2010	5,7	3,9	1,7	10,0	12,3	4,0 ^b	-2,2
	2012	5,0	3,3	1,8	9,4	12,4	4,2 ^b	-3,0
	2013	4,3	2,8	1,8	8,9	12,4	4,7^b	-3,5

a Ze skutkami cywilnymi. b Na 1000 urodzeń żywych.

TABL. 2 (4). WYBRANE DANE O OCHRONIE ŚRODOWISKA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	112	107	108
Emisja zanieczyszczeń:			
w tysiącach ton:			
pyłowych	4,2	3,5	3,2
w tym pyły ze spalania paliw	3,5	2,7	2,5
gazowych (bez dwutlenku węgla)	166,3	162,6	146,6
na 1 mieszkańca w tonach:			
pyłowych	0,002	0,001	0,001
gazowych (bez dwutlenku węgla)	0,065	0,064	0,058
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:			
w % zanieczyszczeń wytworzonych:			
pyłowych	99,9	99,9	99,9
gazowych (bez dwutlenku węgla)	64,5	71,4	75,6
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane			
w % ścieków wymagających oczyszczania.....	99,5	98,2	96,4
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane			
na 1 km ² w dam ³	0,0	0,1	0,2
Odpady ^b wytworzone w ciągu roku na 1 km ² w t	338,8	445,0	499,9

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

**TABL. 3 (5). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH
PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	
	w ha			w % powierzchni ogólnej województwa
O G Ó Ł E M^a	359245,4	359708,6	357794,1	19,6
Parki narodowe	68,3	68,3	68,3	0,0
Rezerваты przyrody	7440,1	7440,1	7418,8	0,4
Parki krajobrazowe ^b	95466,1	95409,2	95911,0	5,3
Obszary chronionego krajobrazu ^b	243264,4	243294,4	240883,7	13,2
Stanowiska dokumentacyjne	33,8	33,8	33,7	0,0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	11512,1	11814,0	11835,7	0,6
Użytki ekologiczne	1460,6	1648,8	1643,1	0,1

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^b Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

**TABL. 4 (6). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO
ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE EMERYTALNO-
-RENTOWE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
	w zł		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^a	2877,62	3194,30	3315,58
Przeciętna miesięczna emerytura z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	1581,99	1745,97	1836,35
Przeciętna miesięczna renta z tytułu niezdolności do pracy wypłacona z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	1089,36	1229,40	1296,45
Przeciętna miesięczna emerytura i renta rolników indywidualnych ^b	940,86	1043,43	1109,24

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

**TABL. 5 (7). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA
ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH			
Bezrobotni zarejestrowani.....	131617	151036	151626
mężczyźni	65360	76171	77663
kobiety	66257	74865	73963
Oferty pracy	1345	1037	1849
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	98	146	82
W % OGÓLU BEZROBOTNYCH			
Dotychczas niepracujący.....	15,9	14,4	14,3
Posiadający prawo do zasiłku	17,0	16,2	13,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego	12,2	14,0	14,1

**TABL. 6 (8). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2012		2013	
	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach
Dochód rozporządzalny	1178,73	100,0	1268,42	100,0	1296,47	100,0
w tym:						
z pracy najemnej	594,75	50,5	682,08	53,8	685,97	52,9
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	55,10	4,7	56,66	4,5	56,51	4,3
z pracy na własny rachunek	118,86	10,1	87,58	6,9	82,44	6,4
ze świadczeń społecznych	353,17	30,0	381,78	30,1	399,57	30,8
Dochód do dyspozycji.....	1124,92	x	1216,56	x	1240,63	x

TABL. 7 (9). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2012		2013	
	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach
Wydatki ogółem	1049,80^a	100,0	1099,45^a	100,0	1132,27	100,0
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	995,98 ^a	94,9	1047,59 ^a	95,3	1076,42	95,1
w tym:						
żywność i napoje bezalkoholowe.....	245,61	23,4	260,10	23,7	268,86	23,7
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	28,31	2,7	28,26	2,6	27,02	2,4
odzież i obuwie.....	55,20	5,3	57,49	5,2	58,92	5,2
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii.....	201,89	19,2	210,95	19,2	226,14	20,0
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	50,23	4,8	44,89	4,1	46,90	4,1
zdrowie	52,28	5,0	57,85	5,3	60,38	5,3
transport.....	100,59	9,6	114,71	10,4	116,25	10,3
łączność ^c	43,99	4,2	42,04	3,8	54,65	4,8
rekreacja i kultura ^d	82,62	7,9	90,08	8,2	76,91	6,8
edukacja ^e	15,21	1,4	11,57	1,1	10,57	0,9
restauracje i hotele.....	27,53	2,6	32,96	3,0	38,99	3,4
inne towary i usługi	69,87 ^a	6,7	77,19 ^a	7,0	72,45	6,4

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych wcześniej, uwzględniając wydatki na ubezpieczenia na życie, tj. podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2013 r. ^b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzaju wydatków. ^c Od 2013 r. łącznie z wydatkami za usługi internetowe. ^d Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe. ^e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

TABL. 8 (10). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	7,31	6,90	6,83
Mięso ^b w kg	5,86	5,78	5,70
Ryby ^c i owoce morza w kg	0,47	0,42	0,35
Mleko ^d w l	3,20	2,90	2,97
Sery ^e w kg	0,96	0,93	0,80
Jaja w szt	13,89	13,43	13,74
Oleje i pozostałe tłuszcze ^f w kg	1,30	1,27	1,23
Owoce ^g w kg	3,49	3,50	3,72
Warzywa w kg	10,37	10,38	9,75
Cukier w kg	1,49	1,32	1,35

^a Od 2013 r. bez mąki ziemniaczanej. ^b Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”).
^c Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. ^d Bez zagęszczonego i w proszku. ^e Od 2013 r. bez serów słodkich. ^f Od 2013 r. bez boczku surowego. ^g Od 2013 r. łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

TABL. 9 (11). WYPOSAŻENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
	w % ogółu gospodarstw domowych		
Odbiornik telewizyjny.....	98,6	99,1	97,4
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej.....	66,5	73,4	70,1
Zestaw kina domowego	14,9	13,6	11,7
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża).....	40,3	33,2	31,5
Odtwarzacz DVD.....	52,9	51,2	46,0
Komputer osobisty z dostępem do Internetu.....	52,3	59,2	62,8
Telefon komórkowy	87,6	92,3	92,9
Automat pralniczy.....	85,8	88,7	90,3
Chłodziarka	97,9	96,7	97,5
Zmywarka do naczyń.....	13,1	14,8	16,2
Samochód osobowy	57,5	59,7	59,1

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

TABL. 10 (12). WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM WEDŁUG POSZCZEGÓLNYCH GRANIC UBÓSTWA

GRANICE UBÓSTWA	2010	2012	2013
	% osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej granicy ubóstwa		
Minimum egzystencji.....	3,9	5,7	6,1
Relatywna	12,5	13,4	12,5
Ustawowa.....	5,2	5,7	9,7

TABL. 11 (13). ZASOBY MIESZKANIOWE ^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Mieszkania w tys.	975,9	987,6	992,4
Izby w tys.	3481,5	3531,9	3555,2
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	65715,1	66998,2	67608,0
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności	384	391	395
Przeciętna:			
liczba izb w mieszkaniu	3,57	3,58	3,58
powierzchnia użytkowa w m ² :			
1 mieszkania	67,3	67,8	68,1
na 1 osobę.....	25,8	26,5	26,9
liczba osób na:			
1 mieszkanie	2,61	2,56	2,53
1 izbę	0,73	0,71	0,71

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

TABL. 12 (14). MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE ^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
	w % ogółu mieszkań zamieszkałych		
MIASTA			
Wodociąg.....	97,0	97,0	97,1
Łazienka.....	89,9	90,0	90,0
Centralne ogrzewanie.....	81,7	82,0	82,1
WIEŚ			
Wodociąg.....	88,5	88,6	88,7
Łazienka.....	73,2	73,6	73,8
Centralne ogrzewanie.....	62,8	63,3	63,6

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

TABL. 13 (15). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Mieszkania.....	6957	8019	6009
spółdzielcze	114	41	56
komunalne (gminne).....	405	44	30
zakładowe.....	9	-	1
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2394	3052	1195
społeczne czynszowe.....	124	150	-
indywidualne	3911	4732	4727
Mieszkania na 1000 ludności	2,7	3,2	2,4
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw.....	479	636	551
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	112,7	107,5	126,3

TABL. 14 (16). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
	w km		
O G Ó Ł E M.....	18648	19182	19373
Na 100 km ²	102,4	105,3	106,3
Na 10 tys. ludności	73,3	76,0	77,1

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

TABL. 15 (17). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
	w km		
Normalnotorowe.....	1063	1055	1058
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	5,8	5,8	5,8

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami sieci kolejowej.

TABL. 16 (18). POJAZDY SAMOCHODOWE I MOTOCYKLE ZAREJESTROWANE^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Samochody osobowe w tys.	1140,0	1236,2	1275,9
Samochody osobowe na 1000 ludności	448,4	489,7	507,7
Motocykle w tys.	70,6	76,3	78,9
Motocykle na 1000 ludności.....	27,8	30,2	31,4

^a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

TABL. 17 (19). PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Placówki pocztowe	464	507	489
Ludność na 1 placówkę pocztową	5479	4980	5139
Telefoniczne łącza główne w tys.	526,8	383,0	355,0
Telefoniczne łącza główne na 1000 ludności	207,2	151,7	141,2

^a Dane dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

TABL. 18 (20). PRACOWNICY MEDYCZNI^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013
Lekarze	6398	6341
Lekarze dentyści	814	922
Pielęgniarki ^b	15219	13030
Położne ^b	1865	1571
Farmaceuci	2131	2132
Liczba ludności na 1 lekarza	395	396
Liczba ludności na 1 pielęgniarkę	166	193

^a Pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. ^b Łącznie z posiadającymi tytuł magistra.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych; w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

TABL. 19 (21). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1279	1523	1493
Liczba ludności na 1 przychodnię	1988	1658	1683
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	276	222	210
Porady udzielone ^c w tys.	20387,6	20666,7	20781,1
lekarskie	17987,8	18435,5	18523,4
w tym specjalistyczne	6233,0	6790,0	6912,7
stomatologiczne	2399,8	2231,2	2257,7

^a Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i poradnie. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia lub z przychodniami; do 2008 r. łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

TABL. 20 (22). **SZPITALA OGÓLNE**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012 ^a	2013 ^a
Szpitala	61	66	74
Łóżka ^b	13533	13134	13428
Łóżka ^b na 10 tys. ludności.....	53,2	52,0	53,4

^a Dane obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie. ^b Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków.

TABL. 21 (23). **APTEKI I PUNKTY APTECZNE^a**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Apteki	887	864	863
Punkty apteczne	67	77	82
Liczba ludności na 1 aptekę.....	2866	2922	2912

^a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach.

TABL. 22 (24). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Żłobki	39	49	59
Oddziały żłobkowe	7	7	6
Miejsca ^a	2695	3210	3448
Dzieci przebywające ^a (w ciągu roku)	5937	6504	6863
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3	39,5	48,0	51,8

^a Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

TABL. 23 (25). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Placówki	1172	1233	1288
Przedszkola	549	591	615
w tym specjalne	7	13	14
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.....	562	557	568
Miejsca w przedszkolach.....	51641	56840	59611
w tym w specjalnych	166	331	371
Dzieci w przedszkolach na:			
1000 dzieci w wieku 3-6 lat	547	551	571
1 przedszkole	94	96	96
100 miejsc	100	99	99

^a Bez wychowania przedszkolnego w zakładach opieki zdrowotnej.

TABL. 24 (26). SZKOLNICTWO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
(łącznie ze szkołami specjalnymi)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/2011	2012/13	2013/14
SZKOŁY			
Podstawowe	875	845	842
Gimnazja	422	432	427
Specjalne przysposabiające do pracy	29	30	30
Zasadnicze zawodowe.....	108	106	102
Licea ogólnokształcące	166	164	157
Uzupełniające licea ogólnokształcące.....	3	3	1
Licea profilowane	34	23	14
Technika.....	119	114	116
Technika uzupełniająca.....	5	6	4
Artystyczne ogólnokształcące ^a	8	7	7
Policealne.....	186	192	178
Wyższe.....	31	29	29
UCZNIOWIE			
Wychowanie przedszkolne ^b	18937	18805	19906
Szkoły:			
podstawowe	134675	132488	132026
gimnazja	79566	71867	69167
specjalne przysposabiające do pracy.....	620	700	704
zasadnicze zawodowe	11702	10506	9886
licea ogólnokształcące	42710	38797	36720
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	54	43	6
licea profilowane	2935	1332	558
technika.....	30504	30229	30361
technika uzupełniająca.....	176	141	53
artystyczne ogólnokształcące ^a	725	729	815
policealne.....	21564	23341	20718
wyższe	123964	108579	98958

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

**TABL. 25 (27). SZKOŁY SPECJALNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
W ROKU SZKOLNYM 2013/2014**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Podstawowe	57	1563	305
Gimnazja.....	50	1548	453
Przysposabiające do pracy	30	704	172
Zasadnicze zawodowe.....	21	879	269
Licea ogólnokształcące	3	85	16
Uzupełniające licea ogólnokształcące.....	1	6	4
Technika.....	2	62	17
Technika uzupełniająca.....	-	-	6
Policealne.....	2	20	11

^a Z roku szkolnego 2012/2013.

TABL. 26 (28). SZKOLNICTWO DLA DOROSŁYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/2011	2012/2013	2013/2014
SZKOŁY			
Podstawowe	-	1	-
Gimnazja.....	9	12	11
Zasadnicze zawodowe.....	5	6	5
Licea ogólnokształcące	117	122	128
Uzupełniające licea ogólnokształcące.....	110	98	30
Licea profilowane	2	1	-
Technika.....	19	13	13
Technika uzupełniająca.....	45	38	31
UCZNIOWIE			
Podstawowe	-	9	-
Gimnazja.....	1010	1001	955
Zasadnicze zawodowe.....	62	77	50
Licea ogólnokształcące	9828	12317	13410
Uzupełniające licea ogólnokształcące.....	5994	3160	488
Licea profilowane	153	36	-
Technika.....	1155	689	474
Technika uzupełniająca.....	2571	2667	1337

TABL. 27 (29). BIBLIOTEKI PUBLICZNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Biblioteki i filie (stan w dniu 31 XII)	559	549	548
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	62	62	57
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	8948,2	8765,6	8722,8
Czytelnicy ^a w tys.	413,6	404,4	397,3
Wypożyczenia ^{ab} w tys. wol.	7949,5	8221,4	8158,6
Czytelnicy na 1000 ludności	162	160	158
Wypożyczenia ^{ab} na 1 czytelnika w wol.	19,2	20,3	20,5

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

TABL. 28 (30). INSTYTUCJE KULTURY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Kina (stan w dniu 31 XII).....	23	22	22
Miejsca w kinach na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	11,8	11,6	11,8
Widzowie w kinach na 1000 ludności.....	842	828	812
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^a na 1000 ludności	237	245	243
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	46	45	47
Zwiedzający muzea ogółem w tys.	709,9	724,0	906,4

a Dane dotyczą przedstawień i koncertów na terenie województwa (bez względu na miejsce siedziby instytucji), łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

TABL. 29 (31). ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
W TYSIĄCACH			
Abonenci radiowi ^a	529,1	524,2	527,0
Abonenci telewizyjni ^a	510,0	504,0	505,9
Abonenci telewizji kablowej ^b	367,6	363,1	351,9
NA 1000 LUDNOŚCI			
Abonenci radiowi ^a	208	208	210
Abonenci telewizyjni ^a	201	200	201
Abonenci telewizji kablowej ^b	145	144	140

a Dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej. *b* Dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

TABL. 30 (32). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2012 ^b	2013 ^b
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	289	373	357
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	19981 ^b	23237	23549
Korzystający z noclegów.....	993675	1129924	1126141
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %.....	31,3	29,2	26,8
Udział turystów zagranicznych korzystających z noclegów w %	11,4	13,8	13,2

a Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych. *b* Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

TABL. 31 (33). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
STWIERDZONYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
	w %		
O G Ó Ł E M	65,5	62,5	62,9
w tym:			
Przeciwko życiu i zdrowiu.....	81,9	79,3	79,3
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji.....	98,7	98,5	98,8
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	94,7	92,6	91,2
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.....	85,1	84,2	90,7
Przeciwko rodzinie i opiece.....	99,9	100,0	99,5
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej.....	97,7	97,9	87,4
Przeciwko mieniu.....	36,4	35,7	37,9

TABL. 32 (34). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE
W REJESTRZE REGON

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013
Ogółem ^b w tys.	230,9	234,1	237,9
Podmioty wpisane do rejestru REGON ^b na 10 tys. ludności.....	908	927	947
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności.....	99	86	86

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b Stan w dniu 31 XII.

TABL. 33 (35). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO^a

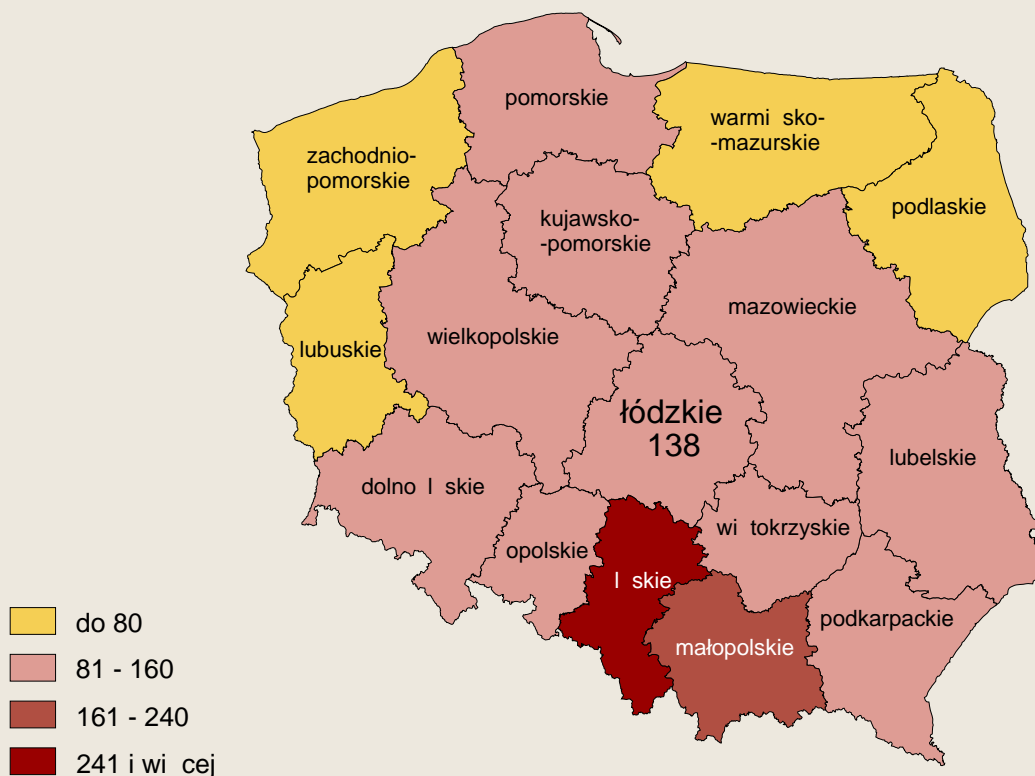
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Produkt krajowy brutto:			
województwo łódzkie (w mln zł).....	88202	94866	98819
Polska = 100.....	6,1	6,1	6,1
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca:			
województwo łódzkie (w zł).....	34636	37385	39080
Polska = 100.....	92,8	92,7	93,2
Wartość dodana brutto:			
województwo łódzkie (w mln zł).....	77681	83389	87565
Polska = 100.....	6,1	6,1	6,1

^a Dane za lata 2010-2011 zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji, patrz uwagi metodyczne.

Kartogram 6.

LUDNO NA 1 km² W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

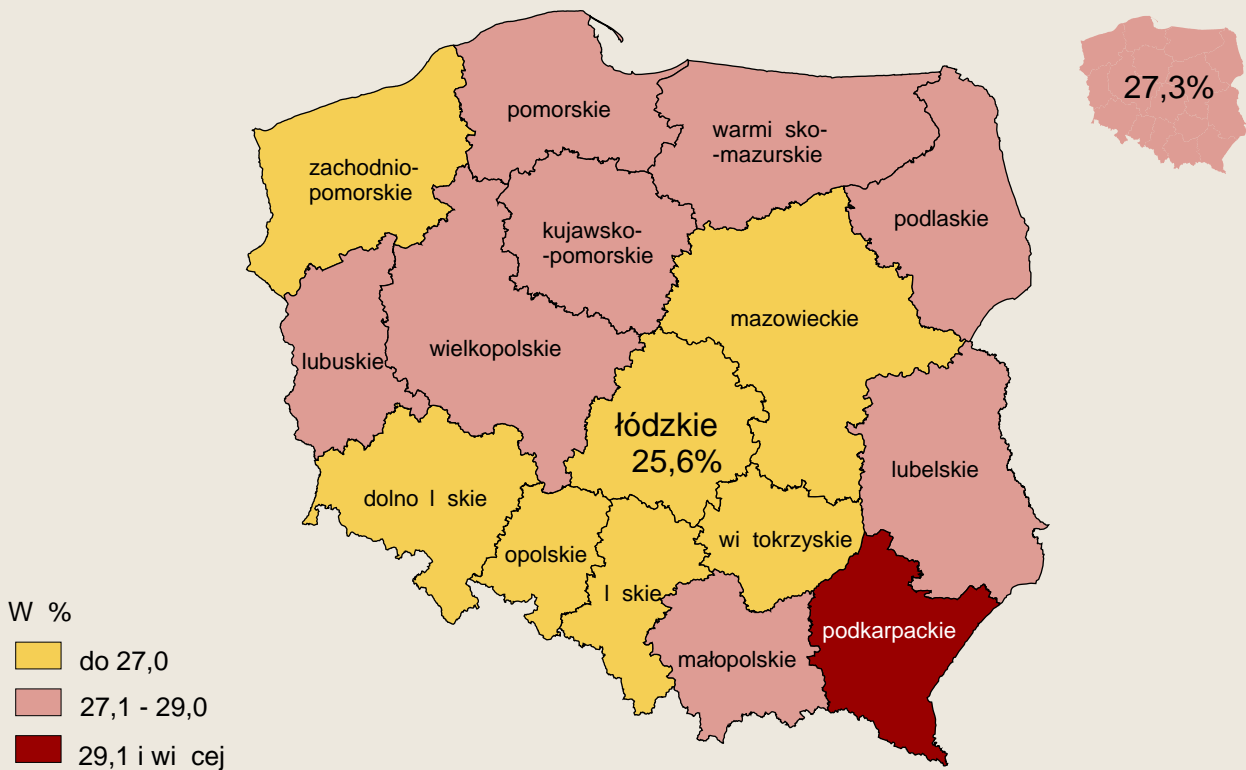
Kartogram 7.

KOBIETY NA 100 M CZYZN W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

Kartogram 8.

**LUDNO W WIEKU PONI EJ 25 LAT W % OGÓŁU LUDNO CI
W 2013 R.
Stan w dniu 31 XII**

Kartogram 9.

**LUDNO ^a W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM
NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W 2013 R.
Stan w dniu 31 XII**

^a W wieku zdolno ci do pracy; jako granic wieku zdolno ci do pracy przyj to dla m czyzn 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat.

Kartogram 10.

PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNO CI W 2013 R.

Kartogram 11.

SALDO MIGRACJI WEWN TRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNO CI W 2013 R.

Kartogram 12.

LUDNO KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI CIEKÓW W % LUDNO CI OGÓŁEM^b W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

^a Dane szacunkowe. ^b Na podstawie bilansu.

Kartogram 13.

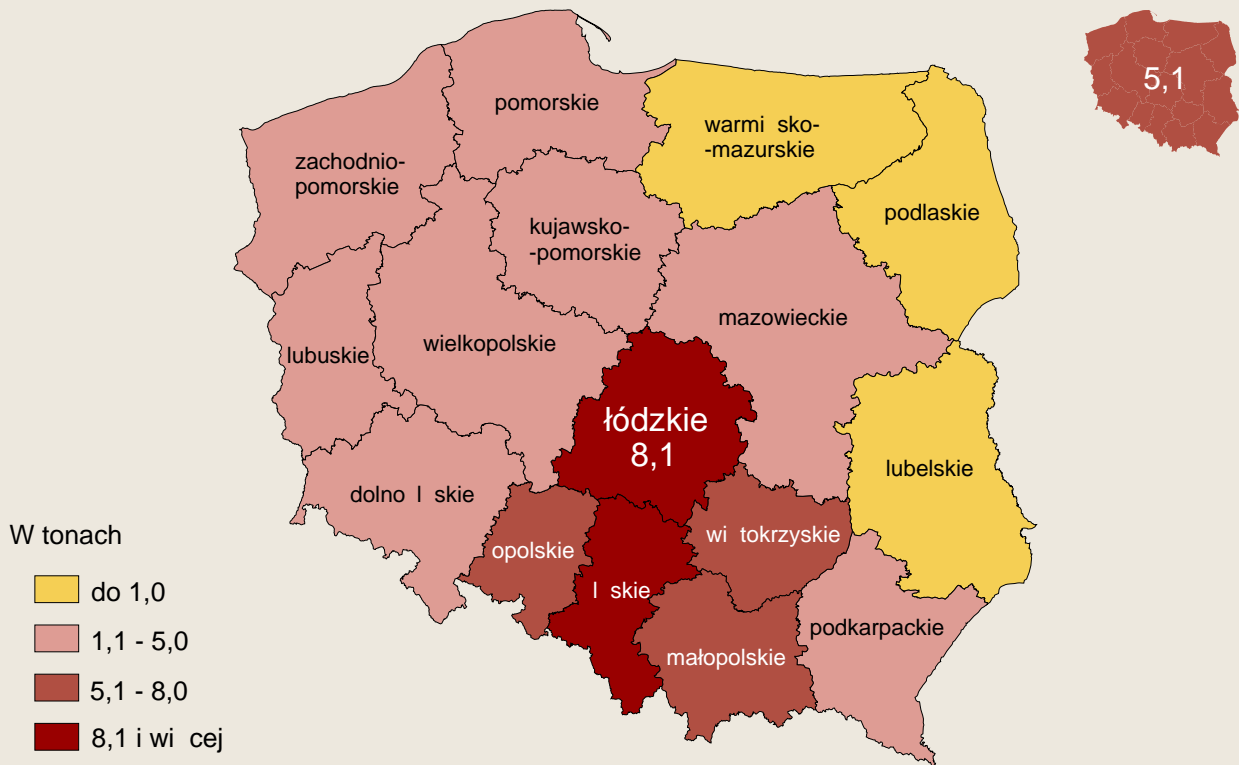
ODPADY^a WYTWORZONE W CIĘGU ROKU NA 1 km² W 2013 R.

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

Kartogram 14.

EMISJA PRZEMYSŁOWYCH GAZOWYCH (bez CO₂) ZANIECZYSZCZE POWIETRZA^a NA 1 km² W 2013 R.

^a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza.

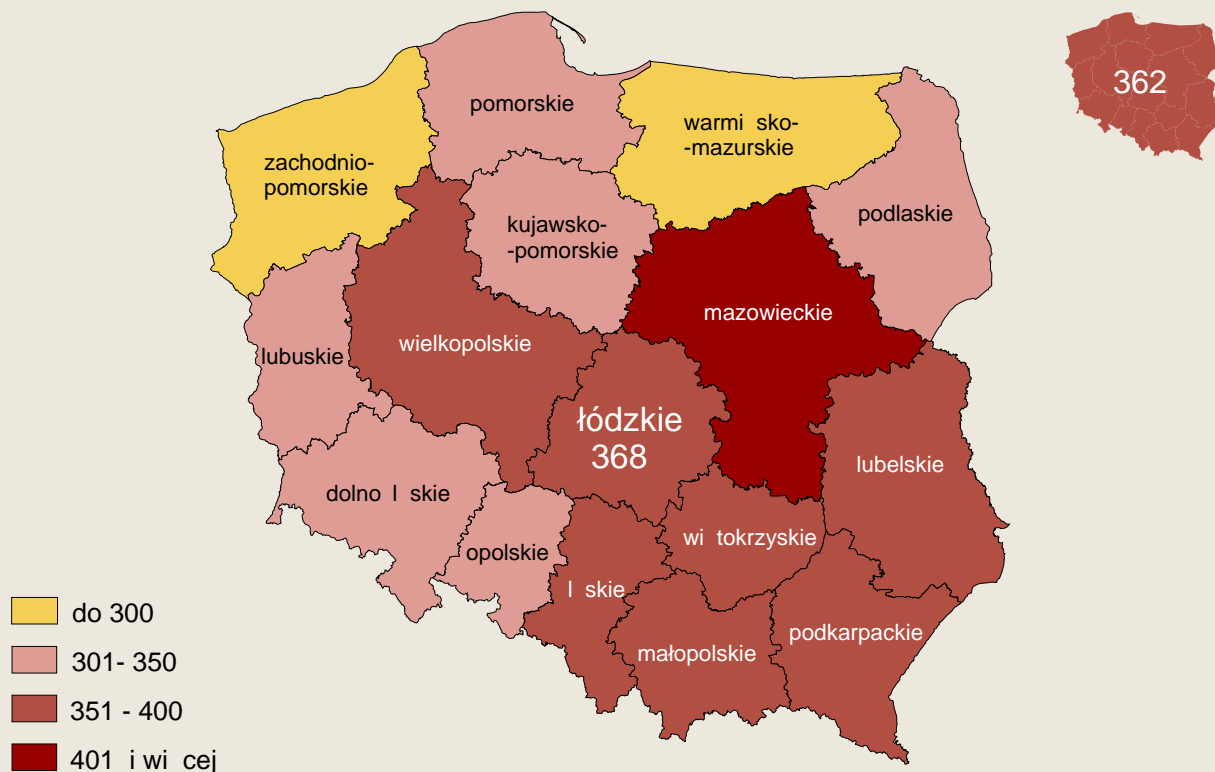
Kartogram 15.

LESISTO W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

Kartogram 16.

PRACUJĄCY OGÓŁEM NA 1000 LUDNOŚCI W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

Kartogram 17.

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI NA 1000 PRACUJĄCYCH W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

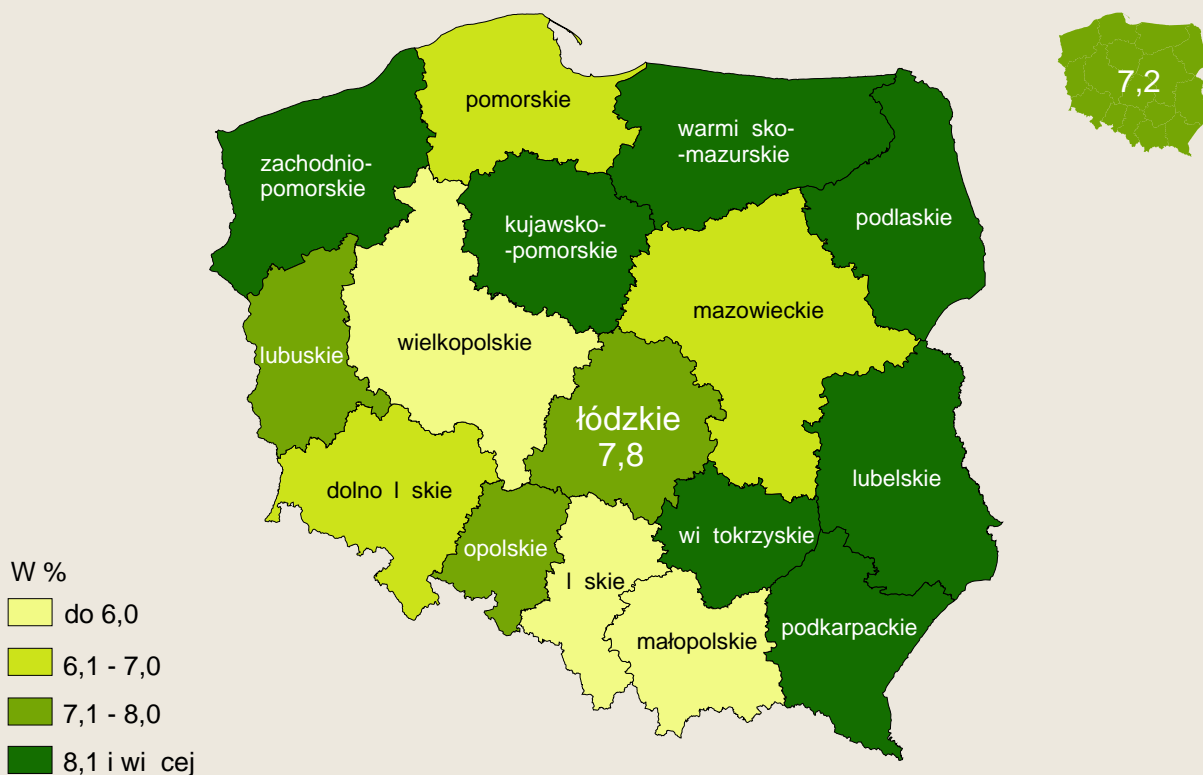

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

STOPA BEZROBOCIA DŁUGOTRWAŁEGO^a W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

^a W % ogółu ludności aktywnej zawodowo.

PRZECI TNE MIESI CZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W 2013 R.

WSKAŹNIK ZAGRO ENIA UBÓSTWEM^a W 2013 R.

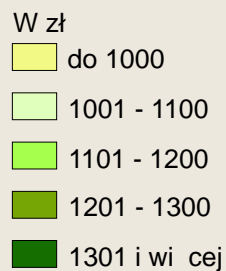

^a Udział osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej minimum egzystencji. Za minimum egzystencji uznaje się granicę ubóstwa skrajnego. Za punkt wyjścia ustalenia granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji szacowany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego.

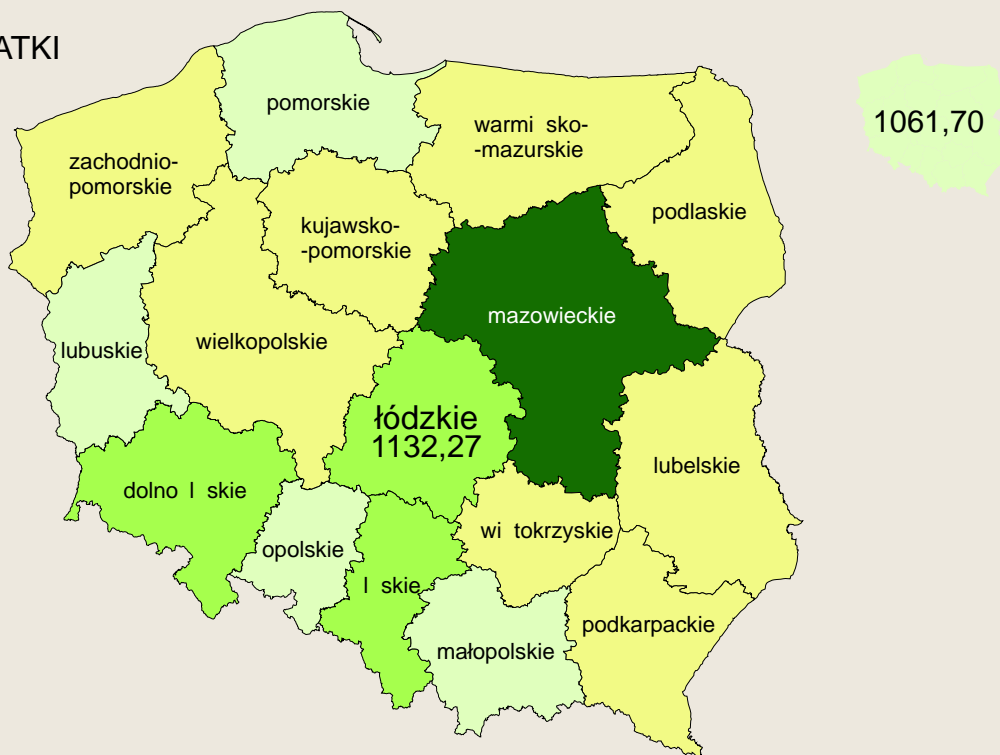

**PRZECI TNY MIESI CZNY DOCHÓD ROZPORZ DZALNY
I PRZECI TNE MIESI CZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
NA 1 OSOB W 2013 R.**

DOCHÓD

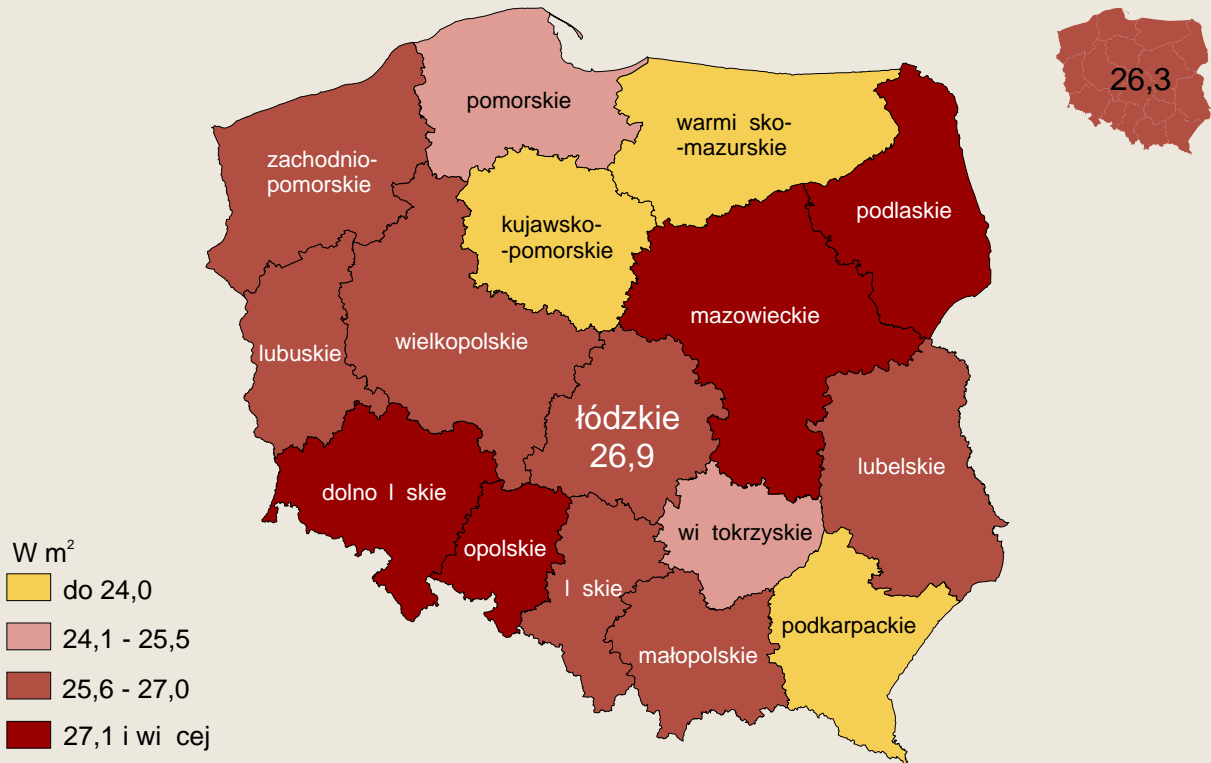

WYDATKI

Kartogram 23.

PRZECI TNA POWIERZCHNIA U YTKOWA 1 MIESZKANIA^a NA 1 OSOB W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

^a Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

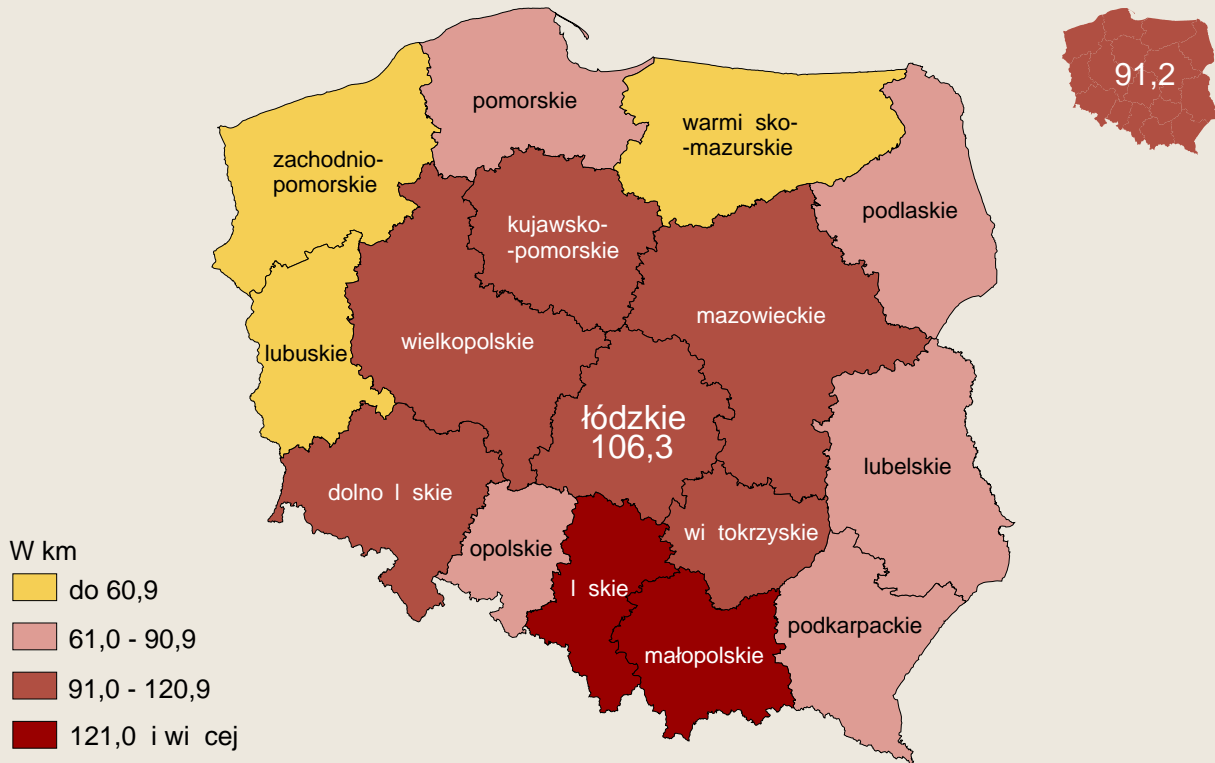
Kartogram 24.

MIESZKANIA ODDANE DO U YTKOWANIA NA 1000 LUDNO CI W 2013 R.

Kartogram 25.

DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI NA 100 km² W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

ródło: na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Kartogram 26.

LICZBA LUDNO CI NA 1 LEKARZA W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

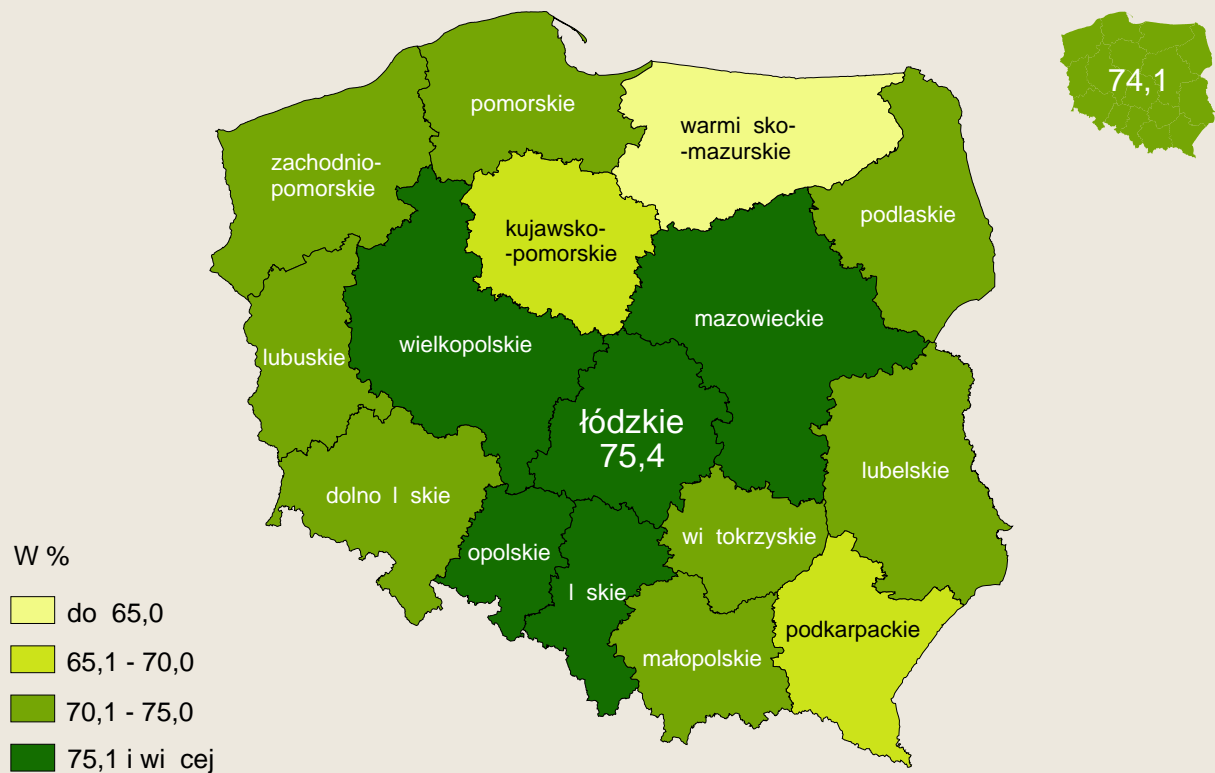
Kartogram 27.

OSOBY KORZYSTAJĄCE ZE WIADCZEJ POMOCY SPOŁECZNEJ NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2013 R.

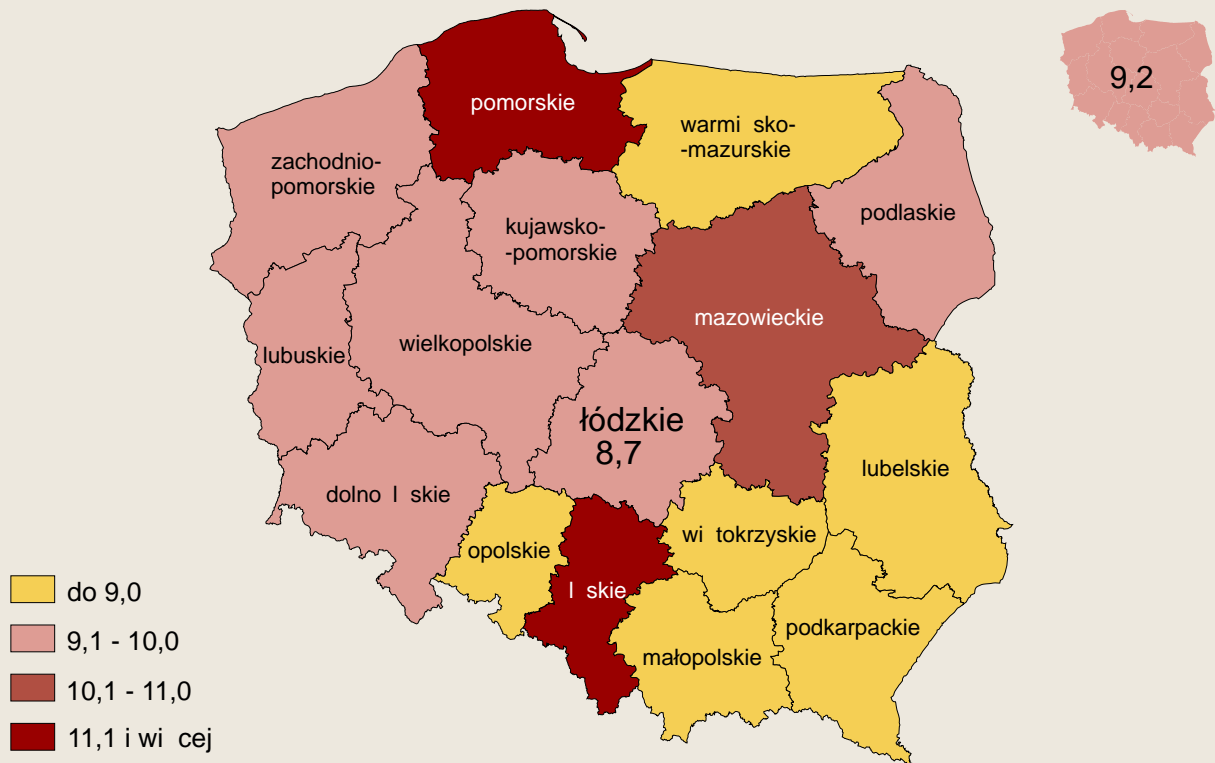
Kartogram 28.

DZIECI W PLACÓWKACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO^a W WIEKU 3-5 LAT W % LUDNOŚCI ODPOWIADAJĄCEJ TEJ GRUPIE WIEKU W 2013 R.

^a W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; bez dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w zakładach opieki zdrowotnej.

LICZBA UCZNIÓW^a PRZYPADAJĄCYCH NA 1 KOMPUTER Z DOSTĘPEM DO INTERNETU W 2013 R.

^a W szkołach podstawowych, bez szkół dla dorosłych i szkół specjalnych; komputer przeznaczony do użytku uczniów.

STUDENCI^a SZKÓŁ WYŚZYCH NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2013 R.

^a Bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; według faktycznej lokalizacji uczelni/filii.

Kartogram 31.

WIDZOWIE W KINACH NA 1000 LUDNO CI W 2013 R. (w ci gu roku)

Kartogram 32.

STOPIE WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2013 R.

^a Dotyczy obiektów posiadaj cych 10 i wi cej miejsc noclegowych.

WYPADKI DROGOWE^a NA 10 TYS. LUDNO CI W 2013 R.

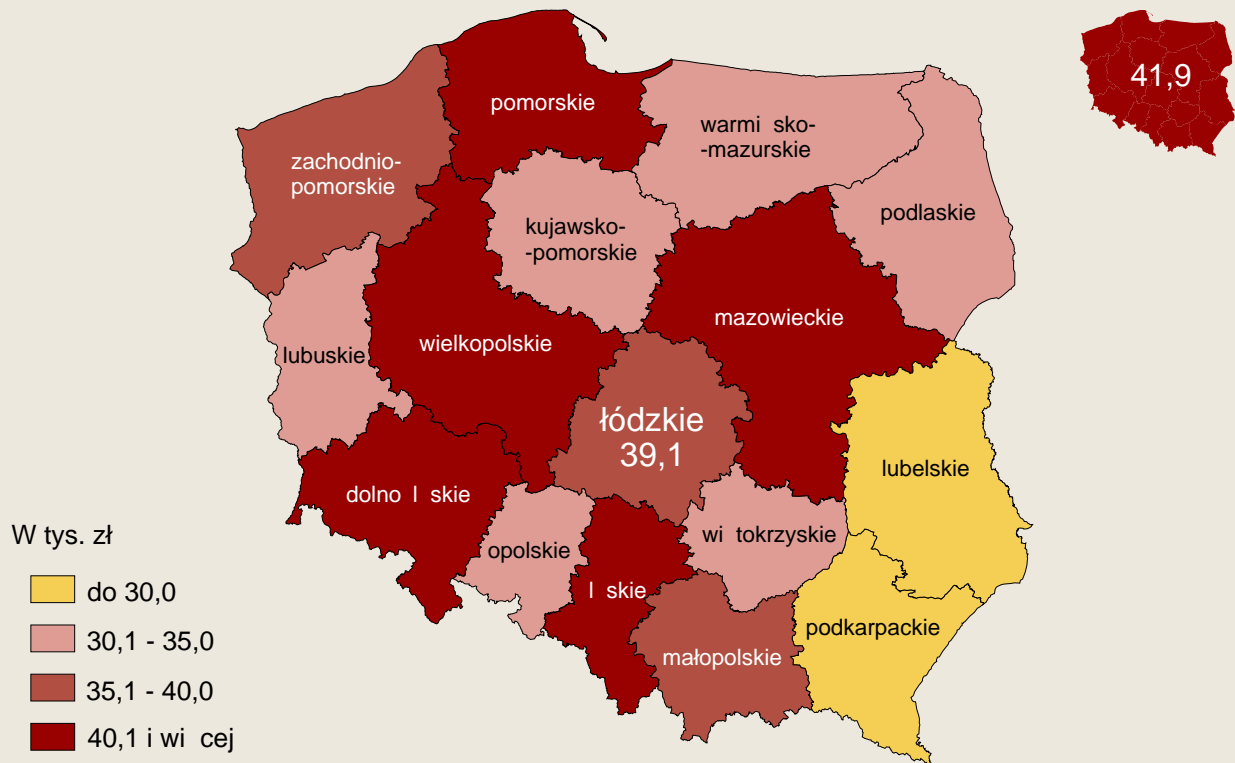
^a Zarejestrowane przez policj . Dane Komendy Głównej Policji.

PRZEST PSTWA STWIERDZONE^a NA 10 TYS. LUDNO CI W 2013 R.

^a Stwierdzone przez policj i prokuratur w zako czonych post powaniach przygotowawczych. Dane Komendy Głównej Policji.

**PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKA CA
W 2012 R.
(ceny bieżące)**

**NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ
BADAWCZO-ROZWOJOWĄ^a NA 1 MIESZKA CA W 2013 R.
(ceny bieżące)**

^a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

5. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW - WYBRANE WSKAŹNIKI

TABL. 34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG
WOJEWÓDZTW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ^{ab} w km ²		Użytki rolne ^c w % powierzchni ogólnej		Ludność ^a na 1 km ²		Ludność ^a w miastach w % ogółu ludności		Ludność ^{ad} w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	312679	312679	60,2	60,0	123	123	60,6	60,4	56,6	57,6
Dolnośląskie.....	19947	19947	59,8	59,7	146	146	69,6	69,4	54,4	55,8
Kujawsko-pomorskie	17972	17972	65,4	65,2	117	116	60,2	60,0	56,0	57,0
Lubelskie.....	25122	25122	70,4	70,2	86	86	46,4	46,2	58,7	59,4
Lubuskie.....	13988	13988	40,6	40,5	73	73	63,3	63,1	54,0	55,4
Łódzkie.....	18219	18219	71,0	70,8	139	138	63,6	63,4	59,0	60,2
Małopolskie.....	15183	15183	61,2	61,0	221	221	48,9	48,7	57,8	58,5
Mazowieckie	35558	35558	68,4	68,0	149	150	64,2	64,2	59,0	60,1
Opolskie	9412	9412	64,0	63,9	107	107	52,2	52,1	53,5	54,5
Podkarpackie.....	17846	17846	53,1	52,9	119	119	41,3	41,2	56,7	57,1
Podlaskie	20187	20187	60,3	60,2	59	59	60,3	60,4	57,0	57,3
Pomorskie	18310	18310	50,5	50,4	125	125	65,4	65,1	56,6	57,8
Śląskie	12333	12333	51,6	51,3	374	373	77,6	77,4	55,4	56,7
Świętokrzyskie	11711	11711	64,4	64,1	109	108	44,9	44,8	58,2	59,0
Warmińsko-mazurskie	24173	24173	54,6	54,3	60	60	59,3	59,3	53,9	54,6
Wielkopolskie	29826	29826	65,1	65,0	116	116	55,5	55,2	56,0	57,1
Zachodniopomorskie	22892	22892	49,1	49,0	75	75	68,8	68,6	53,9	55,2

a Stan w dniu 31 XII. *b* Według ewidencji geodezyjnej; obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. *c* Stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa. *d* W wieku zdolności do pracy; jako granicę wieku zdolności do pracy przyjęto dla mężczyzn 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat.

TABL. 34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a w wieku poniżej 25 lat w % ogółu ludności		Ludność ^a w wieku 65 lat i więcej w % ogółu ludności		Kobiety na 100 mężczyzn ^a		Małżeństwa na 1000 ludności		Rozwody na 1000 ludności ^b	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	27,8	27,3	14,2	14,7	107	107	5,3	4,7	1,7	1,7
Dolnośląskie	25,9	25,4	14,2	14,8	108	108	5,2	4,4	2,0	2,0
Kujawsko-pomorskie	28,5	27,9	13,5	14,1	106	106	5,3	4,7	1,9	2,0
Lubelskie	28,6	28,0	15,0	15,4	106	106	5,4	4,8	1,4	1,9
Lubuskie	28,0	27,5	12,7	13,4	105	105	5,3	4,6	2,0	1,9
Łódzkie	26,0	25,6	16,0	16,6	110	110	5,0	4,3	1,8	1,8
Małopolskie	29,4	28,8	14,1	14,5	106	106	5,4	4,9	1,4	1,2
Mazowieckie	27,4	27,0	15,0	15,4	109	109	5,1	4,5	1,7	1,7
Opolskie	26,0	25,4	14,8	15,3	107	107	5,3	4,7	1,6	1,6
Podkarpackie	30,0	29,3	13,6	14,0	104	104	5,6	5,0	1,0	1,1
Podlaskie	28,4	27,8	15,0	15,3	105	105	5,3	4,7	1,5	1,7
Pomorskie	29,3	28,8	12,9	13,5	105	105	5,3	4,7	1,4	1,7
Śląskie	25,9	25,4	15,0	15,5	107	107	5,4	4,8	1,8	1,9
Świętokrzyskie	27,2	26,6	15,6	16,1	105	105	5,3	4,6	1,6	1,1
Warmińsko-mazurskie	29,4	28,8	12,4	12,8	104	104	5,2	4,5	1,9	1,9
Wielkopolskie	29,2	28,7	13,0	13,5	106	106	5,5	4,8	1,6	1,7
Zachodniopomorskie	27,2	26,7	13,2	13,9	105	105	5,0	4,5	1,9	1,9

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Nie uwzględniono rozwodów, w których obie strony miały miejsce zamieszkania za granicą.

TABL. 34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Urodzenia żywe na 1000 ludności		Zgony na 1000 ludności		Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych		Urodzenia żywe na 1 zgon		Przyrost naturalny na 1000 ludności	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	10,0	9,6	10,0	10,1	4,6	4,6	1,004	0,954	0,0	-0,5
Dolnośląskie	9,3	8,9	10,4	10,5	6,3	5,1	0,895	0,846	-1,1	-1,6
Kujawsko-pomorskie	9,9	9,5	9,7	9,8	4,8	4,4	1,016	0,969	0,2	-0,3
Lubelskie	9,8	9,1	10,4	10,6	4,3	4,6	0,940	0,864	-0,6	-1,4
Lubuskie	10,1	9,5	9,4	9,8	6,0	5,6	1,079	0,969	0,7	-0,3
Łódzkie	9,4	8,9	12,4	12,4	4,2	4,7	0,761	0,717	-3,0	-3,5
Małopolskie	10,5	10,2	9,1	9,0	3,8	3,8	1,148	1,133	1,4	1,2
Mazowieckie	10,8	10,4	10,3	10,2	4,3	3,9	1,052	1,021	0,5	0,2
Opolskie	8,8	8,2	10,1	10,2	6,2	4,3	0,878	0,801	-1,2	-2,0
Podkarpackie	9,9	9,6	8,6	8,7	5,1	4,5	1,145	1,096	1,3	0,8
Podlaskie	9,3	8,9	9,9	10,2	4,1	4,6	0,941	0,874	-0,6	-1,3
Pomorskie	11,0	10,4	9,0	8,8	4,4	4,3	1,224	1,192	2,0	1,7
Śląskie	9,6	9,3	10,6	10,7	4,8	5,1	0,909	0,871	-1,0	-1,4
Świętokrzyskie	9,0	8,4	10,9	11,2	3,6	4,9	0,825	0,755	-1,9	-2,7
Warmińsko-mazurskie	9,9	9,4	9,2	9,6	4,1	5,9	1,068	0,979	0,6	-0,2
Wielkopolskie	10,9	10,6	9,1	9,3	4,5	4,5	1,200	1,132	1,8	1,2
Zachodniopomorskie	9,3	9,0	9,6	9,9	5,2	5,0	0,968	0,908	-0,3	-0,9

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne dalsze trwanie życia noworodka				Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności		Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone ^a w % ścieków wymagających oczyszczenia		Ścieki ^b przemysłowe i komunalne nieoczyszczone na 1 km ² w dan ³	
	płci męskiej		płci żeńskiej		2012	2013	2012	2013	2012	2013
	2012	2013	2012	2013						
POLSKA	72,7	73,1	81,0	81,1	-0,2	-0,5	93,5	94,1	0,5	0,4
Dolnośląskie	72,3	72,5	80,3	80,9	0,3	0,0	96,2	97,2	0,3	0,2
Kujawsko-pomorskie	72,8	72,9	80,3	80,5	-1,0	-1,3	97,7	97,4	0,2	0,2
Lubelskie	72,4	72,7	81,5	81,6	-2,4	-2,6	99,6	99,6	0,0	0,0
Lubuskie	72,3	72,2	80,3	80,1	-0,6	-1,3	98,7	98,8	0,0	0,0
Łódzkie	70,6	70,7	79,8	80,1	-0,7	-1,1	98,2	96,4	0,1	0,2
Małopolskie	74,0	74,8	81,9	82,0	1,1	0,8	98,2	98,1	0,3	0,3
Mazowieckie	72,9	73,4	81,3	81,6	2,5	2,5	89,2	97,1	0,7	0,2
Opolskie	73,1	73,5	80,6	80,9	-2,1	-3,3	90,4	98,3	0,9	0,1
Podkarpackie	74,3	74,8	82,1	82,4	-0,9	-1,5	98,8	98,1	0,0	0,1
Podlaskie	73,1	73,2	82,3	82,3	-1,5	-2,1	100,0	100,0	0,0	–
Pomorskie	73,3	74,1	80,9	81,2	0,9	0,8	99,6	99,5	0,0	0,0
Śląskie	72,0	72,4	80,0	80,1	-1,3	-2,0	82,4	82,6	5,3	5,2
Świętokrzyskie	72,7	72,8	81,5	81,5	-1,7	-2,2	67,6	61,4	2,1	2,8
Warmińsko-mazurskie	71,7	71,9	81,0	80,8	-1,8	-2,6	98,9	98,6	0,0	0,0
Wielkopolskie	73,2	73,5	80,8	80,6	0,2	0,0	99,7	99,6	0,0	0,0
Zachodniopomorskie	72,6	72,7	80,5	80,5	-0,5	-0,6	99,3	99,2	0,0	0,0

^a Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^b Wymagające oczyszczenia.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^{ab} korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem		Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza ^c na 1 km ² powierzchni ogólnej w tonach				Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych		Odpady ^d wytworzone w ciągu roku na 1 km ² w tonach	
			pyłowych		gazowych (bez CO ₂)					
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	68,6	70,3	0,17	0,16	5,20	5,09	99,7	99,8	393,8	417,7
Dolnośląskie	77,2	77,7	0,20	0,19	3,84	3,18	99,9	99,9	1730,5	1732,2
Kujawsko-pomorskie	71,0	70,8	0,22	0,19	3,21	2,89	99,2	99,3	126,2	256,3
Lubelskie	54,9	55,5	0,08	0,08	1,30	1,04	98,4	98,4	249,7	271,8
Lubuskie	70,3	71,4	0,08	0,08	1,72	1,69	99,0	99,1	66,1	75,1
Łódzkie	67,0	68,0	0,19	0,17	8,92	8,05	99,9	99,9	445,0	499,9
Małopolskie	58,1	59,6	0,26	0,24	7,83	7,15	99,4	99,5	446,6	423,6
Mazowieckie	63,9	69,5	0,13	0,13	4,30	4,12	99,7	99,7	167,9	189,3
Opolskie	68,7	70,7	0,23	0,20	6,41	6,36	99,9	99,9	101,0	160,9
Podkarpackie	68,7	69,9	0,10	0,10	1,01	1,11	99,5	99,3	80,6	92,4
Podlaskie	65,5	66,4	0,00	0,00	0,40	0,48	98,9	99,0	72,7	90,5
Pomorskie	81,8	83,1	0,15	0,13	1,85	1,58	99,2	99,3	158,9	116,2
Śląskie	76,2	76,9	0,86	0,86	54,48	57,93	99,7	99,7	3005,6	3121,5
Świętokrzyskie	53,6	56,3	0,23	0,21	6,65	5,98	99,8	99,8	196,1	379,0
Warmińsko-mazurskie	73,4	74,8	0,00	0,00	0,39	0,37	97,7	97,4	33,7	45,9
Wielkopolskie	66,2	67,8	0,16	0,15	2,83	2,67	99,7	99,7	201,8	187,4
Zachodniopomorskie	80,9	81,9	0,11	0,11	1,64	1,40	99,6	99,7	232,2	198,0

a Stan w dniu 31 XII. b Ludność korzystająca – na podstawie szacunku, ludność ogółem – na podstawie bilansu. c Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. d Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lesistość ^a w %		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^{ab} w % powierzchni ogólnej		Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej ^a na 1 mieszkańca w m ²		Pracujący ^{ac} ogółem na 1000 ludności		Pracujący ^{ac} na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	29,3	29,4	32,5	32,5	14,9	14,8	359	362	563	570
Dolnośląskie	29,6	29,7	18,6	18,6	18,4	18,5	345	350	533	545
Kujawsko-pomorskie	23,4	23,4	31,8	31,8	16,9	17,7	322	324	503	508
Lubelskie	23,1	23,1	22,7	22,7	12,8	12,6	366	371	581	591
Lubuskie	49,1	49,2	38,9	38,8	19,5	19,7	312	314	481	487
Łódzkie	21,2	21,3	19,7	19,6	14,8	14,8	366	368	582	590
Małopolskie	28,6	28,6	52,1	52,1	10,7	11,1	372	375	587	594
Mazowieckie	22,9	23,0	29,7	29,7	12,6	12,1	429	428	682	685
Opolskie	26,5	26,6	27,2	27,2	17,0	16,8	306	310	469	479
Podkarpackie	37,8	37,9	44,7	44,9	9,0	8,8	369	372	577	585
Podlaskie	30,6	30,7	32,0	32,0	10,0	10,1	331	335	521	527
Pomorskie	36,3	36,3	32,7	32,7	14,9	15,1	324	328	507	518
Śląskie	31,8	31,9	22,2	22,2	21,0	20,4	356	356	553	558
Świętokrzyskie	28,0	28,1	64,5	64,9	9,0	9,0	358	358	566	569
Warmińsko-mazurskie	30,9	31,0	46,7	46,7	12,1	11,7	288	290	443	448
Wielkopolskie	25,7	25,7	31,8	31,6	17,1	17,1	392	394	612	620
Zachodniopomorskie	35,4	35,4	21,1	21,7	17,9	17,8	294	295	452	458

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z tą częścią obszarów „Natura 2000”, która mieści się w granicy obszarów prawnie chronionych. ^c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący ^a w sektorach ekonomicznych - z liczby ogółem w %										Współczynnik aktywności zawodowej ^b w %	
	rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo		przemysł i budownictwo		handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja		działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości		pozostałe usługi			
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	17,2	17,1	26,8	26,3	24,4	24,4	4,0	4,0	27,6	28,2	55,9	55,9
Dolnośląskie.....	8,8	8,7	31,1	30,5	25,5	25,2	4,2	4,3	30,4	31,3	53,8	54,0
Kujawsko-pomorskie	15,9	15,9	29,5	28,8	23,4	23,3	3,8	4,0	27,4	28,0	56,3	55,8
Lubelskie.....	38,8	38,5	17,4	17,2	17,6	17,7	2,6	2,6	23,6	24,0	56,5	56,6
Lubuskie.....	11,4	11,4	31,2	31,0	25,5	25,4	3,2	3,2	28,7	29,0	53,7	54,4
Łódzkie.....	19,4	19,4	27,8	27,4	22,9	22,9	3,5	3,4	26,4	26,9	56,6	57,6
Małopolskie.....	21,9	21,7	24,2	23,4	23,9	24,0	3,1	3,2	26,9	27,7	55,3	55,8
Mazowieckie	13,2	13,2	19,5	18,9	29,2	29,2	6,9	6,9	31,2	31,8	60,2	59,7
Opolskie	16,4	16,2	31,4	31,0	20,9	20,9	2,8	2,9	28,5	29,0	54,4	53,6
Podkarpackie.....	33,1	32,8	24,1	24,2	17,7	17,5	1,9	2,0	23,2	23,5	56,3	56,2
Podlaskie	31,9	31,7	20,1	19,7	19,7	19,7	2,7	2,7	25,6	26,2	55,7	55,5
Pomorskie	9,0	8,8	28,7	28,4	27,7	27,5	5,1	5,0	29,5	30,3	55,5	55,8
Śląskie.....	6,2	6,2	36,7	35,8	25,6	25,6	3,9	4,0	27,6	28,4	53,5	53,5
Świętokrzyskie	32,8	33,0	22,9	22,2	18,7	18,5	2,0	2,0	23,6	24,3	57,1	55,2
Warmińsko-mazurskie	16,7	16,7	29,1	28,3	21,5	21,4	3,2	3,2	29,5	30,4	51,4	52,0
Wielkopolskie	15,7	15,6	31,3	30,8	25,4	25,4	3,2	3,3	24,4	24,9	57,3	58,1
Zachodniopomorskie	9,9	9,8	26,8	26,6	28,1	27,8	3,7	3,8	31,5	32,0	52,2	52,6

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe). ^b Dane średnioroczne, według BAEL.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźnik wypadkowości ^a		Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia na 1000 zatrudnionych ^{bc} badanej zbiorowości		Bezrobotni zarejestrowani na 1000 pracujących ^{cd}		Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c w %		Stopa bezrobocia według BAEL ^e w %	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	7,8	7,5	55,3	54,3	154	155	13,4	13,4	10,1	10,3
Dolnośląskie	11,0	10,2	65,7	62,0	157	151	13,5	13,1	11,1	11,3
Kujawsko-pomorskie	8,8	8,5	57,4	56,5	220	222	18,1	18,2	11,8	12,4
Lubelskie	7,1	7,2	77,5	83,4	165	168	14,2	14,4	10,5	10,3
Lubuskie	9,7	9,0	71,1	75,9	190	187	15,9	15,7	9,0	9,6
Łódzkie	7,4	7,1	32,7	34,2	163	164	14,0	14,1	11,0	11,1
Małopolskie	5,8	5,7	38,9	38,1	129	131	11,4	11,5	10,4	10,8
Mazowieckie	5,5	5,5	16,9	17,5	120	125	10,7	11,1	8,0	8,0
Opolskie	8,4	8,6	77,4	70,4	168	166	14,4	14,2	9,5	9,4
Podkarpackie	6,5	6,1	61,4	55,1	196	195	16,4	16,3	13,2	14,3
Podlaskie	7,6	7,8	26,0	23,2	173	177	14,7	15,1	9,3	9,9
Pomorskie	8,3	8,4	57,7	52,7	155	152	13,4	13,2	9,6	10,1
Śląskie	8,3	7,8	103,9	103,6	125	127	11,1	11,3	9,4	9,7
Świętokrzyskie	6,5	6,2	71,3	69,3	190	199	16,0	16,6	13,1	13,0
Warmińsko-mazurskie	10,1	9,3	44,0	47,4	271	276	21,3	21,6	11,1	11,4
Wielkopolskie	9,7	9,5	60,3	60,7	109	106	9,8	9,6	8,5	8,8
Zachodniopomorskie	8,5	8,7	84,6	75,6	223	219	18,2	18,0	11,0	10,0

^a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie. ^b Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego (zagrożenia związane ze środowiskiem pracy); dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c Stan w dniu 31 XII. ^d Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe). ^e Patrz uwagi metodyczne.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stopa bezrobocia długotrwałego ^{ab}		Bezrobotni zarejestrowani ^a - z liczby ogółem w %							
			w wieku 24 lata i mniej		dotychczas niepracujący		z wykształceniem wyższym		pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	7,8	7,2	19,9	18,6	18,6	18,2	11,7	12,0	35,4	38,3
Dolnośląskie	6,3	6,7	16,2	15,0	13,2	13,1	10,6	10,8	31,9	35,4
Kujawsko-pomorskie	9,8	10,4	20,6	19,4	16,3	16,3	7,8	7,8	37,4	39,9
Lubelskie	8,0	8,5	22,4	21,1	28,5	27,9	15,2	15,1	41,2	44,2
Lubuskie	7,5	7,9	18,3	17,0	16,3	15,8	9,1	9,3	28,4	30,3
Łódzkie	7,2	7,8	17,3	16,2	14,4	14,3	10,7	10,9	37,0	41,0
Małopolskie	5,4	5,9	24,6	23,3	20,5	20,2	13,7	13,9	34,8	38,3
Mazowieckie	5,6	6,1	18,2	17,1	20,6	20,2	13,6	14,0	39,6	42,9
Opolskie	6,9	7,3	18,7	18,0	15,0	14,4	10,9	11,0	31,4	31,7
Podkarpackie	9,2	9,6	22,7	21,2	24,2	23,2	13,1	13,7	41,7	42,8
Podlaskie	8,2	8,7	21,2	20,0	23,7	23,0	13,6	13,9	41,0	42,6
Pomorskie	6,1	6,5	20,6	18,9	14,5	14,4	10,1	10,6	31,2	34,8
Śląskie	5,1	5,7	17,4	16,1	17,1	16,5	12,3	12,3	31,3	35,2
Świętokrzyskie	8,5	9,1	20,8	20,0	22,3	22,1	14,5	14,9	36,8	38,2
Warmińsko-mazurskie	11,1	11,8	20,3	19,2	17,4	17,1	8,8	9,0	34,4	35,9
Wielkopolskie	4,2	4,5	22,7	20,8	14,7	14,4	11,3	11,6	29,0	32,9
Zachodniopomorskie	9,4	9,6	16,9	15,7	17,7	16,8	9,4	9,5	33,7	35,3

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W % ogółu ludności aktywnej zawodowo.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni zarejestrowani ^a pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok według wieku w %				Liczba bezrobotnych ^a na 1 ofertę pracy		Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu ^b w %	
	24 lata i mniej		25-34 lata		2012	2013	2012	2013
	2012	2013	2012	2013				
POLSKA	12,4	11,3	27,8	27,5	92	70	4,5	4,3
Dolnośląskie	8,6	7,9	25,1	24,6	61	45	4,5	4,1
Kujawsko-pomorskie	13,8	12,3	28,9	28,3	113	88	3,8	3,9
Lubelskie	14,4	13,7	32,4	32,3	140	119	5,2	4,9
Lubuskie	10,5	9,9	27,9	28,2	65	42	2,9	2,8
Łódzkie	10,7	9,8	25,0	24,6	146	82	3,1	3,1
Małopolskie	16,9	15,4	28,9	28,1	85	80	4,6	4,7
Mazowieckie	11,7	10,9	26,6	26,4	114	101	6,9	6,7
Opolskie	10,4	11,0	27,0	27,0	109	67	3,6	3,1
Podkarpackie	13,7	12,6	29,8	29,7	131	115	3,0	2,6
Podlaskie	13,9	12,9	28,1	28,1	208	126	4,1	3,7
Pomorskie	14,2	12,1	27,4	27,2	102	69	6,1	5,8
Śląskie	8,9	7,8	25,9	25,5	43	37	4,5	4,5
Świętokrzyskie	13,2	11,9	29,8	29,4	218	149	3,3	3,1
Warmińsko-mazurskie	12,8	11,5	28,7	28,1	159	134	2,8	2,8
Wielkopolskie	14,5	13,0	28,7	29,1	73	45	3,6	3,7
Zachodniopomorskie	10,3	8,7	25,8	25,8	107	66	3,2	3,2

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Udział osób w wieku 25-64 lata uczących i doszkalających się w ludności ogółem w tej samej grupie wieku (w okresie czterech tygodni przed badaniem).

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bierni zawodowo ^a według przyczyn w tys.											
	z powodu choroby, niepełnosprawności		emerytura		podjęta nauka, uzupełnianie kwalifikacji		obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu		wyczerpane wszystkie znane możliwości poszukiwania pracy		przekonanie o niemożności znalezienia pracy	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	1949	1904	6356	6453	2886	2786	1544	1543	236	255	235	283
Dolnośląskie	160	153	493	490	203	185	114	107	18	20	23	25
Kujawsko-pomorskie	108	98	299	309	153	139	77	76	14	16	24	27
Lubelskie	142	139	369	378	189	185	68	68	12	12	18	21
Lubuskie	72	69	164	160	71	66	42	46	12	13	9	11
Łódzkie	122	128	548	540	207	210	80	81	11	13	15	17
Małopolskie	177	172	524	538	292	280	129	130	9	12	10	11
Mazowieckie	215	203	884	893	389	398	184	180	26	27	26	36
Opolskie	31	28	167	165	58	56	47	48	8	11	5	5
Podkarpackie	105	104	305	322	181	166	77	79	15	16	14	20
Podlaskie	42	43	208	213	95	91	36	34	6	8	7	7
Pomorskie	119	127	319	322	151	158	112	118	14	16	7	12
Śląskie	233	236	878	897	332	316	246	247	19	19	32	37
Świętokrzyskie	64	65	244	254	109	100	43	51	9	11	7	9
Warmińsko-mazurskie	91	89	214	228	109	109	74	72	16	18	11	16
Wielkopolskie	179	165	472	480	243	223	142	132	28	22	17	19
Zachodniopomorskie	88	85	267	263	104	104	73	75	18	20	11	12

^a Dane średnioroczne, według BAEL.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w zł		Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^a w zł		Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w zł		Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w zł	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	3530,47	3659,40	1820,99	1921,25	1278,43	1299,07	1050,78	1061,70
Dolnośląskie	3503,59	3654,57	1782,76	1877,72	1367,00	1344,79	1131,11	1125,12
Kujawsko-pomorskie	3032,09	3163,57	1622,92	1709,33	1133,97	1169,40	941,69	992,12
Lubelskie	3203,67	3306,12	1562,15	1653,80	1056,45	1105,58	917,94	929,11
Lubuskie	3034,01	3114,69	1604,08	1690,11	1231,16	1238,06	1006,52	1005,29
Łódzkie	3194,30	3315,58	1642,49	1730,12	1268,42	1296,47	1083,25	1132,27
Małopolskie	3260,87	3372,60	1715,35	1812,30	1189,84	1227,80	991,34	1019,77
Mazowieckie	4375,97	4514,42	1813,14	1915,22	1710,01	1690,42	1353,89	1331,00
Opolskie	3172,23	3281,48	1729,76	1827,00	1294,26	1198,79	1068,99	1072,97
Podkarpackie	3024,50	3147,19	1514,64	1600,77	959,12	997,69	842,39	874,66
Podlaskie	3143,64	3258,66	1594,42	1682,71	1242,39	1258,18	941,84	917,63
Pomorskie	3455,09	3595,98	1746,98	1840,80	1350,56	1433,64	1068,38	1083,92
Śląskie	3629,57	3786,14	2173,90	2287,25	1278,87	1318,92	1101,52	1118,09
Świętokrzyskie	3070,29	3165,93	1583,00	1675,09	1119,76	1153,36	874,80	922,48
Warmińsko-mazurskie	2996,24	3106,89	1588,21	1669,55	1109,95	1108,97	877,23	883,48
Wielkopolskie	3218,67	3335,93	1678,94	1770,68	1153,43	1206,72	929,33	952,65
Zachodniopomorskie	3179,33	3298,99	1707,94	1793,88	1263,56	1255,90	1034,23	996,58

^a Z pozarolniczego systemu ubezpieczeń; dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w % ogółu wydatków									
	użytkowanie mieszkania i nośniki energii		żywność i napoje bezalkoholowe		napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe		rekreacja i kultura		edukacja	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	20,3	20,8	25,1	24,9	2,7	2,6	8,1	6,5	1,2	1,2
Dolnośląskie	20,5	20,6	24,6	24,6	2,9	2,9	8,3	6,4	0,9	1,1
Kujawsko-pomorskie	21,7	20,9	26,8	26,0	2,7	2,7	7,7	6,6	1,0	0,8
Lubelskie	18,8	17,9	26,9	26,9	2,3	2,3	7,5	6,6	1,0	1,0
Lubuskie	20,2	21,8	27,3	26,9	3,1	2,7	8,1	5,8	0,8	0,7
Łódzkie	19,5	20,0	24,0	23,7	2,6	2,4	8,3	6,8	1,1	0,9
Małopolskie	21,7	21,3	26,4	25,7	2,2	2,1	7,5	6,3	1,0	1,0
Mazowieckie	18,5	19,6	21,5	21,6	2,8	2,5	9,5	7,9	2,0	2,1
Opolskie	17,4	19,0	24,4	24,0	3,1	2,8	8,7	7,0	0,9	0,8
Podkarpackie	19,6	19,2	28,8	27,9	2,4	2,2	7,0	5,7	1,0	0,8
Podlaskie	18,6	20,6	28,3	28,7	2,5	2,4	7,3	5,3	0,9	0,9
Pomorskie	19,8	20,2	24,5	24,5	3,1	3,0	8,5	6,2	1,4	1,3
Śląskie	23,3	23,0	24,5	24,2	2,8	2,9	8,3	6,5	1,0	1,0
Świętokrzyskie	22,5	22,0	29,9	28,4	2,4	2,2	5,6	5,1	0,7	0,9
Warmińsko-mazurskie	21,1	22,3	28,1	28,0	2,8	2,6	7,4	5,5	1,0	0,8
Wielkopolskie	20,5	22,1	26,2	25,4	2,8	2,6	7,4	5,8	1,0	1,0
Zachodniopomorskie	20,6	21,5	25,7	26,7	2,7	2,7	8,3	5,9	1,0	1,0

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętna liczba osób w gospodarstwach domowych według głównego źródła utrzymania							
	ogółem		pracujący		pobierający świadczenia z ubezpieczeń społecznych ogółem		pozostający na utrzymaniu	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	2,81	2,76	1,11	1,08	0,80	0,79	0,83	0,82
Dolnośląskie	2,62	2,50	1,04	0,96	0,79	0,78	0,72	0,67
Kujawsko-pomorskie	2,84	2,81	1,02	1,02	0,91	0,90	0,82	0,81
Lubelskie	2,97	2,99	1,13	1,15	0,95	0,90	0,84	0,87
Lubuskie	2,71	2,76	1,00	1,03	0,90	0,85	0,77	0,79
Łódzkie	2,65	2,56	1,07	1,03	0,82	0,80	0,70	0,66
Małopolskie	2,92	2,91	1,11	1,12	0,82	0,77	0,90	0,93
Mazowieckie	2,71	2,68	1,21	1,17	0,66	0,67	0,77	0,78
Opolskie	2,89	2,75	1,24	1,07	0,76	0,79	0,82	0,81
Podkarpackie	3,11	3,03	1,10	1,09	0,95	0,92	1,01	0,95
Podlaskie	2,81	2,70	1,07	0,99	0,88	0,86	0,78	0,77
Pomorskie.....	2,82	2,76	1,12	1,08	0,75	0,74	0,87	0,86
Śląskie	2,66	2,64	1,01	1,01	0,75	0,73	0,83	0,81
Świętokrzyskie	2,93	2,91	1,13	1,13	0,90	0,88	0,84	0,87
Warmińsko-mazurskie	2,73	2,69	1,00	0,95	0,82	0,83	0,85	0,84
Wielkopolskie.....	3,13	3,06	1,28	1,26	0,82	0,81	0,96	0,92
Zachodniopomorskie	2,79	2,69	1,06	1,00	0,75	0,78	0,86	0,81

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę									
	pieczywo i produkty zbożowe w kg		mięso w kg		mleko ^a w l		owoce w kg		warzywa w kg	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	6,60	6,45	5,42	5,26	3,41	3,35	3,45	3,43	9,60	9,03
Dolnośląskie	6,39	6,02	5,56	5,28	3,48	3,28	3,70	3,57	9,74	9,10
Kujawsko-pomorskie	6,43	6,60	5,66	5,56	3,52	3,66	3,21	3,31	9,33	8,83
Lubelskie	7,21	7,04	5,53	5,35	3,84	3,73	3,52	3,47	11,26	10,41
Lubuskie	6,62	6,33	6,17	6,09	3,67	3,74	3,82	3,50	10,33	9,18
Łódzkie	6,90	6,83	5,78	5,70	2,90	2,97	3,50	3,72	10,38	9,75
Małopolskie	6,88	6,78	5,20	4,99	3,93	3,86	3,37	3,31	9,70	9,06
Mazowieckie	6,27	6,23	5,30	5,13	3,28	3,15	3,72	3,77	9,33	8,92
Opolskie	6,53	6,33	5,20	5,01	3,20	3,22	3,70	3,10	9,77	9,59
Podkarpackie	7,49	7,34	4,87	4,66	4,29	4,18	3,17	3,22	10,76	9,60
Podlaskie	6,16	6,16	6,29	6,22	4,38	3,91	3,70	3,50	10,34	9,86
Pomorskie	5,57	5,44	4,86	4,86	3,66	3,48	3,39	3,41	8,21	8,13
Śląskie	6,57	6,34	5,36	5,24	2,73	2,75	3,22	3,39	8,69	8,26
Świętokrzyskie	8,29	7,75	6,28	5,98	3,60	3,58	3,56	3,48	11,34	10,65
Warmińsko-mazurskie	6,30	6,07	5,61	5,46	3,68	3,54	3,16	3,23	9,59	9,26
Wielkopolskie	6,47	6,28	5,08	4,83	2,82	2,83	3,18	2,94	8,42	7,67
Zachodniopomorskie	6,42	6,29	5,68	5,66	3,34	3,41	3,64	3,59	9,91	9,54

^a Bez zagęszczonego i w proszku.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw domowych wyposażone ^a w							
	zmywarę do naczyń		samochód osobowy		odtwarzacz DVD		komputer z dostępem do Internetu	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	19,5	22,3	60,1	61,2	48,1	45,2	64,7	68,8
Dolnośląskie	21,1	23,0	55,3	55,2	44,7	42,7	62,6	66,0
Kujawsko-pomorskie	18,2	20,1	55,1	58,0	51,2	49,2	59,2	64,5
Lubelskie	11,2	16,9	64,2	64,2	44,0	41,3	59,5	65,4
Lubuskie	19,5	23,9	56,0	59,6	46,5	42,8	59,7	65,9
Łódzkie	14,8	16,2	59,7	59,1	51,2	46,0	59,2	62,8
Małopolskie	15,4	20,3	59,7	63,9	42,9	40,2	67,2	72,7
Mazowieckie	26,2	29,6	62,6	63,9	50,8	50,4	69,2	73,0
Opolskie	29,9	30,7	65,6	62,6	52,1	49,1	66,7	66,5
Podkarpackie	11,2	14,5	64,4	67,6	42,9	40,3	62,6	67,6
Podlaskie	18,2	18,9	58,6	57,2	40,4	35,3	59,4	61,0
Pomorskie	26,7	29,2	59,2	60,4	51,0	45,2	71,0	76,1
Śląskie	20,0	23,7	59,7	61,0	52,2	47,5	67,9	72,9
Świętokrzyskie	8,4	10,6	60,3	62,4	40,1	41,5	56,7	64,3
Warmińsko-mazurskie	15,9	16,6	51,9	54,1	39,5	37,2	58,2	61,5
Wielkopolskie	21,5	24,7	67,5	69,0	53,7	50,6	68,5	71,7
Zachodniopomorskie	21,0	20,4	52,1	50,0	47,3	44,1	64,0	65,5

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźniki zagrożenia ubóstwem ^a w % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej					
	minimum egzystencji ^b		relatywnej granicy ubóstwa ^c		ustawowej granicy ubóstwa ^d	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA.....	6,8	7,4	16,3	16,2	7,2	12,8
Dolnośląskie	4,6	5,1	12,2	12,1	5,1	8,9
Kujawsko-pomorskie	8,3	9,6	19,6	18,8	8,4	16,0
Lubelskie	8,5	9,4	22,9	21,5	9,0	17,6
Lubuskie	4,9	6,4	13,3	15,0	5,0	12,2
Łódzkie	5,7	6,1	13,4	12,5	5,7	9,7
Małopolskie	6,2	6,0	15,6	15,8	6,6	12,2
Mazowieckie.....	4,7	5,7	11,5	12,4	4,6	9,9
Opolskie.....	4,7	6,1	9,9	16,1	4,8	11,7
Podkarpackie	7,0	9,4	20,7	20,9	8,6	16,9
Podlaskie.....	10,7	11,2	23,0	22,7	10,7	17,6
Pomorskie	9,8	9,2	20,3	19,2	10,6	15,4
Śląskie.....	4,5	4,9	11,3	11,2	4,8	8,3
Świętokrzyskie.....	10,5	8,5	24,3	19,7	12,2	13,6
Warmińsko-mazurskie	13,5	13,2	24,7	25,4	13,8	20,2
Wielkopolskie.....	8,5	8,9	19,7	19,2	8,5	15,5
Zachodniopomorskie	5,7	7,1	14,8	15,3	6,4	11,6

^a Patrz uwagi metodyczne. ^b Minimum egzystencji uznaje się za granicę ubóstwa skrajnego. Za punkt wyjścia ustalenia granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji szacowany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. ^c Ustalonej na poziomie 50% średnich miesięcznych wydatków ekwiwalentnych gospodarstw domowych. ^d Kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zasoby mieszkaniowe ^a na 1000 ludności		Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie ^a		Przeciętna liczba osób na 1 izbę ^a		Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania ^a na 1 osobę w m ²	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	356,1	359,9	2,81	2,78	0,74	0,73	25,9	26,3
Dolnośląskie	375,9	381,6	2,66	2,62	0,69	0,68	27,0	27,5
Kujawsko-pomorskie	341,2	344,6	2,93	2,90	0,78	0,77	23,5	23,8
Lubelskie	343,9	348,3	2,91	2,87	0,76	0,75	26,2	26,6
Lubuskie	348,5	351,9	2,87	2,84	0,72	0,72	25,4	25,7
Łódzkie	391,2	394,9	2,56	2,53	0,71	0,71	26,5	26,9
Małopolskie	328,7	332,4	3,04	3,01	0,78	0,77	25,3	25,7
Mazowieckie	398,5	402,3	2,51	2,49	0,69	0,68	28,4	28,8
Opolskie	343,4	347,0	2,91	2,88	0,70	0,69	27,4	27,8
Podkarpackie	295,9	298,5	3,38	3,35	0,83	0,82	23,7	24,0
Podlaskie	357,6	361,9	2,80	2,76	0,70	0,69	27,0	27,4
Pomorskie	351,2	354,9	2,85	2,82	0,75	0,74	25,0	25,3
Śląskie	371,1	374,5	2,69	2,67	0,72	0,71	25,8	26,2
Świętokrzyskie	338,0	341,4	2,96	2,93	0,79	0,78	24,8	25,1
Warmińsko-mazurskie	339,5	343,5	2,95	2,91	0,78	0,77	22,9	23,3
Wielkopolskie	328,5	331,5	3,04	3,02	0,75	0,74	26,3	26,7
Zachodniopomorskie	362,7	365,9	2,76	2,73	0,72	0,71	25,3	25,6

^a Stan w dniu 31 XII; na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności		Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw		Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	4,0	3,8	750	805	102,4	104,6
Dolnośląskie	5,2	5,7	996	1276	92,7	87,3
Kujawsko-pomorskie	3,0	3,2	567	680	104,1	103,1
Lubelskie	3,3	3,2	611	671	102,5	100,5
Lubuskie	3,1	3,1	583	667	104,1	101,4
Łódzkie	3,2	2,4	636	550	107,5	126,3
Małopolskie	4,6	4,6	840	932	104,5	106,7
Mazowieckie	5,8	5,5	1135	1211	97,7	98,9
Opolskie	1,8	1,7	340	368	126,3	133,2
Podkarpackie	3,1	2,9	550	581	113,5	119,0
Podlaskie	3,8	3,5	707	738	103,2	100,0
Pomorskie	6,2	5,2	1176	1110	90,3	95,1
Śląskie	2,1	2,3	391	467	126,0	125,5
Świętokrzyskie	2,4	2,3	454	491	110,5	119,4
Warmińsko-mazurskie	3,8	3,3	731	732	95,9	97,7
Wielkopolskie	4,3	3,9	775	811	108,1	112,6
Zachodniopomorskie	4,1	3,2	827	712	94,0	103,2

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania ^a w miastach – w % ogółu mieszkań – wyposażone w				Mieszkania ^a na wsi – w % ogółu mieszkań – wyposażone w			
	wodociąg		łazienkę		wodociąg		łazienkę	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	99,0	99,0	95,3	95,3	91,7	91,8	81,8	82,0
Dolnośląskie	99,4	99,4	93,8	93,9	95,7	95,8	87,0	87,2
Kujawsko-pomorskie	99,4	99,4	94,5	94,5	95,1	95,2	85,3	85,4
Lubelskie	98,1	98,1	95,0	95,0	84,4	84,5	68,3	68,5
Lubuskie	99,5	99,6	95,4	95,5	95,5	95,6	87,5	87,6
Łódzkie	97,0	97,1	90,0	90,0	88,6	88,7	73,6	73,8
Małopolskie	99,0	99,1	97,4	97,4	93,2	93,3	86,0	86,2
Mazowieckie	98,6	98,7	96,2	96,3	87,5	87,7	77,4	77,6
Opolskie	99,5	99,5	96,2	96,2	96,4	96,4	89,3	89,4
Podkarpackie	98,4	98,4	96,4	96,5	90,5	90,6	82,1	82,3
Podlaskie	98,6	98,6	95,9	96,0	82,9	83,0	69,0	69,2
Pomorskie	99,8	99,8	97,2	97,3	97,6	97,7	90,2	90,3
Śląskie	99,3	99,3	94,5	94,6	96,0	96,1	89,6	89,7
Świętokrzyskie	97,5	97,6	94,0	94,1	86,3	86,4	72,2	72,4
Warmińsko-mazurskie	99,8	99,8	97,1	97,2	91,6	91,7	81,4	81,6
Wielkopolskie	99,5	99,5	96,5	96,5	96,5	96,6	88,4	88,6
Zachodniopomorskie	99,8	99,8	96,6	96,6	97,3	97,4	90,0	90,2

^a Stan w dniu 31 XII, na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Drogi publiczne o twardej nawierzchni ^{ab} na 100 km ² powierzchni ogólnej w km		Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^{ac} na 100 km ² powierzchni ogólnej w km		Samochody osobowe zarejestrowane ^{ad} na 1000 ludności		Motocykle ^{ad} na 1000 ludności	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	89,8	91,2	6,4	6,2	486,4	503,7	28,7	30,0
Dolnośląskie	94,6	94,5	8,9	8,8	495,3	515,5	21,5	22,6
Kujawsko-pomorskie	91,7	92,9	7,1	6,6	477,6	495,0	34,9	36,1
Lubelskie	82,4	84,5	4,2	4,1	456,3	475,3	33,0	34,6
Lubuskie	59,5	60,6	6,9	6,6	506,6	528,1	34,1	35,3
Łódzkie	105,3	106,3	5,8	5,8	489,7	507,7	30,2	31,4
Małopolskie	159,2	158,9	7,4	7,4	466,4	480,8	26,3	27,5
Mazowieckie	98,5	99,5	4,8	4,8	535,5	552,8	26,0	27,2
Opolskie	90,4	90,3	8,7	8,5	531,1	549,7	23,7	24,9
Podkarpackie	87,6	89,1	5,5	5,2	431,0	446,1	41,5	43,1
Podlaskie	61,4	62,2	3,5	3,4	421,2	433,9	28,4	29,6
Pomorskie.....	68,7	70,2	6,8	6,6	483,5	501,3	24,9	25,9
Śląskie	173,2	188,0	16,8	16,0	478,1	494,4	22,1	23,4
Świętokrzyskie	116,2	115,1	6,2	5,9	454,2	469,0	30,4	31,6
Warmińsko-mazurskie	53,3	54,1	5,1	4,5	433,5	449,9	32,4	33,3
Wielkopolskie.....	91,8	93,2	6,7	6,4	546,2	564,0	33,7	34,9
Zachodniopomorskie	59,6	59,8	5,5	5,2	454,0	472,3	31,9	33,0

a Stan w dniu 31 XII. b Na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. c Łącznie z szerokotorowymi. d Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

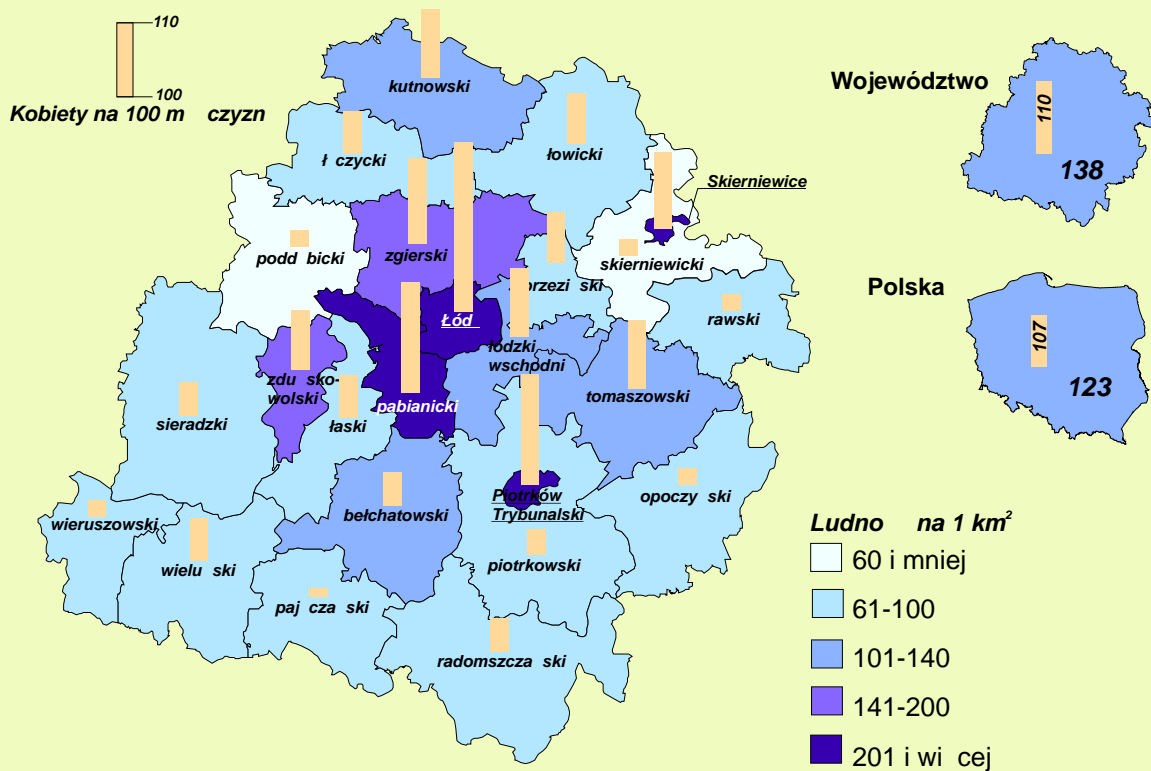
TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Abonenci telewizji kablowej ^{ab} na 1000 ludności		Telefoniczne łącza główne ^{ac} na 1000 ludności		Liczba ludności przypadająca na 1 placówkę pocztową ^d		Łóżka w szpitalach ogólnych ^{ad} na 10 tys. ludności	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	127	123	160,3	151,4	4555	4883	49,0	48,8
Dolnośląskie.....	115	113	179,3	167,3	4611	4763	50,8	51,8
Kujawsko-pomorskie	136	137	134,1	123,0	4669	5055	45,3	46,1
Lubelskie.....	100	97	134,6	124,1	3874	4053	54,7	53,3
Lubuskie.....	102	121	159,1	157,7	3818	4053	44,3	43,8
Łódzkie.....	144	140	151,7	141,2	4980	5139	52,0	53,4
Małopolskie.....	85	83	162,2	155,0	5463	5937	44,6	44,2
Mazowieckie	160	148	229,1	212,1	5628	5754	49,5	49,9
Opolskie	86	82	146,4	139,7	4227	4650	49,2	49,1
Podkarpackie.....	70	66	131,5	125,6	4428	4987	47,4	47,8
Podlaskie	126	122	143,1	150,5	3320	3504	48,8	49,0
Pomorskie	177	175	161,9	156,4	4589	4895	39,6	41,2
Śląskie.....	138	135	148,8	141,8	5515	5793	56,3	56,3
Świętokrzyskie.....	99	83	124,2	114,3	4150	4646	51,7	48,9
Warmińsko-mazurskie	127	126	128,1	115,3	3275	3818	46,2	46,1
Wielkopolskie	128	125	146,7	142,9	4202	4623	46,6	42,3
Zachodniopomorskie	160	158	155,9	143,9	3464	3845	48,7	48,9

a Stan w dniu 31 XII. b Dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej. c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. d Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków.

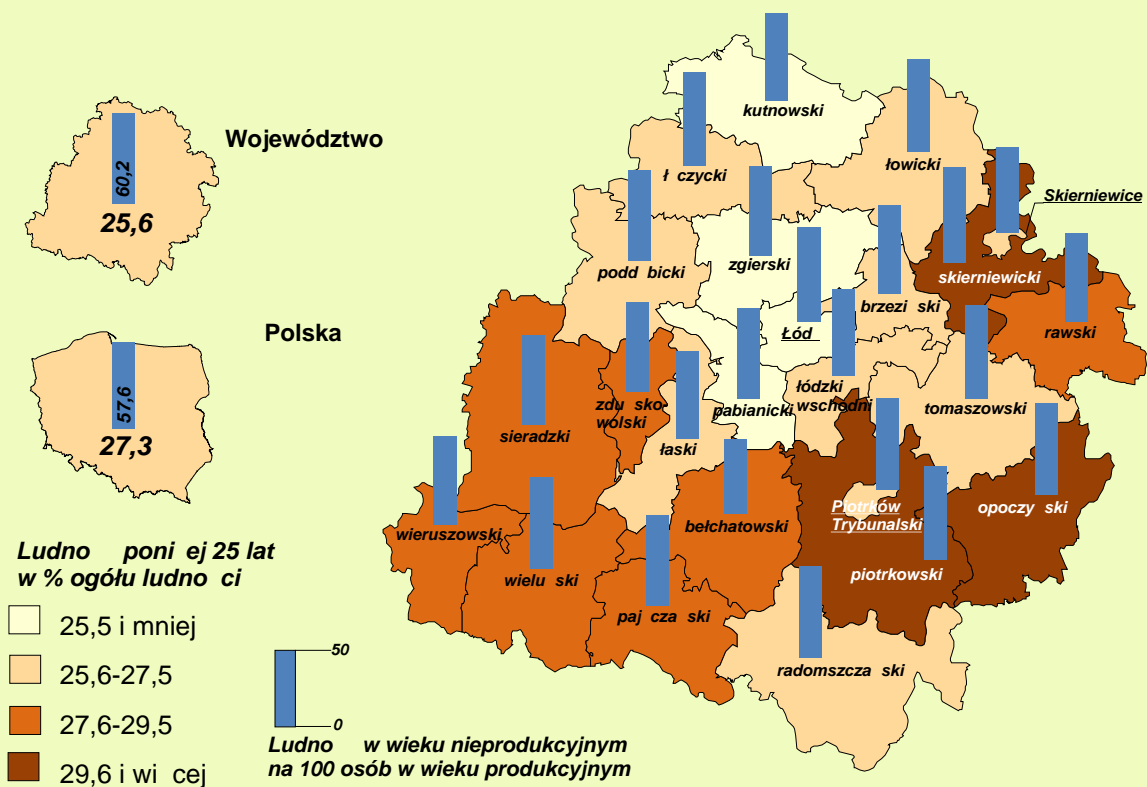
Kartogram 37.

G STO ZALUDNIENIA I WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

Kartogram 38.

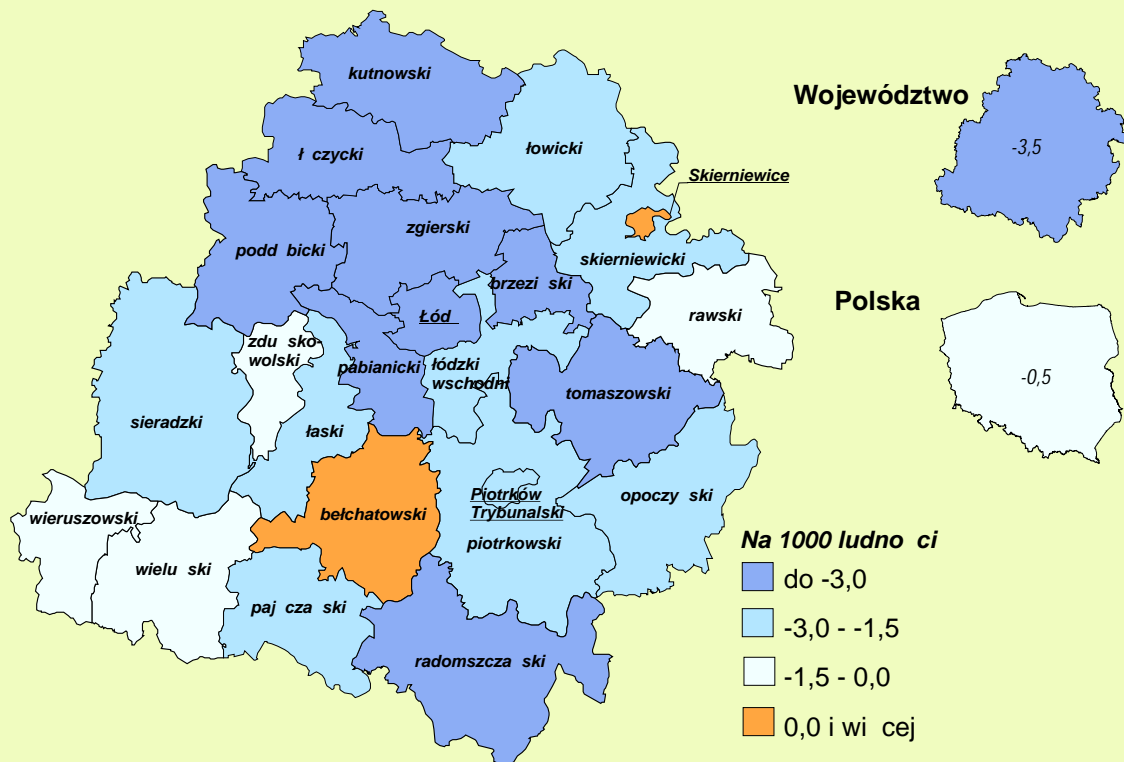
LUDNO W WIEKU PONI EJ 25 LAT ORAZ WSPÓŁCZYNNIK OBCI ENIA DEMOGRAFICZNEGO W 2013 R. Stan w dniu 31 XII

WYBRANE DANE O POWIATACH

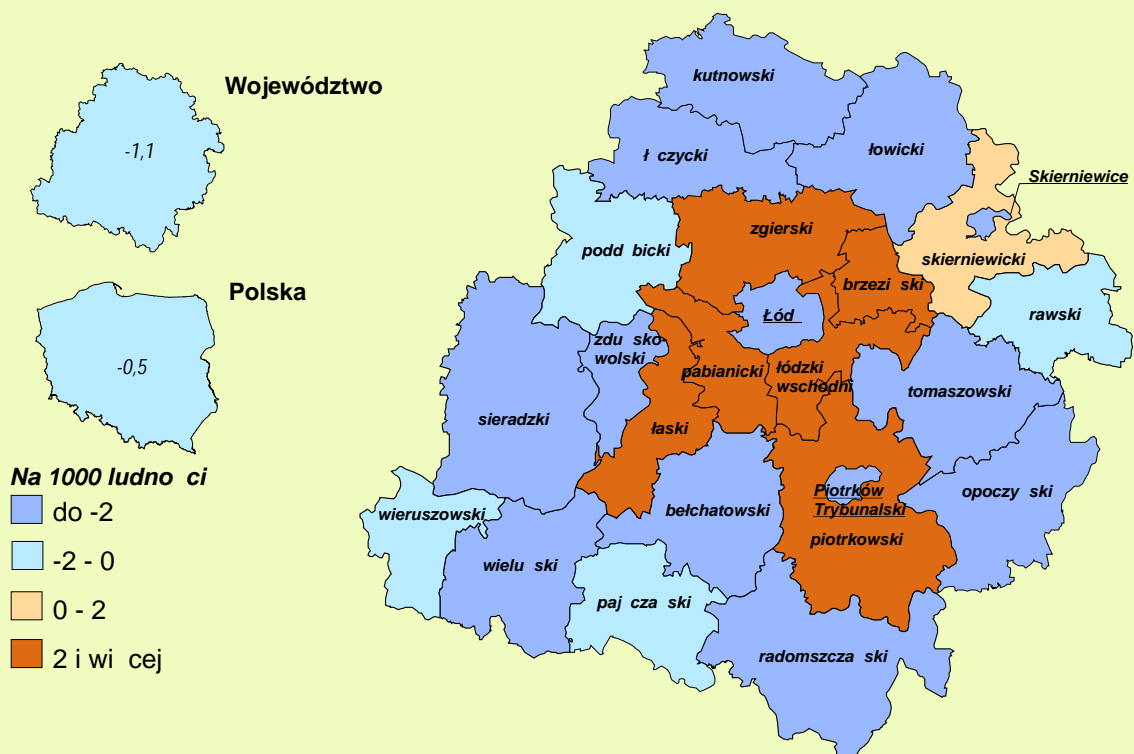
Kartogram 39.

PRZYROST NATURALNY W 2013 R.

Kartogram 40.

SALDO MIGRACJI WEWN TRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY W 2013 R.

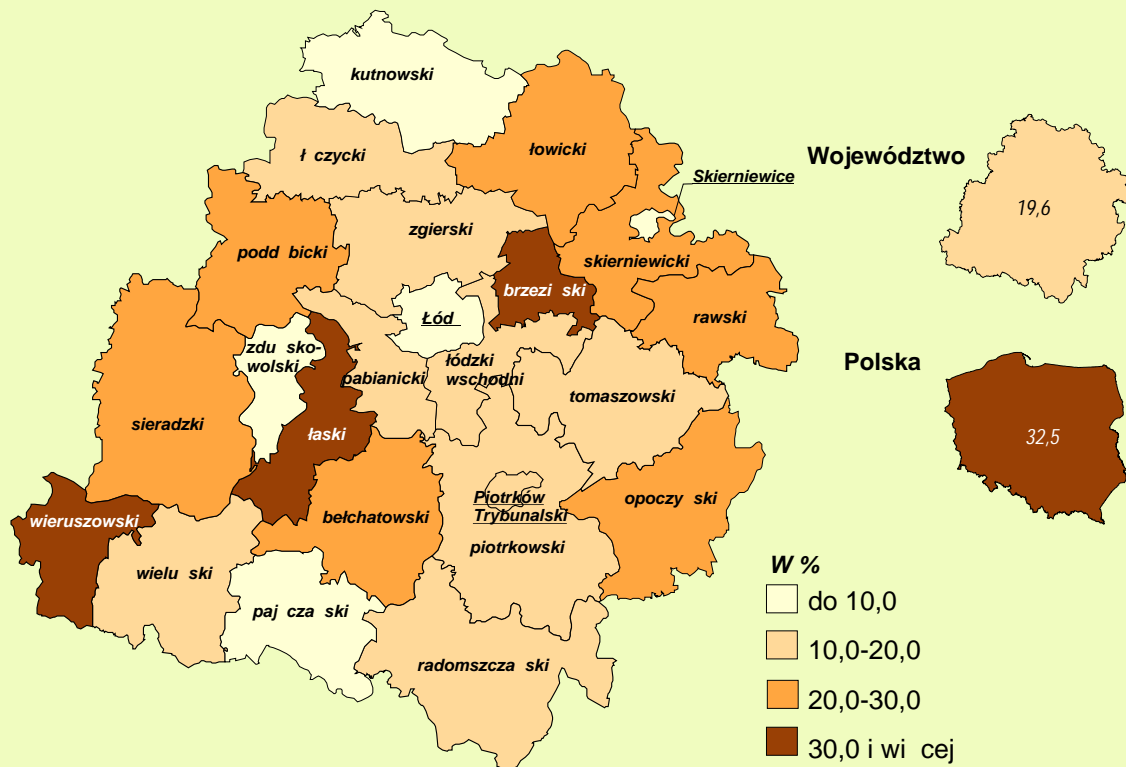
WYBRANE DANE O POWIATACH

Kartogram 43.

UDZIAŁ OBSZARÓW PRAWNIE CHRONIONYCH W POWIERZCHNI OGÓŁEM W 2013 R.

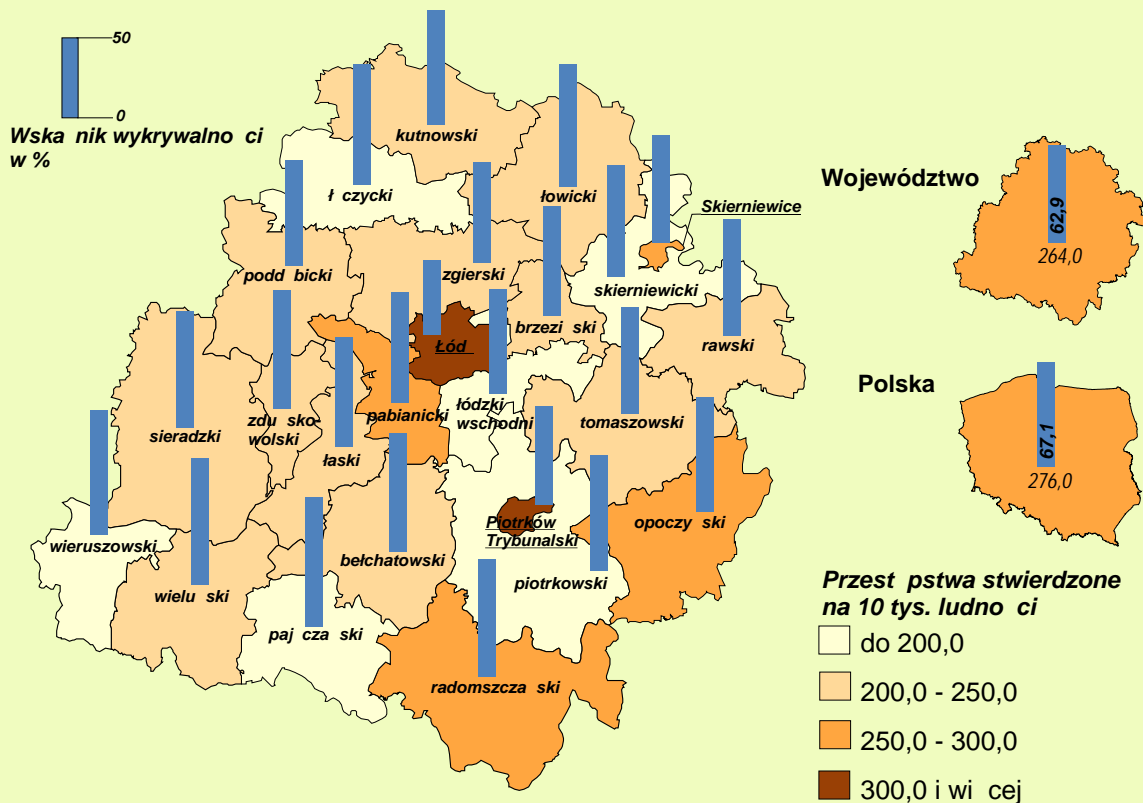

Kartogram 44.

LESISTO W 2013 R.

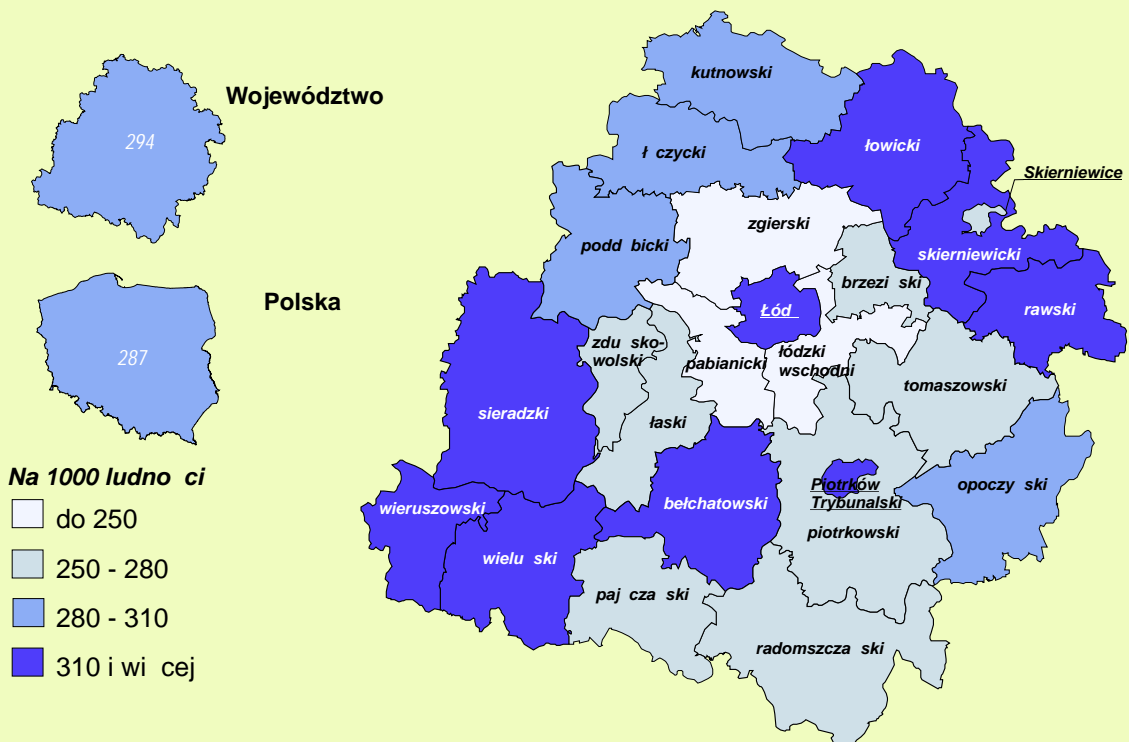

Kartogram 45. PRZEST PSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJ W ZAKO CZONYCH POST POWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKA NIK WYKRYWALNO CI SPRAWCÓW PRZEST PSTW STWIERDZONYCH W 2013 R.

Kartogram 46.

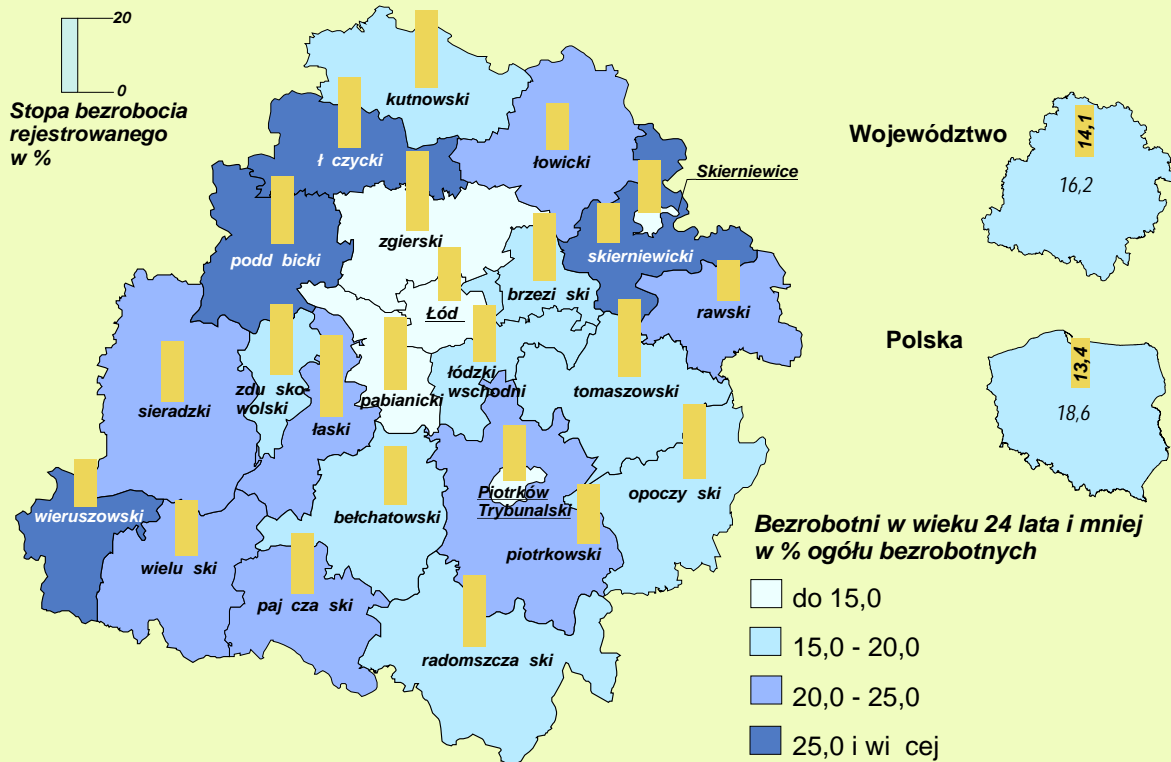
PRACUJ CY^a W 2013 R.
Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalno ci; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracuj cych do 9 osób; z pracuj cymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

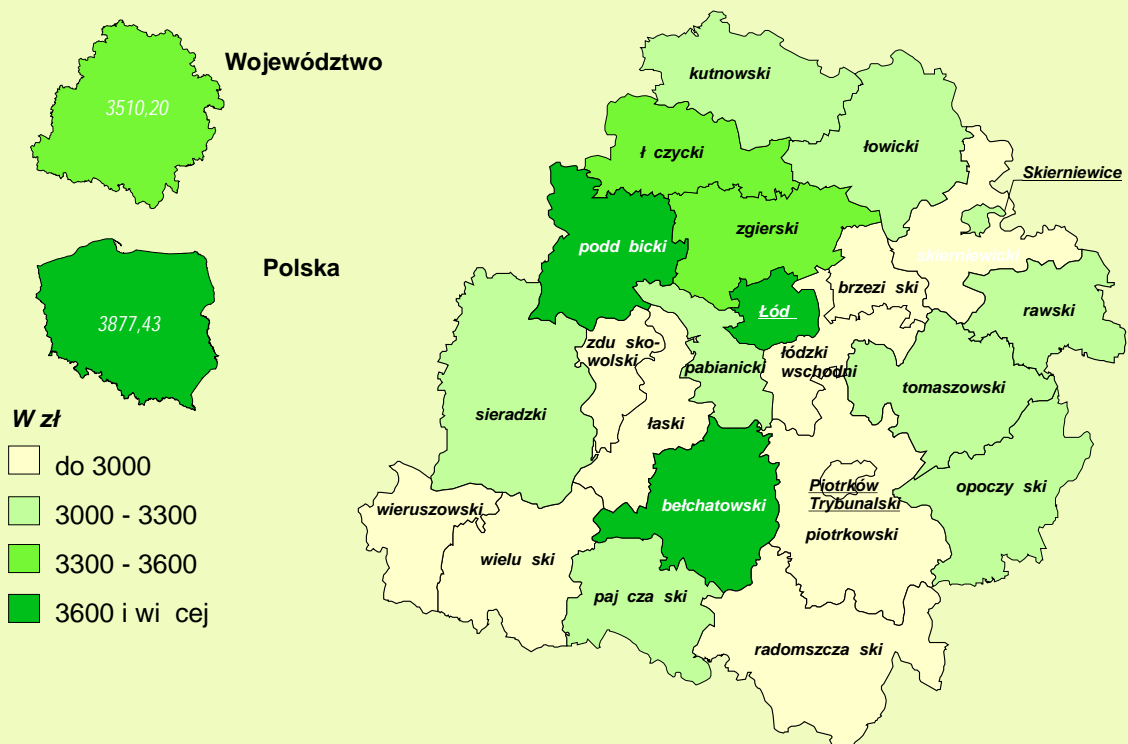
Kartogram 47.

BEZROBOTNI W WIEKU 24 LATA I MNIEJ ORAZ STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2013 R.

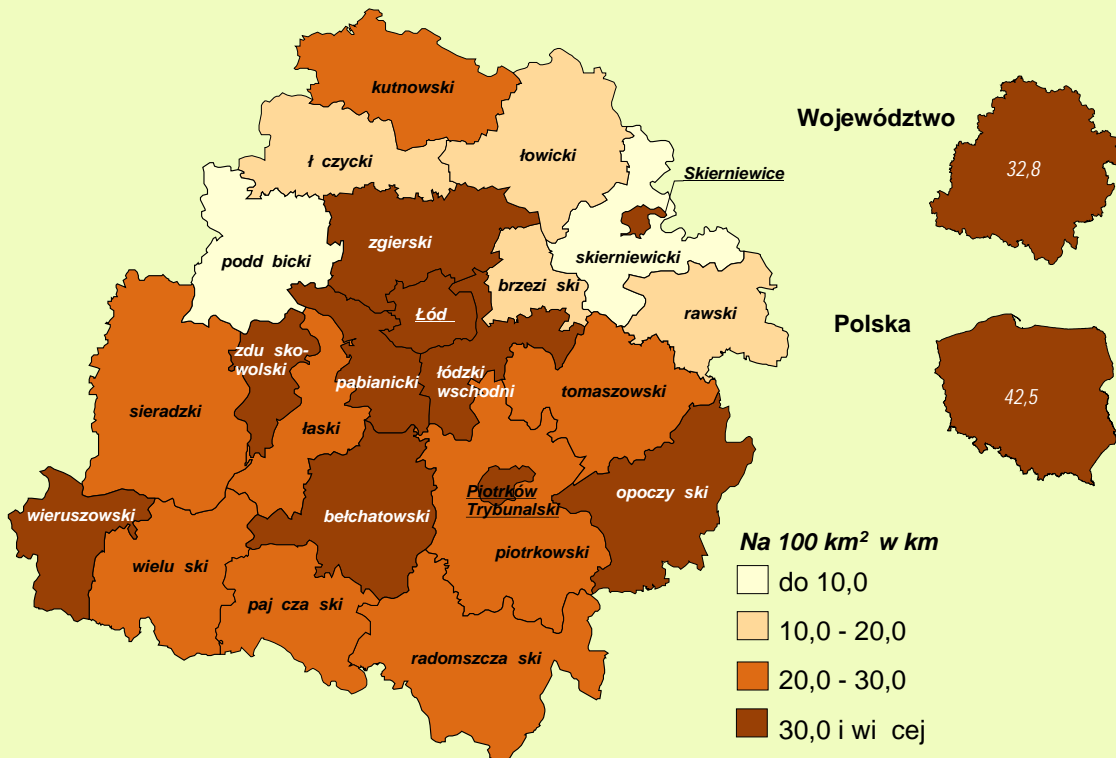

Kartogram 48.

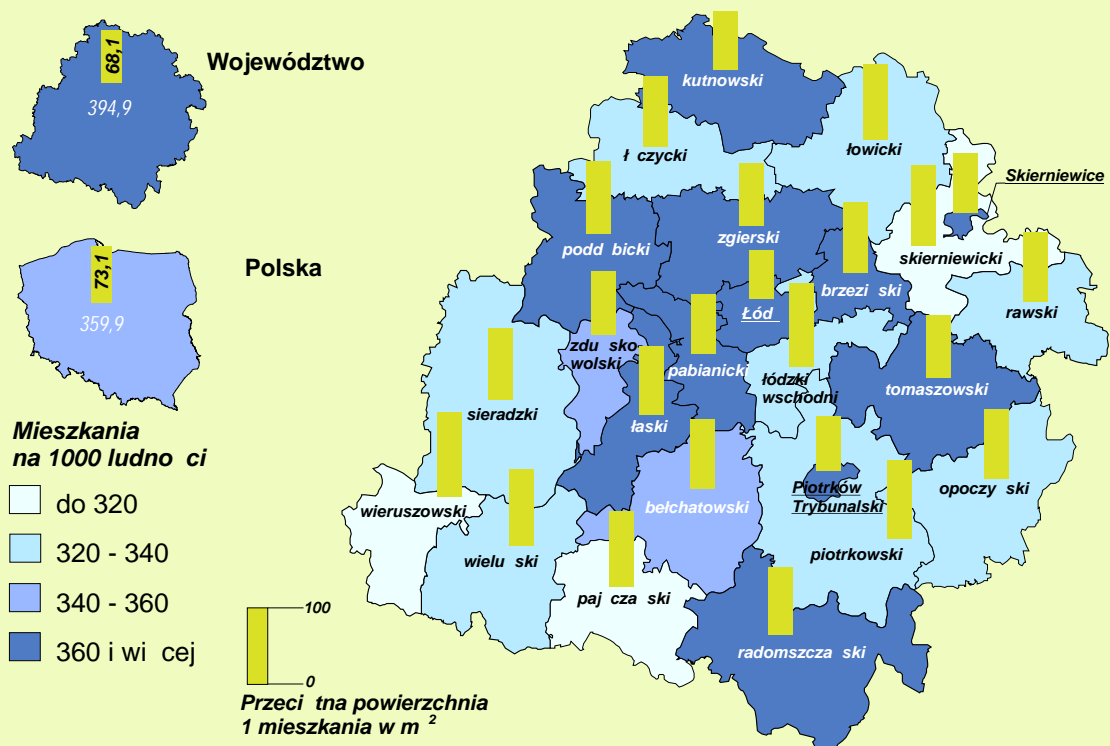
PRZECIENNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W 2013 R. (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób)

G STO SIECI KANALIZACYJNEJ ROZDZIELCZEJ W 2013 R.

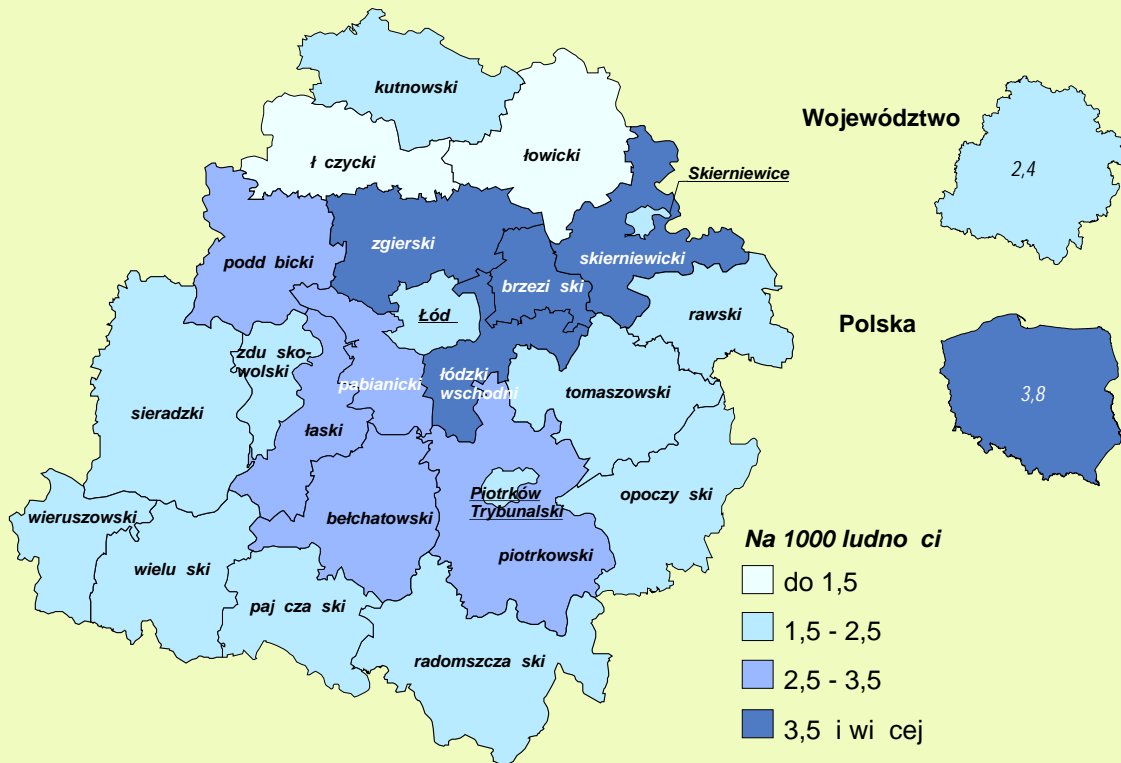
ZASOBY MIESZKANIOWE ORAZ PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA 1 MIESZKANIA W 2013 R.

WYBRANE DANE O POWIATACH

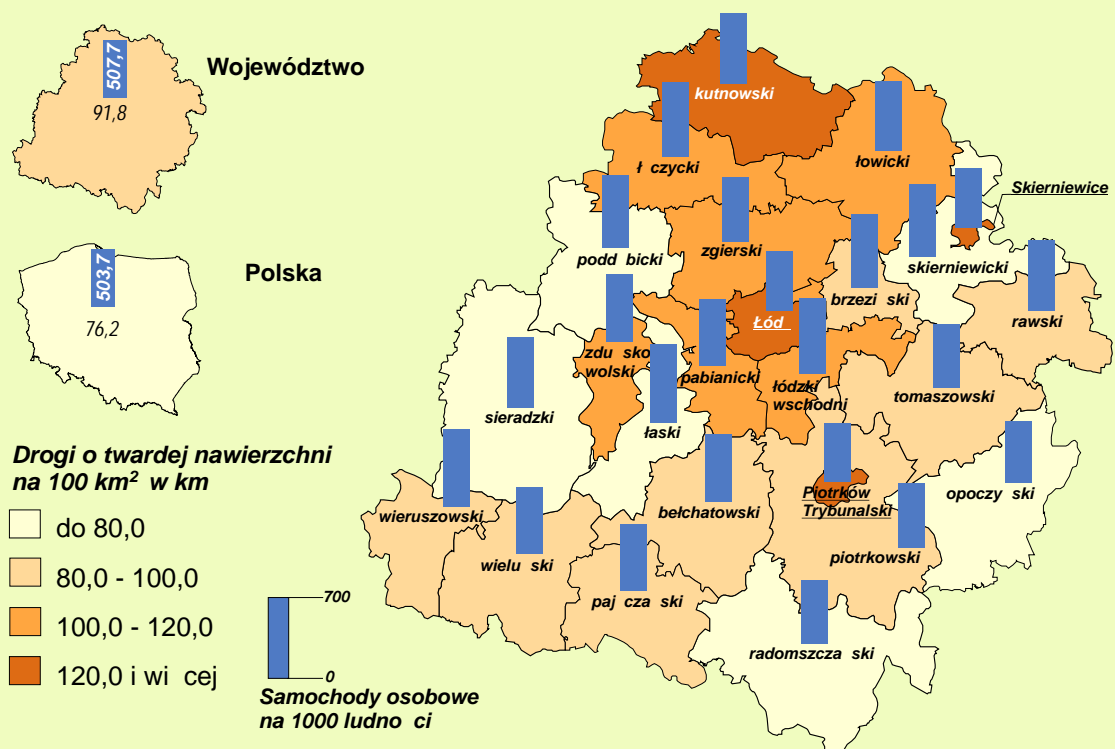
Kartogram 51.

MIESZKANIA ODDANE DO U YTKOWANIA W 2013 R.

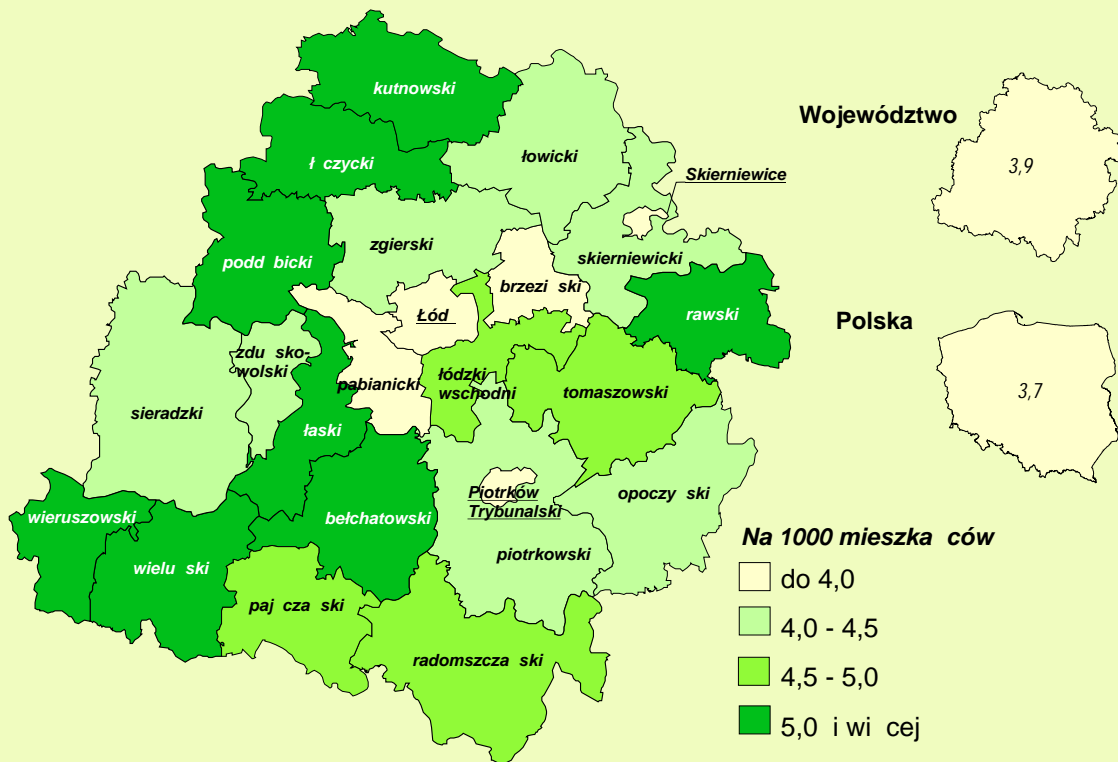
Kartogram 52.

DROGI POWIATOWE I GMINNE ORAZ ZAREJESTROWANE SAMOCHODY OSOBOWE W 2013 R.

Kartogram 53.

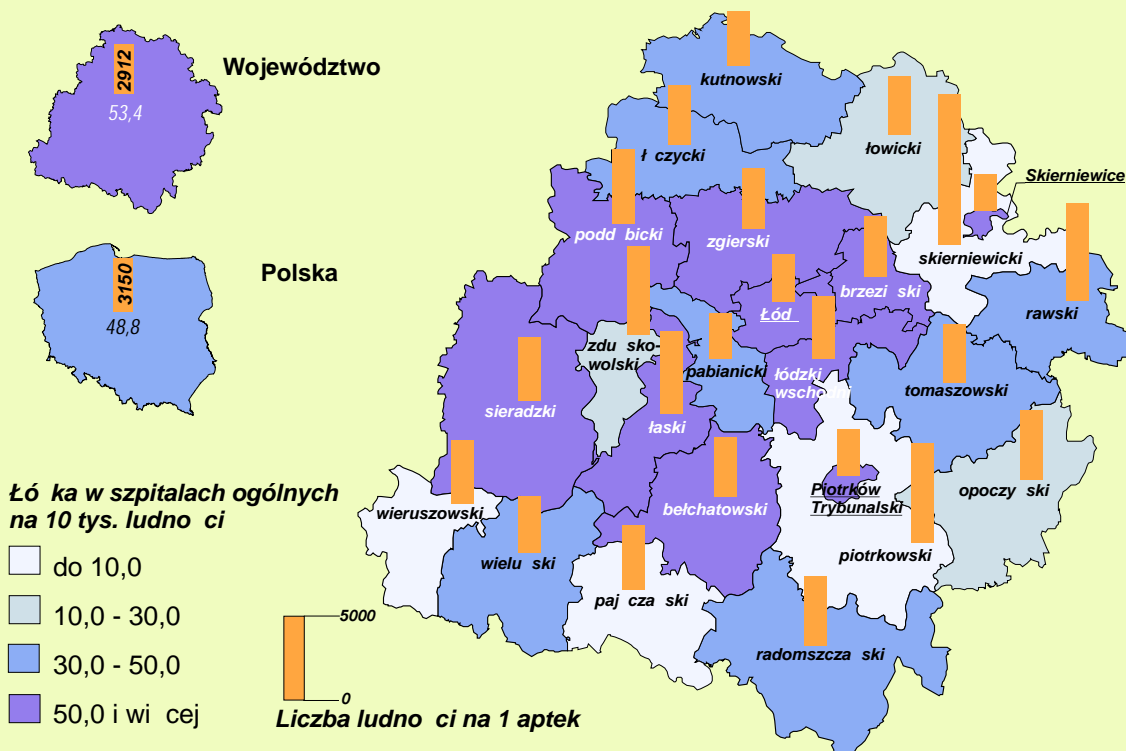
WYPADKI DROGOWE W 2013 R.

Kartogram 54.

ŁÓDKA W SZPITALACH OGÓLNYCH ORAZ APTEKI OGÓLNODOST PNE W 2013 R.

Stan w dniu 31 XII

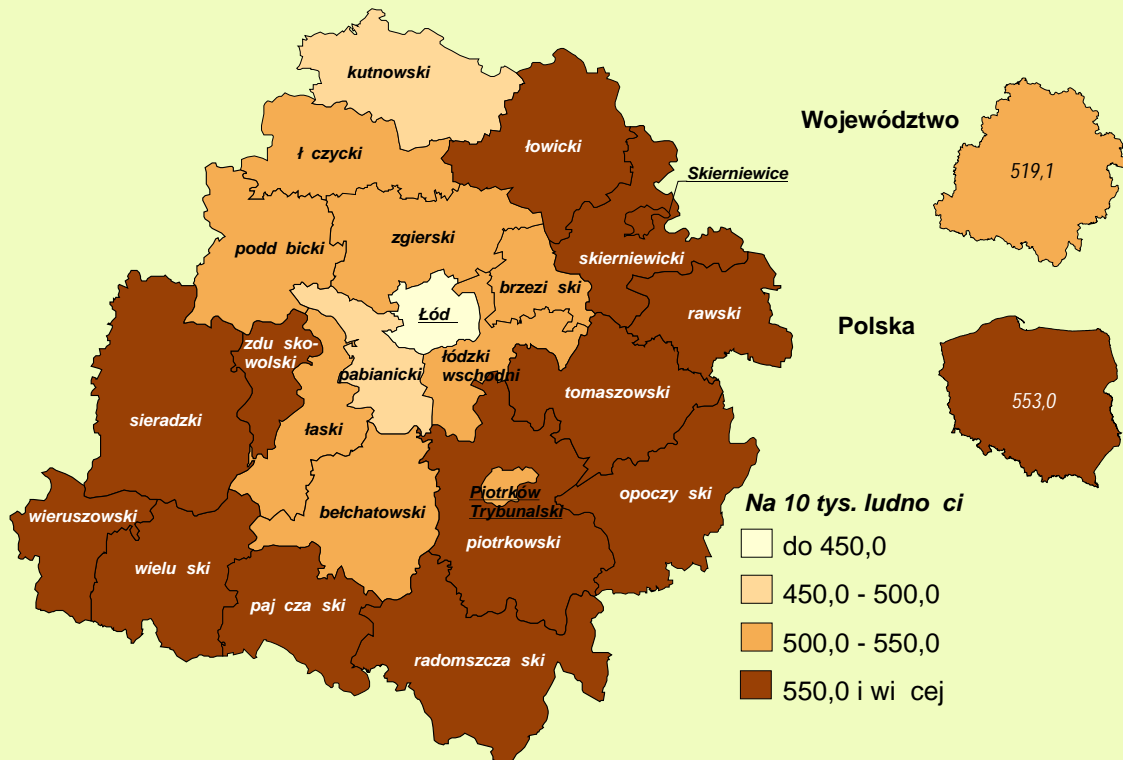

WYBRANE DANE O POWIATACH

Kartogram 55.

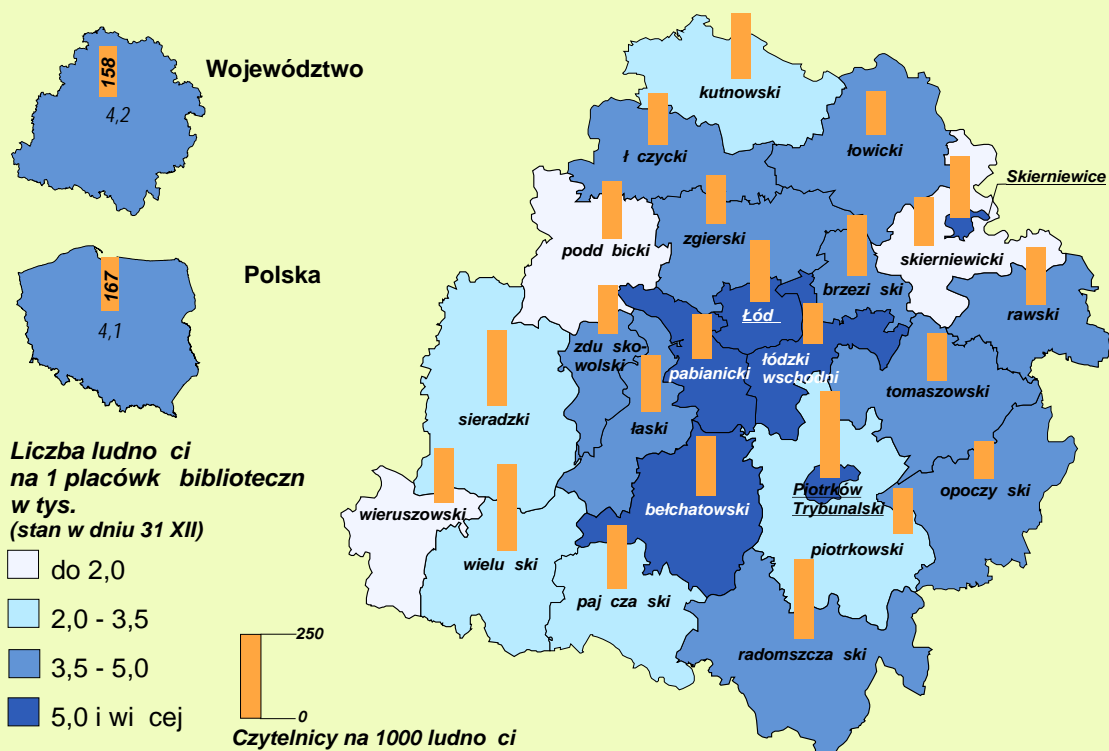
UCZNIOWIE W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIE Y^a W 2013 R.

^a Bez szkół specjalnych. Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Kartogram 56.

PLACÓWKI BIBLIOTECZNE W 2013 R.

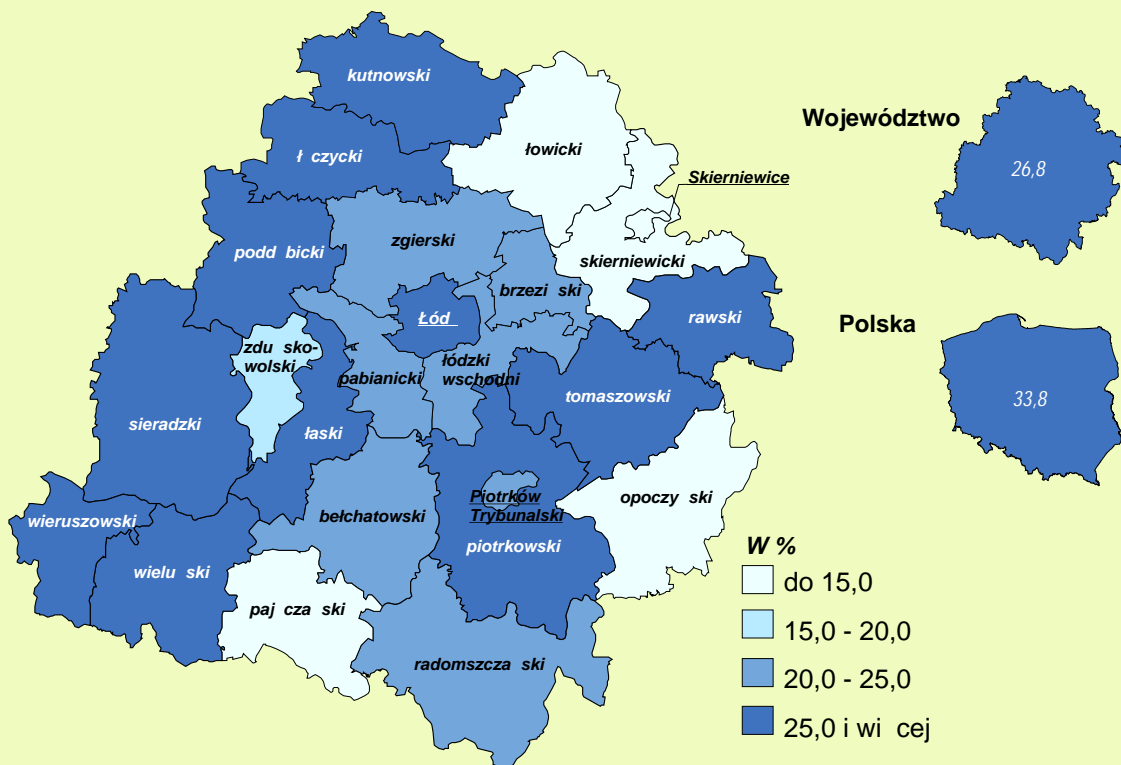

WYBRANE DANE O POWIATACH

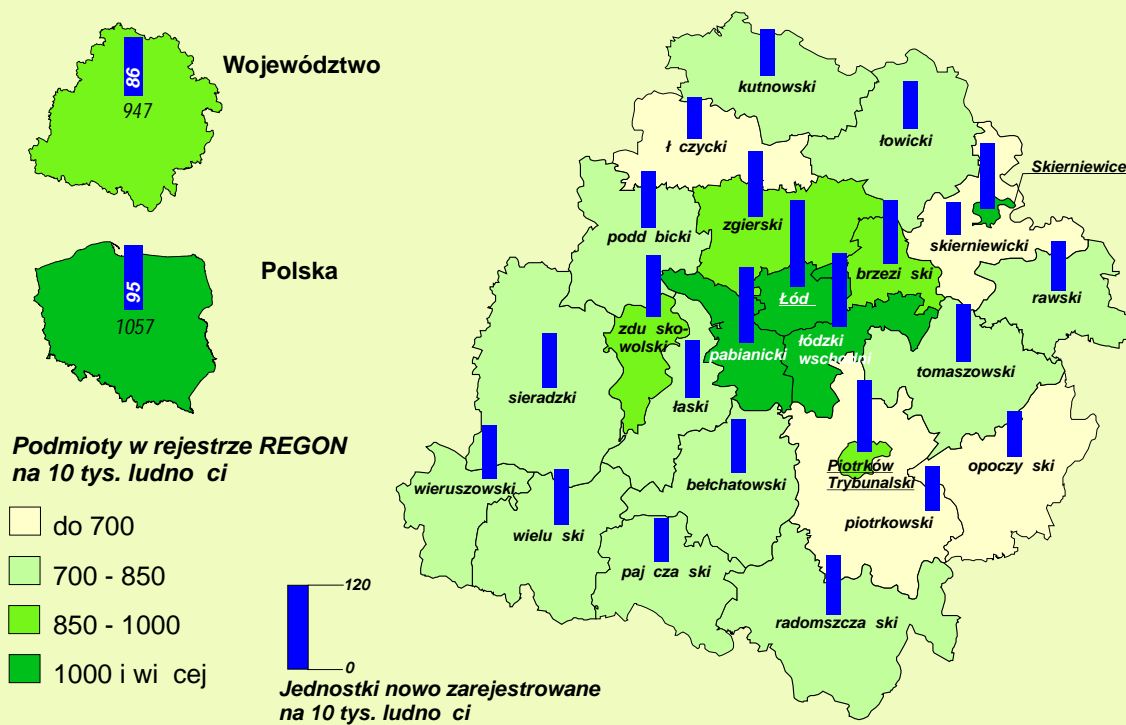
Kartogram 57.

STOPIE WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2013 R.

Kartogram 58.

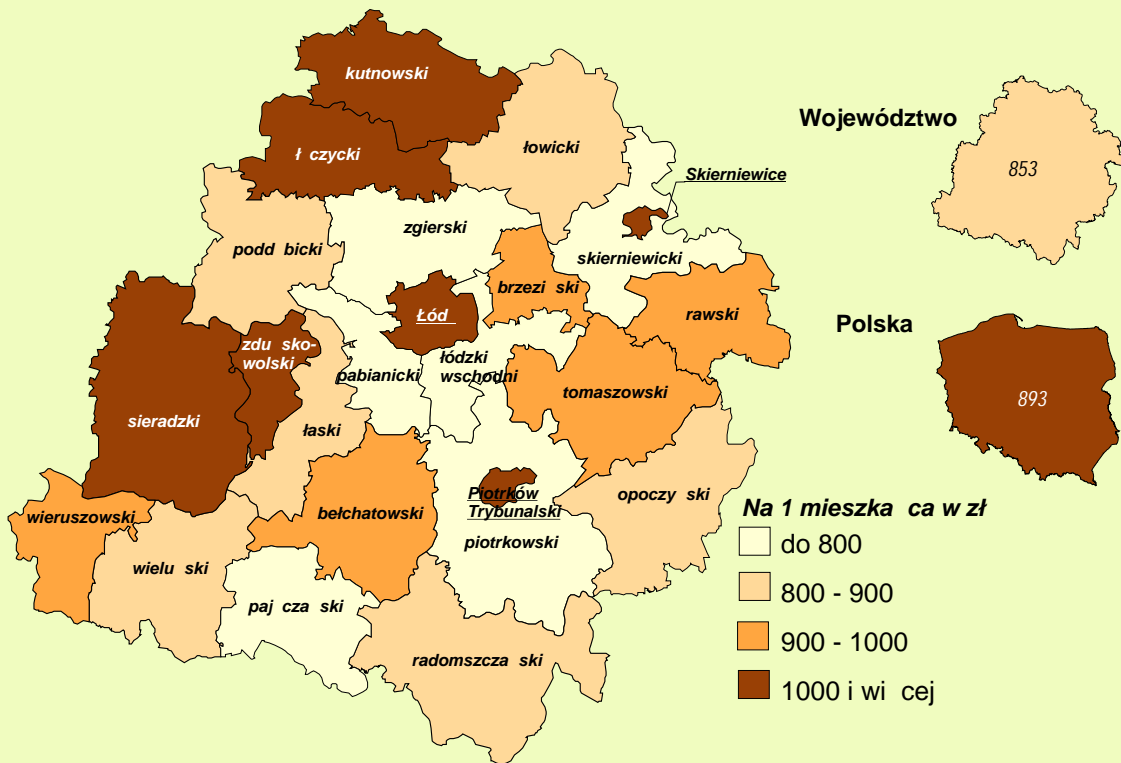
PODMIOTY W REJESTRZE REGON W 2013 R.

WYBRANE DANE O POWIATACH

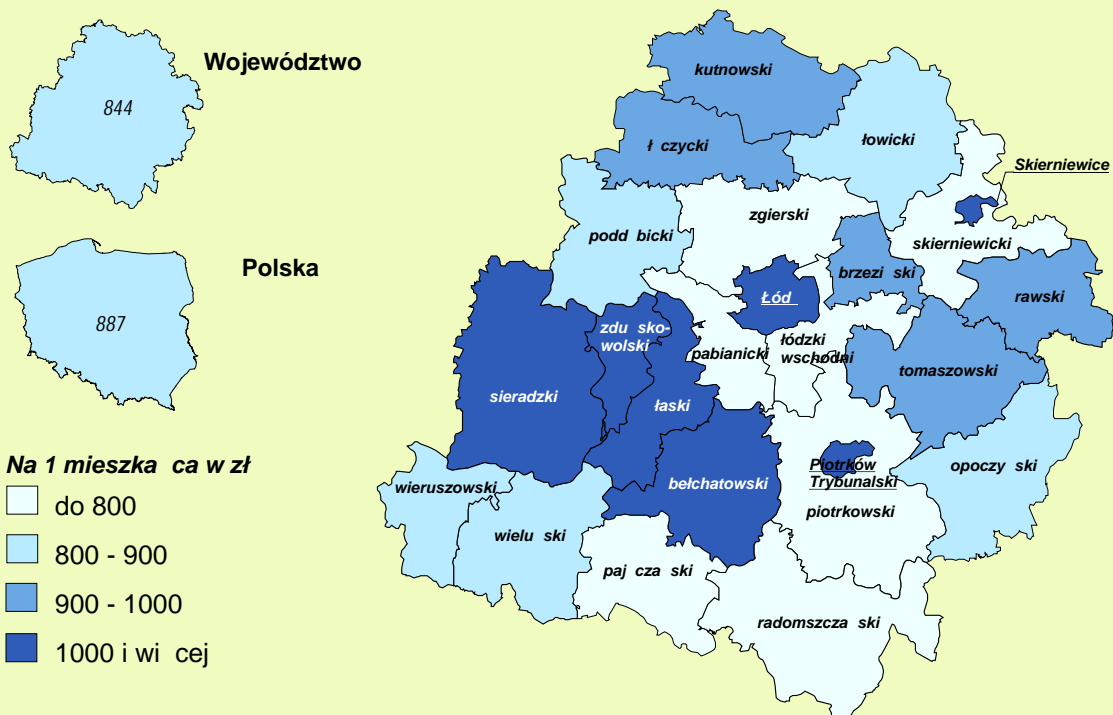
Kartogram 59.

DOCHODY BUD ETÓW POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU W 2013 R.

Kartogram 60.

WYDATKI BUD ETÓW POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU W 2013 R.

WYBRANE DANE O POWIATACH

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba ludności ^a na 1									
	lekarza		pielęgniarkę ^b		przychodnię		aptekę		miejsce w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej ^c	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	453	452	182	192	1985	1971	3211	3150	356	349
Dolnośląskie	472	466	171	185	2129	2162	3004	2931	360	366
Kujawsko-pomorskie	468	465	192	195	2777	2761	3596	3608	413	410
Lubelskie	411	408	162	166	1963	1937	2690	2662	381	382
Lubuskie	516	499	204	209	1909	1931	3366	3263	362	355
Łódzkie	395	396	166	193	1658	1683	2922	2912	323	320
Małopolskie	435	433	187	185	2036	1978	3016	3047	356	341
Mazowieckie	378	385	179	186	2123	2090	3345	3226	363	337
Opolskie	533	533	173	192	1950	1932	3334	3261	266	264
Podkarpackie	504	496	172	175	1994	1959	3550	3385	375	387
Podlaskie	401	404	178	180	1635	1621	3405	3170	360	356
Pomorskie	510	507	182	225	2570	2482	3358	3234	347	333
Śląskie	428	430	178	181	1686	1702	3309	3283	375	371
Świętokrzyskie	455	455	175	171	2359	2277	3055	3093	307	305
Warmińsko-mazurskie	511	488	198	194	1802	1786	3739	3608	306	302
Wielkopolskie	691	685	229	247	1922	1919	3045	3002	401	391
Zachodniopomorskie	438	419	183	215	1936	1906	3429	3306	311	309

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z posiadającymi tytuł magistra. ^c Łącznie z filiami.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności		Zachorowania na grypę ^a na 100 tys. ludności		Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3		Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^c w wieku 3–5 lat w % ludności odpowiadającej tej grupie wieku	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	499,9	516,2	3789,0	8218,7	38	48	69,7	74,1
Dolnośląskie	406,0	417,5	2259,3	5906,8	67	81	70,2	75,0
Kujawsko-pomorskie	714,3	747,4	946,1	5147,0	30	36	61,7	67,4
Lubelskie	539,5	555,4	907,4	3787,6	26	33	65,7	71,9
Lubuskie	603,9	636,5	225,7	2489,0	51	63	68,1	72,7
Łódzkie	523,4	521,7	3200,3	8047,1	48	52	70,9	75,4
Małopolskie	399,3	412,4	6154,5	11041,9	32	43	69,8	73,4
Mazowieckie	412,4	421,2	5312,6	8639,3	42	54	75,7	80,2
Opolskie	383,1	408,0	2275,2	5541,9	72	87	77,9	81,0
Podkarpackie	617,3	641,1	1238,9	3347,7	33	40	63,8	68,2
Podlaskie	613,2	637,3	3027,0	7854,8	40	48	67,2	70,3
Pomorskie	529,0	538,4	13562,2	32877,0	23	39	66,1	70,4
Śląskie	373,6	390,5	2266,6	4799,1	34	42	74,4	77,5
Świętokrzyskie	636,8	663,6	502,5	3571,1	26	34	64,3	71,0
Warmińsko-mazurskie	814,3	878,0	1378,7	3504,3	27	31	60,4	64,7
Wielkopolskie	443,2	460,8	6845,9	11271,9	31	40	73,7	77,6
Zachodniopomorskie	585,7	599,2	1173,1	3681,3	46	60	65,9	70,2

^a Łącznie z podejrzeniami zachorowań; dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. ^b Stan w dniu 31 XII. Łącznie z oddziałami żłobkowymi. ^c W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba uczniów ^a na 1					
	szkołę podstawową ^{bc}		gimnazjum ^{cd}		liceum ogólnokształcące ^e	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	167	168	174	167	229	225
Dolnośląskie	204	205	199	187	225	219
Kujawsko-pomorskie	184	185	178	171	208	206
Lubelskie	126	127	157	151	228	225
Lubuskie	179	180	195	184	206	205
Łódzkie	166	166	184	179	217	221
Małopolskie	141	140	151	147	262	262
Mazowieckie	190	193	176	171	222	217
Opolskie	132	130	188	181	209	191
Podkarpackie	116	114	129	124	266	266
Podlaskie	158	160	175	164	251	244
Pomorskie	210	211	187	182	221	224
Śląskie	202	202	184	178	218	209
Świętokrzyskie	125	122	176	165	267	262
Warmińsko-mazurskie	169	167	181	170	217	208
Wielkopolskie	177	180	182	175	235	233
Zachodniopomorskie	202	201	189	182	211	210

a W szkołach dla dzieci i młodzieży; bez szkół specjalnych. *b* Łącznie ze szkołami artystycznymi niedającymi uprawnień zawodowych realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej. *c* Łącznie ze szkołami filialnymi, szkołami sportowymi i mistrzostwa sportowego. *d* Łącznie z oddziałami przysposabiającymi do pracy. *e* Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba uczniów ^a na 1				Liczba uczniów ^c przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu	
	szkołę zasadniczą zawodową		technikum ^b		2012	2013
	2012	2013	2012	2013		
POLSKA	133	129	247	248	9,8	9,2
Dolnośląskie	134	121	267	269	9,5	9,1
Kujawsko-pomorskie	127	124	191	188	10,6	10,0
Lubelskie	104	100	188	197	7,9	7,3
Lubuskie	108	109	245	241	10,5	10,0
Łódzkie	113	111	250	249	9,5	8,7
Małopolskie	148	140	291	293	9,1	8,6
Mazowieckie	121	111	264	267	10,6	10,2
Opolskie	159	156	269	268	7,7	7,2
Podkarpackie	137	137	283	287	7,4	6,7
Podlaskie	94	98	255	253	9,8	9,1
Pomorskie.....	165	166	267	261	12,2	11,5
Śląskie	137	135	276	269	11,8	11,4
Świętokrzyskie	101	97	235	240	8,2	7,6
Warmińsko-mazurskie	147	139	220	214	9,6	9,0
Wielkopolskie.....	179	175	245	245	10,0	9,6
Zachodniopomorskie	114	105	193	200	10,8	10,0

^a W szkołach dla dzieci i młodzieży; bez szkół specjalnych. ^b Łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^c W szkołach podstawowych, bez szkół dla dorosłych i szkół specjalnych; komputer przeznaczony do użytku uczniów.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczący się języka angielskiego jako przedmiotu obowiązkowego w % ogółu uczniów w szkołach				Studenci szkół wyższych ^a na 10 tys. ludności		Czytelnicy ^b w bibliotekach na 1000 ludności	
	podstawowych		gimnazjalnych					
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	93,4	94,2	95,5	96,3	435	402	168	167
Dolnośląskie	80,4	82,4	91,2	93,4	532	487	173	169
Kujawsko-pomorskie	95,7	96,3	95,2	95,5	366	332	139	136
Lubelskie	96,8	97,9	98,0	98,5	430	398	177	177
Lubuskie	67,1	67,9	90,0	89,3	208	186	161	161
Łódzkie	94,6	95,7	95,2	96,6	403	367	160	158
Małopolskie	97,4	98,1	97,5	97,5	605	564	199	200
Mazowieckie	96,4	97,2	97,4	97,3	589	554	182	182
Opolskie	96,3	96,7	97,0	96,1	343	308	162	161
Podkarpackie	97,3	97,9	97,7	98,5	317	295	168	169
Podlaskie	98,0	98,0	98,2	98,0	391	352	127	122
Pomorskie	94,4	95,7	94,9	96,7	465	444	155	161
Śląskie	98,3	98,6	97,1	97,9	344	314	188	185
Świętokrzyskie	97,7	97,7	97,0	98,0	302	266	141	140
Warmińsko-mazurskie	92,1	92,5	93,4	95,1	307	272	152	148
Wielkopolskie	90,6	91,5	92,6	94,0	442	413	155	155
Zachodniopomorskie	81,9	83,4	91,0	92,2	363	336	151	152

^a Bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; według faktycznej lokalizacji uczelni/filii.
^b W ciągu roku; łącznie z punktami bibliotecznymi i filiami.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Księgozbiór ^a w woluminach na 1000 ludności		Wypożyczenia ^{bc} księgozbioru w woluminach na 1 czytelnika		Widzowie ^b w kinach na 1000 ludności		Widzowie i słuchacze ^{bd} w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności		Zwiedzający muzea i oddziały muzealne na 1000 ludności	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	3416	3402	18,9	18,5	973	960	277	298	693	754
Dolnośląskie	3270	3215	19,5	19,1	1188	1184	265	304	594	733
Kujawsko-pomorskie	3567	3512	19,3	19,5	837	857	307	303	382	393
Lubelskie	2835	2846	19,6	19,7	534	524	103	87	386	469
Lubuskie	3694	3660	19,2	18,4	852	803	222	523	218	204
Łódzkie	3472	3471	20,3	20,5	828	812	245	243	286	360
Małopolskie	3245	3240	16,1	15,6	900	839	302	270	2253	2287
Mazowieckie	3268	3294	16,0	16,2	1549	1630	527	612	1258	1649
Opolskie	3929	3961	18,8	18,9	602	621	137	172	181	195
Podkarpackie	4101	4075	20,1	19,4	518	519	104	106	475	494
Podlaskie	3906	3894	20,4	20,4	752	673	218	278	322	350
Pomorskie.....	2390	2360	16,5	16,1	1319	1216	355	339	767	803
Śląskie	3600	3597	19,7	19,8	1156	1003	286	275	251	261
Świętokrzyskie	3411	3418	21,8	19,6	559	536	196	223	454	504
Warmińsko-mazurskie	3359	3257	19,5	20,1	563	628	252	253	339	465
Wielkopolskie.....	3446	3452	22,7	20,3	837	1032	190	185	632	303
Zachodniopomorskie	4119	4061	18,3	17,7	903	677	213	223	254	265

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W ciągu roku. ^c Łącznie z punktami bibliotecznymi; bez wypożyczeń międzybibliotecznych. ^d Dane dotyczą przedstawień i koncertów na terenie województwa (bez względu na miejsce siedziby instytucji), łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (CD.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych ^a w %		Udział turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w %		Wypadki drogowe ^{bc} na 10 tys. ludności		Przestępstwa stwierdzone ^{cd} na 10 tys. ludności		Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ^{cd} w %	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	33,6	33,8	22,0	22,4	9,6	9,3	291	276	67,8	67,1
Dolnośląskie	28,7	29,5	22,1	21,2	11,0	8,9	395	381	67,2	67,0
Kujawsko-pomorskie	41,7	42,5	10,7	10,0	6,3	5,6	290	255	69,4	68,2
Lubelskie	30,4	30,3	15,2	15,8	7,5	6,9	226	207	73,1	70,9
Lubuskie	26,5	25,2	27,9	27,7	7,8	7,3	378	374	74,9	73,1
Łódzkie	29,2	26,8	13,8	13,2	15,4	15,2	271	264	62,5	62,9
Małopolskie	34,4	35,2	30,9	33,1	11,6	11,2	289	258	68,0	63,6
Mazowieckie	38,3	39,8	31,9	31,6	8,5	8,6	270	263	60,4	59,0
Opolskie	26,1	25,9	13,5	12,2	7,9	7,9	295	285	71,0	70,2
Podkarpackie	32,2	30,2	10,5	12,2	8,5	8,5	179	168	72,2	71,4
Podlaskie	29,2	29,0	25,4	27,6	6,4	6,2	210	187	70,1	69,0
Pomorskie	34,7	35,6	19,3	19,5	12,1	11,5	277	287	60,2	63,0
Śląskie	30,9	30,7	15,5	16,3	10,1	9,8	363	349	66,3	68,2
Świętokrzyskie	32,7	30,8	6,6	6,1	10,9	11,0	248	230	77,4	75,1
Warmińsko-mazurskie	27,4	28,0	16,1	16,5	11,1	11,2	257	228	71,8	67,5
Wielkopolskie	24,9	23,9	16,7	15,1	7,4	7,6	278	277	74,8	74,0
Zachodniopomorskie	44,0	44,4	23,1	24,0	8,2	8,7	342	303	70,7	69,6

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Zarejestrowane przez Policję. ^c Dane Komendy Głównej Policji. ^d Przez Policję (w 2012 r. łącznie z prokuraturą) w zakończonych postępowaniach przygotowawczych.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody budżetów gmin ^a na 1 mieszkańca w zł		Wydatki budżetów gmin ^b na 1 mieszkańca w zł		Dochody budżetów powiatów na 1 mieszkańca w zł		Wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w zł	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	3022,10	3098,94	3025,34	3075,68	868,11	893,47	866,32	887,23
Dolnośląskie	3162,36	3276,85	3143,50	3247,39	926,82	951,87	915,39	946,05
Kujawsko-pomorskie	3067,05	3149,94	3061,64	3138,52	873,92	914,17	853,20	910,07
Lubelskie	2924,02	2947,98	2897,26	2894,49	882,81	858,09	854,50	850,76
Lubuskie	2967,16	3154,01	2921,24	3061,81	852,74	897,45	839,86	876,64
Łódzkie	2993,25	3074,58	2948,34	3033,21	830,45	852,53	828,59	843,71
Małopolskie	2964,00	2981,02	3026,09	2988,70	778,41	787,31	766,99	781,14
Mazowieckie	3105,84	3180,28	3077,55	3175,72	859,19	894,38	866,61	899,07
Opolskie	2825,28	2856,45	2804,24	2834,38	815,12	854,71	813,31	825,92
Podkarpackie	2891,29	2940,58	2875,32	2933,03	847,63	928,61	873,44	917,64
Podlaskie	2871,78	3031,12	2827,66	2976,17	829,20	891,24	826,20	877,08
Pomorskie.....	3234,87	3346,05	3293,05	3331,62	891,96	921,94	911,60	922,04
Śląskie	2878,10	2968,73	2904,65	2998,91	814,19	819,83	804,47	815,74
Świętokrzyskie	2911,50	2999,17	2964,75	2947,66	921,94	942,97	949,44	958,44
Warmińsko-mazurskie	3165,88	3224,85	3205,02	3145,17	1032,87	1083,84	1034,98	1095,27
Wielkopolskie.....	2949,38	3026,23	2967,12	2980,82	837,45	838,22	828,09	822,58
Zachodniopomorskie	3390,53	3496,29	3407,63	3496,50	1026,23	1054,30	1034,98	1032,79

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł		Wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł		Dochody budżetów województw na 1 mieszkańca w zł		Wydatki budżetów województw na 1 mieszkańca w zł	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
POLSKA	4865,08	5067,14	5062,38	5125,22	395,40	418,69	409,01	429,25
Dolnośląskie	5344,20	5210,79	5497,14	5102,74	574,29	558,71	578,76	545,61
Kujawsko-pomorskie	4199,93	4500,25	4650,20	4666,63	362,19	360,92	365,19	354,45
Lubelskie	4413,98	4780,29	4531,01	4904,02	358,18	462,85	387,73	481,28
Lubuskie	3824,90	4041,18	3833,51	3991,07	429,57	586,25	436,68	565,75
Łódzkie	4178,31	4961,22	4512,54	5228,53	325,03	298,44	357,05	299,21
Małopolskie	4552,08	4870,94	4593,04	4777,98	340,33	330,12	341,13	329,87
Mazowieckie	6509,03	6614,93	6840,39	6629,04	470,29	407,87	465,29	412,94
Opolskie	4787,34	5032,29	4672,29	5316,09	409,74	469,06	407,10	440,07
Podkarpackie	4880,95	5241,95	5179,10	5300,30	409,41	536,58	418,52	522,48
Podlaskie	4692,38	4569,95	4842,31	4742,11	390,33	478,75	410,22	468,86
Pomorskie	5695,13	5478,85	5865,03	5431,90	387,95	368,82	402,25	362,34
Śląskie	4055,93	4337,41	4115,56	4444,68	302,62	345,79	317,99	370,25
Świętokrzyskie	4874,69	5121,33	5433,06	5307,89	464,98	503,50	539,64	578,09
Warmińsko-mazurskie	4389,10	4728,13	4538,86	4868,83	423,43	612,18	467,96	637,94
Wielkopolskie	4839,56	4816,29	4924,87	4829,42	317,93	338,02	328,46	400,11
Zachodniopomorskie	4110,65	4356,30	4500,99	4407,49	456,80	460,75	477,70	482,42

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON ^a na 10 tys. ludności		Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności		Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące) w zł		Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^c (bieżące ceny ewidencyjne) na 1 mieszkańca w zł	
	2012	2013	2012	2013	2011 ^b	2012	2012	2013
POLSKA	1032	1057	93	95	40326	41934	40021	41930
Dolnośląskie	1156	1194	104	113	45970	47440	45374	48950
Kujawsko-pomorskie	897	914	85	88	32974	34095	31667	32275
Lubelskie	767	787	72	72	28103	29479	21409	22562
Lubuskie	1052	1075	106	98	33561	34862	32345	40513
Łódzkie	927	947	86	86	37385	39080	36384	38947
Małopolskie	1024	1045	96	93	35781	36961	30966	32591
Mazowieckie	1319	1364	115	123	63776	66755	72223	74146
Opolskie	977	996	68	74	32985	33888	34461	36984
Podkarpackie	728	750	66	72	28267	29333	25100	26946
Podlaskie	790	808	79	73	29452	30055	23016	25199
Pomorskie	1157	1184	110	113	38690	41045	38259	38146
Śląskie	982	1001	83	81	43298	44372	47493	48846
Świętokrzyskie	848	866	74	75	30743	31459	28372	29020
Warmińsko-mazurskie	827	845	80	82	29083	30065	22768	23879
Wielkopolskie	1121	1148	102	103	42428	44567	40348	42237
Zachodniopomorskie	1261	1277	109	110	33911	35334	31279	33645

^a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^b Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji; patrz uwagi metodyczne. ^c Stan w dniu 31 XII.

TABL.34 (36). WSKAŹNIKI CZĄSTKOWE POZIOMU ŻYCIA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące) w zł				Nakłady na działalność badawczo-rozwojową (B+R) ^a (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	
	przemysł		budownictwo		2012	2013
	2011 ^a	2012 ^a	2011	2012		
POLSKA	122746	130718	119083	122949	372	375
Dolnośląskie	174065	179518	120979	128528	333	312
Kujawsko-pomorskie	104134	109808	107079	111529	145	109
Lubelskie	101966	114673	102663	108194	301	186
Lubuskie	110453	121905	108167	112375	68	93
Łódzkie	113396	122773	114195	117583	302	269
Małopolskie	112539	116946	112274	114522	489	495
Mazowieckie	157173	175596	156659	160238	923	1072
Opolskie	116627	119523	100197	101277	65	79
Podkarpackie	96830	103992	102267	105312	298	373
Podlaskie	101215	107411	111504	113781	116	171
Pomorskie.....	123537	139800	109751	117399	442	407
Śląskie	130026	131402	116333	119979	281	275
Świętokrzyskie	113056	116809	114091	120496	95	110
Warmińsko-mazurskie	93428	99175	106392	111347	146	112
Wielkopolskie.....	107318	115349	112505	110483	393	288
Zachodniopomorskie	98723	108959	129525	137541	130	107

^a Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji; patrz uwagi metodyczne. ^b Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

Najnowsze publikacje Urzędu:

- RAPORT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W 2013, ŁÓDŹ 2014
- SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA ŁODZI (kwartalnik)
- BIULETYN STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO (kwartalnik)
- ROCZNIK STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2014
- WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE 2014 – PODREGIONY, POWIATY, GMINY
- STATYSTYKA ŁODZI 2014

- OŚWIATA I WYCHOWANIE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH SZKOLNYCH 2009/10 - 2011/12, ŁÓDŹ 2013
- WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2012 R., ŁÓDŹ 2014
- NIEPEŁNOSPRAWNI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM, ŁÓDŹ 2014
- LUDNOŚĆ, RUCH NATURALNY I MIGRACJE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2013 R., ŁÓDŹ 2014

- ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2013 R., ŁÓDŹ 2014
- OCHRONA ŚRODOWISKA I LEŚNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2011-2013, ŁÓDŹ 2014

- GOSPODARKA MIESZKANIOWA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2010-2012, ŁÓDŹ 2013
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2011-2012, ŁÓDŹ 2014
- BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2013 R., ŁÓDŹ 2014
- INFRASTRUKTURA KOMUNALNA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2007-2013, ŁÓDŹ 2015

WYNIKI SPISÓW POWSZECHNYCH

- PSR 2010. RAPORT Z WYNIKÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
- PSR 2010. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

- NSP 2011. LUDNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM. STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNO-SPOŁECZNA
- NSP 2011. ZAMIESZKANE BUDYNKI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- NSP 2011. MIESZKANIA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- NSP 2011. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- NSP 2011. GOSPODARSTWA DOMOWE I RODZINY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM. CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA
- NSP 2011. LUDNOŚĆ I GOSPODARSTWA DOMOWE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM. STAN I STRUKTURA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA
- NSP 2011. MIGRACJE ZAGRANICZNE I WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Zapraszamy do zapoznania się z szeroką ofertą wydawniczą znajdującą się na stronie internetowej Urzędu <http://lodz.stat.gov.pl>, gdzie prezentowane są w formie elektronicznej publikacje, komunikaty oraz tematyczne informacje sygnałne.